Немачка 3,00 DEM, САД 1,25 USD, Швајцарска 2,50 CHF,
Шведска 13,00 SEK, Аустрија 20,00 ATS,
Грчка 300 GRD, Енглеска 1,00 GBP

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

20. XI 1992. ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА LIV ● ЦЕНА 900 ДИН. ● БРОЈ 2134

За све од 7 до 77

30 ГОДИНА ЏЕМСА БОНДА

СТРИП
ВРЕЛИ ПЕСАК СМРТИ

ВЕЛИКИ ЛИКОВНИ НАГРАДНИ КОНКУРС

за све ученике основних и средњих школа !

ПРВА НАГРАДА:
1000$

Веровали или не!

Краља Енрикеа II од Кастиље

(1333-1379)

ЗАВЕРЕНИЦИ СУ УБИЛИ ТАКО ШТО СУ МУ УНУТРАШЊОСТ ЦИПЕЛА ПРЕМАЗАЛИ ОТРОВОМ.

ШЕРПАСИ

СА ХИМАЛАЈА, КАО ЗНАК УЧТИВОГ ПОЗДРАВА, ЈЕДАН ДРУГОМ ИСПЛАЗЕ ЈЕЗИК.

ПАС ЧУ

ВЛАСНИШТВО КОРНЕЛИУСА КОНИНА ИЗ МАДАНА СА СУМАТРЕ, ВИДЕО ЈЕ АЛИ НИЈЕ УСПЕО ДА УХВАТИ ЛОПОВА КОЈИ ЈЕ ОПЛЉАЧКАО ЊЕГОВОГ ГАЗДУ. МЕЂУТИМ, ЧУ ЈЕ СУТРАДАН ПРЕПОЗНАО ЛОПОВА, СКОЧИО НА ЊЕГА И НИЈЕ ГА ПУСТИО ДОК ОВАЈ НИЈЕ ВРАТИО КОНИНОВ НОВЧАНИК.

АЛЕСУНД

ГРАДИЋ У НОРВЕШКОЈ, ЛЕЖИ НА 3 ОСТРВА.

Врачеви

СТАРОГ НАРОДА САМОЈЕДА ИЗ СЕВЕРОЗАПАДНОГ СИБИРА НОСЕ КАПЕ ОД МЕДВЕЂЕГ СКАЛПА УКРАШЕНЕ МЕДВЕДОВОМ ЊУШКОМ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

●●● одиедавно у интелектуалним круговима и универзитетским центрима Америке влада права помама за „паметним" лековима до којих је наука дошла трагајући

за средствима која би могла да ублаже Алихајмерову болест и сличне физиолошке поремећаје мозга. И мада већина лекара упозорава да их никако не треба комбиновати по личној жељи, јер могу да изазову непредвидиве последице, у Сан Франциску су чак почели да их користе уместо аператива у неким баровима. То што су непријатног укуса ништа не смета јер је баш он чврст доказ да су лековити.

●●● огромни тиражи романа „Скарлет", наставак чувеног дела Маргарет Мичел „Прохујало са вихором", подстакли су неке издаваче да покушају да нађу писце који би били спремни да „допишу" „Доктора Живага" и „Ребеку".

●●● у последње време јагма за одећом произведеном у Италији нагло је спласла због тога што су чак и за

мултимилијардере, цене стигле до неслућених висина а нису пропраћене и одговарајућим квалитетом. Наиме, чувени модни креатори, у жару стваралачког заноса, заборавили су да воде рачуна о ценама, што су вешто искористили произвођачи са Далеког истока: модели су им атрактивни, ништа мање од италијанских, квалитет им је много бољи, а и јевтинији су. Код кога ће сад наручивати светска елита, остаје да се види. У међувремену у Милану су почели да се дозивају памети.

●●● научници су тек недавно открили да је „обичан" повишени крвни притисак, који се најчешће и јавља, неким људима, једноставно, урођен. Ово откриће је од изузетног значаја јер може да допринесе не само лечењу него и спречавању хипертензије захваљујући из-

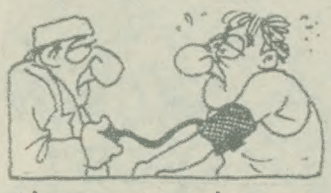

дајничком гену који људе нагони да једу слано. Повећана потреба за сољу први је сигнал да је неко на најбољем путу да добије повишен притисак.

Илустровао: Зоран Петкавић Петко

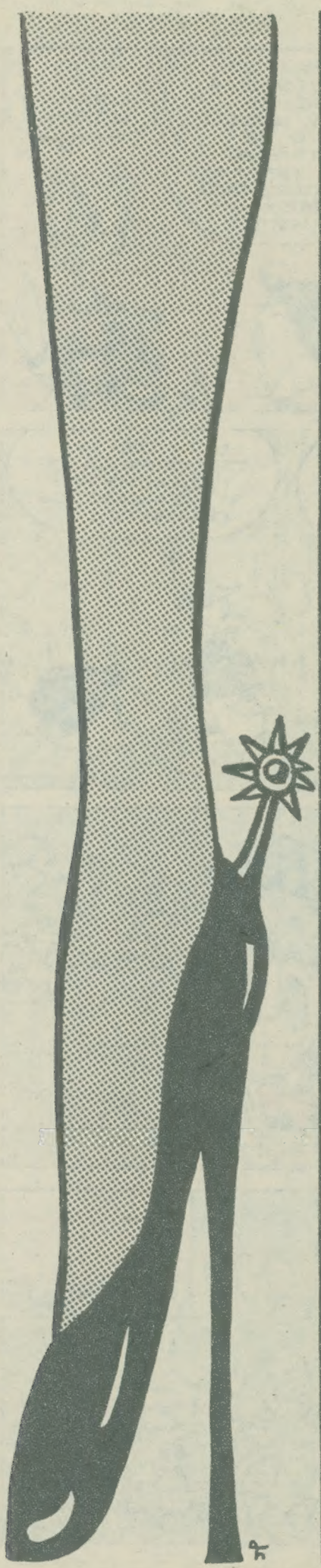

ЈА САМ ПРОСЕЧНА АМЕРИКАНКА

● Белкиња сам и имам 32,7 година. У односу на мушку популацију, ми жене водимо са 51,2 одсто. Иначе припадамо већинској групи јер у нашој земљи има 80,2 одсто људи беле коже, 12,1 одсто Црнаца и осталих 7,7 одсто.

● Удата сам и имам децу. Пре две године (кад је урађен део ове обимне статистике) просечна породица бројала је 3,17 особа.

● Завршила сам бар средњу школу (у 75 одсто случајева). Иначе, 20,3 одсто мојих суграђана има и факултетску диплому.

● У току 1989. годишњи приход моје породице износио је 32.225 долара, док је моја лична зарада (годишња, наравно) била 14.420 долара.

● Моја породица и ја живимо у кући и то, у већини случајева (43,9 одсто), станујемо у предграђу, док 31,3 одсто насељава градове, а само 24,8 Американаца живи на селу.

● Наша кућа купљена је на кредит у 65 одсто случајева, тако да нам је просечна месечна рата 747 долара.

● У кући имамо два телефона (70 одсто), али не и телефонску секретарицу. Поседујемо бар два или више телевизора (65 одсто) и видеорикордер (77 одсто).

● На посао углавном одлазим колима и то сама (73 одсто). Само 5,3 одсто Американаца користи јавни превоз.

● Радим за приватну фирму или у некој већој корпорацији и то махом административне послове.

● Немам оружје као, уосталом, ни 53 одсто мојих земљака. Тако су бар тврдили 1991. године.

● Крајем 1991. на текућем рачуну имала сам 2.317 долара.

● А што се тиче ђубрета, тачно је. И ја, као и сви остали Американци, дневно „направим" бар 1,5 килограм отпада.

● Припадам протестантској вери, али нередовно одлазим у цркву.

● Гласам за демократе, али нисам залуђена политиком.

● Током 1990. била сам на боловању (или нисам похађала школу) 5,1 дана, а лекарску помоћ затражила сам 5,5 пута.

● Висока сам 159 центиметара и тешка 61 килограм, док су мушкарци у просеку високи 173 центиметра и имају 77,9 килограма.

● Не пушим и у 48 одсто случајева никад нисам ни пушила или сам престала (28 одсто). Жао ми је, али 26 одсто жена још се није одрекло дувана.

● Не знам никофа ко болује од сиде. Пре годину дана само је 18 одсто људи навело да зна неку особу која је заражена овим опаким вирусом.

● Телевизију недељно гледамо 28 сати и 13 минута.

● Ноћу спавам између 7 и 8 сати.

● У 75 одсто случајева ја и остали Американци читамо дневне новине, 38 одсто чита књиге због посла или за школу, 36 одсто купује ревијалну или стручну штампу, а само 33 одсто чита књиге из задовољства.

● Волим да једем зелену салату, супу од поврћа, бифтек, кромпир, колач од сира или сладолед. Уз то попијем хладан или топао чај.

● Кад се о пићу ради, пијем обично нешто газирано, кока-колу или пепси, али обичну, не ону дијеталну.

● Верујем да постоји ђаво, али не и духови и вештице. Мислим да је библијска прича о настанку човека тачна (47 одсто). Остатак Американца (40 одсто) верује да се живот развио од нижих организама, а од тога само 9 одсто тврди да у стварање човека Бог није умешао прсте.

В. С.

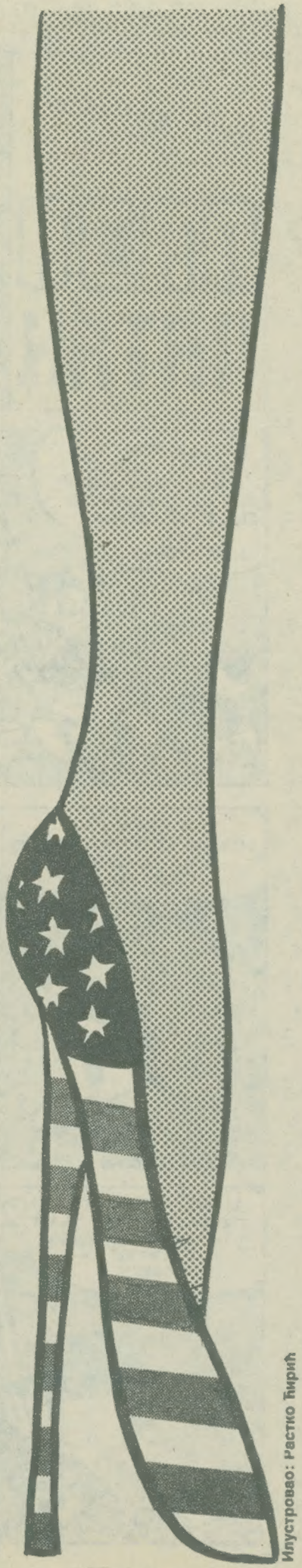

Илустровао: Растко Ћирић

WALT DISNEY

ПАЈА ПАТАК

НЕ МОГУ ВИШЕ ДА ГЛЕДАМ ОВУ ЏУНГЛУ ОД КОРОВА!

ТА КУЋА ЈЕ НЕНАСТАЊЕНА ВИШЕ ОД ГОДИНУ ДАНА! ЗАШТО НЕ ПОДИГНЕМО ВИСОКУ ОГРАДУ ДА НЕ ГЛЕДАМО ТУ ТРАВУЉИНУ?

НИЈЕ ТИ ЛОША ИДЕЈА!

МЕНИ СЕ ТО ЧИНИ МАЛО СКУП НАЧИН ДА СЕ САКРИЈЕ ОД ПОГЛЕДА МАЛО КОРОВА!

УМУКНИ!

ЕКСЕРИ

ХЕЈ! НЕКО СЕ ДОСЕЛИО У НАШ КОМШИЛУК!

ШТА ЈЕ ТУ ЈЕ! ОГРАДА ЈЕ ПОДИГНУТА И НЕЋЕМО ЈЕ ОБАРАТИ!

ЈА БИХ ТИ ИПАК ПРЕПОРУЧИО ДА БАЦИШ ПОГЛЕД!

Copyright © 1966 Walt Disney Productions World Rights Reserved

ШТА СТЕ СЕ УКИПИЛИ? ПОМОЗИТЕ МИ ДА УКЛОНИМ ОВУ ГЛУПУ ТАРАБУ!

ПФ!

ПФ!

ПФ!

1066

ОД ЧЕГА ЈЕ САСТАВЉЕН ВАКУУМ?

ГУЖВА У ПРАЗНОМ

Како наука напредује, празан простор постаје све мање празан

Цео Менхетн у коцки шећера

Кад би се извукао сав празан простор из њујоршког острва Менхетн, оно би читаво стало у коцку шећера. Јер, празнина се налази у сваком атому материје

Празнина је свуда око нас, у свакој материји: од људског тела до осамдесетоспратнице на Менхетну све је састављено од празнине. Тајна у градњи атома – између језгра два суседна атома могу се поређати стотине хиљада истих таквих језгара! И кад би се извршио притисак на материју и уклонио тај празан простор, Земља би постала хиљаду пута мања, задржавајући при том исту масу. Прецизније, наша би планета била лопта пречника свега 120 метара, читав Париз стао би у балонче, а пук војника под оружјем у врх шибице!

Овакво размишљање није никаква фантазија научника јер таква суперзгуснута материја без празног простора већ постоји. Зове се неутронијум и од ње су састављене неутронске звезде, најстарији досад откривени објекти у свемиру. Све звезде, које су некад имале пречник и милион километара, потрошивши своје унутрашње нуклеарно „гориво", урушиле су се саме у себе, и претвориле у мала сунца пречника десетак километара у којима уопште нема празног простора. Та нова маса, у којој су елементарне честице збијене једна уз другу, има такву фантастичну густину да би једна кафена кашичица те материје на Земљи тежила милијарду тона!

Омотач телескопског огледала као и објектив фотоапарата праве се уз помоћ вакуума

ДА ГОРИ А НЕ ПРЕГОРИ

Одсуство ваздуха гаранција је да неће доћи до разних непожељних реакција које се иначе дешавају у присуству атмосфере. У модерној индустрији храна и лекови чувају се у вакумираној амбалажи јер тако трају много дуже и нема опасности од загађења бактеријама. Произвођачи кафе велики су потрошачи вакуума а и спљоштена кесица кикирикија коју сте купили у продавници на углу сведочи да је унутра вакуум. Ипак, вакуум се најшире користи у производњи сијалица: да би нит у њима остала усијана, а да се не запали, мора бити заштићена од кисеоника или неког другог гаса који подстиче сагоревање.

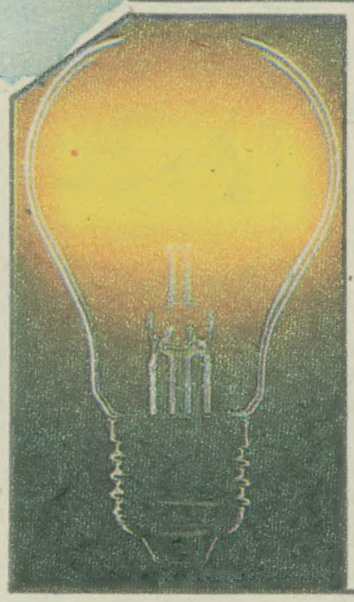

Захваљујући вакууму жичица у сијалици се усија, али не изгори јер нема кисеоника

ВОДА ВРИ НА 60°С

У безваздушном простору многи физички и хемијски закони не важе. Тако течности, на пример, проври и испарава на много нижој температури него при нормалном атмосферском притиску. Та се појава у природи може приметити у планинама на висини од 4.000 метара, где због разређеног ваздуха вода кључа на 60°С, па алпинисти, изложени великим напорима и хладноћи, могу себи лакше и брже да загреју спасоносни чај, кафу или супу. Ова је особина још важнија хемичарима широм света који захваљујући њој фармацеутске и козметичке препарате осетљиве на топлоту могу да добију а да их при том не загреју превише. Вакууму данас много дугују и фотографи и астрономи. Површина објектива који не одбија зраке и омотача телескопског огледала који их одбија добијена је слојем безваздушног простора створеног уз помоћ металних пара.

Шеснаест коња против једне кугле

За физичаре празан простор је „оно што остане кад се из њега све извуче", али ова дефиниција је новијег датума. Вековима су многи филозофи и научници порицали постојање празног простора. За све њих, на челу са Арис-

Састављени од празнине

Кад би језгро атома било велико као јабука, његови би електрони звузимали простор као читаво фудбалско игралиште. А тек човек? Подсетимо се, сваки атом нашег тела састављен је од празнине

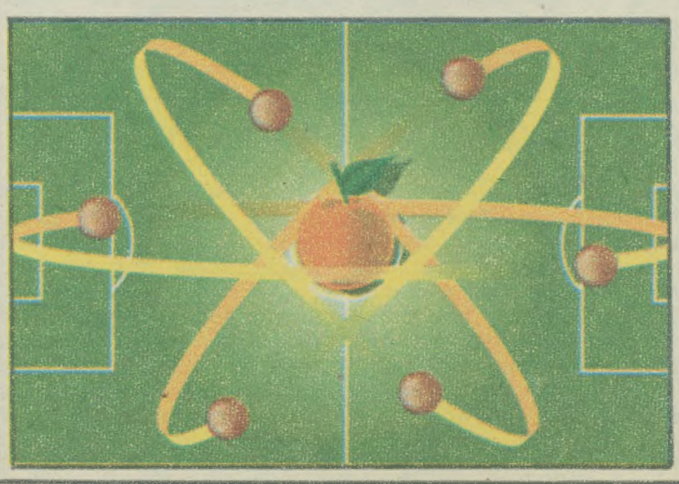

тотелом, свет је испуњен „непрекидном и компактном" материјом. Тек је један чувени експеримент, изведен у Фиренци 1644, узбуркао научну јавност и натерао је да промени своје мишљење. Евангелиста Торичели, ученик Галилејев, дошао је на идеју да дугачку стаклену цев затворену на једном крају испуни живом и затим отвор цеви урони у посуду испуњену истом течношћу. Догодило се нешто занимљиво: жива није сва исцурила у посуду, а Торичели је ову појаву протумачио постојањем атмосферског притиска и показао како се он може мерити – измислио је барометар. А простор који је остао иза живе у врху цевчице представљао је ону чувену „ужасну празнину" (horror vacui) за коју се тврдило да не постоји. На исти начин Торичели је доказао да у простору нема ни ваздуха. Био је заиста празан!

Торичелијева тврдња изазвала је велику расправу између његових присталица и оних који су и даље следили Аристотела. Међутим, серија експеримената које је извео Паскал убрзо је потврдила да је генијални Фирентинац био у праву.

Током следећих деценија бројни физичари изводили су експерименте с празним простором, а најпознатији од њих је „Магдебуршка лопта" који је извео Ото фон Герике (1602–1686), градоначелник истоименог немачког града. Настављајући оно што су започели Галилеј и Торичели, он је показао да се празан простор може створити и унутар једног тела. Помоћу прве сисаљке за ваздух коју је изумео створио је вакуум у унутрашњости бакарне лопте која се састојала од две хемисфере. Одсуство ваздуха унутра изазвало је тако јак атмосферски притисак ваздуха на спољне зидове – килограм по квадратном центиметру – да је било немогуће, чак ни уз помоћ две запреге са по осам коња, раздвојити полулопте које су биле само приспојене једна уз другу! Израчунато је да је укупна сила која се створила на спољним зидовима лопте пречника 80 центиметара износила 20 тона. Изведен је први посредни доказ о постојању празног простора. (Данас се у обичном говору под речју вакуум подразумева не дословно празан простор у којем нема никакве материје већ простор у којем влада знатно мањи притисак од атмосферског.)

260 хиљада молекула на кубни центиметар вакуума!

Вакуум је убрзо почео да се употребљава не само у науци већ и индустрији. Направљен је читав низ ефикасних машина, од једноставне клипне пумпе, преко ротационе

„НИКО НЕЋЕ ЧУТИ ВАШ КРИК"

Још је физичар Бојл у 17. веку доказао да се светлост простире кроз безваздушни простор, док звук (као и све механичке вибрације) тражи „подршку" честица материје. Вакуум је тако право царство тишине. Сетите се чувене реченице из филма „Осми путник": *„Овде у космосу нико неће чути ваш крик!"*

Вакуум је и изванредан изолатор. Суд са дуплим зидовима између којих је извучен ваздух одржава сталну температуру – на том принципу ради сваки термос.

Природа се ужасава празнине

И ова чувена реченица приписује се Аристотелу, али она се данас тумачи сасвим другачије него што је то чинио грчки филозоф који је негирао постојање празног простора. Ако се природа и „ужасава" празног простора, то је једноставно зато што под атмосферским притиском, ваздух као и сваки други флуид продире и у најмањи простор. Вакуум стога има способност да у себе „увлачи", што се користи у свакодневном животу: пумпа, усисивач, шприц којим се вади крв, све ове справе раде управо на том принципу.

„Магдебуршка јабука" Године 1654. немачки физичар и природњак Ото фон Герике извео је у Регенсбургу, у присуству цара Фердинанда III, свој чувени експеримент са две металне полулопте које су, прислоњене једна уз другу, чиниле куглу из које је сисаљком извучен ваздух. Захваљујући разлици између унутрашњег и спољног притиска ни две запреге са по осам коња нису успеле да их раздвоје!

све до молекуларних млазних за турбине које се окрећу великом брзином, и да не заборавимо ни тако прост уређај који доводи воду до славине у нашој кухињи или купатилу. Све то не би било могуће без вакуума који се постиже на доста необичан начин.

Научници су открили невероватне природне „сунђере" који стварају вакуум: то су минерали зеолити који у својој шупљикавој грађи садрже воду. Загревањем они је губе, али у влажној атмосфери могу опет да је приме назад, односно не само воду већ и околни ваздух. Како то постижу, још није разјашњено до краја, али то не смета да се широко користе у апаратима за производњу ниског притиска. Без таквог вештачки створеног вакуума данас се не може замислити производња кристала за електронску индустрију као ни испитивање једне врло важне појаве – како метали упијају гасове.

Апарати за прављење супервакуума су затворене коморе у којима зеолити створе онај основни вакуум, а затим се преостали молекули ваздуха јонизују електричним пражњењем после чега их, наелектрисане, лако привуку зидови коморе. Па ипак, и у оваквом вакууму преостаје 260.000 молекула на кубни центиметар! Физичари с разлогом сматрају да је овај „празан простор" још увек исувише насељен, па су измислили још ефикаснији начин да се створи много празнији простор сличан оном међузвезданом који је појам празнине. Међутим, ни тај простор није толико празан колико се веровало. И у њему има атома. Њихов број варира од две хиљаде на кубни центиметар у простору који раздваја Земљу и Месец до једног атома на 10 кубних центиметара у најпразнијим интергалактичким просторима. Звучи необично – празан простор са две хиљаде атома на кубни центиметар? Па и није, ако се зна да на Земљи један кубни центиметар ваздуха садржи око 27 милијарди атома или молекула. Тако испада да је Аристотел ипак био у праву кад је тврдио да ниједан простор не може да буде потпуно празан. На Земљи, а и шире.

В. Милићевић

МОДЕРНА ТЕХНОЛОГИЈА: НИШТА БЕЗ ВАКУУМА

НЕМА ТРЕЊА

Катодна цев, основни део сваког телевизора, у ствари је електронска цев која сноп електрона емитује на осетљиву површину екрана. Међутим, без доброг вакуума који влада унутар цеви ти електрони не би успели да се пробију до екрана јер би их у обичном ваздуху одмах уловили молекули ваздуха.

Код аутомобила, брода и авиона – исти проблем: треба савладати отпор ваздуха који се супротставља њиховом кретању. Зато конструктори толико воде рачуна да коефицијенат отпора ваздуха буде што мањи јер је онда мања и потрошња горива. У безваздушном простору космоса тог проблема нема – овде је трење равно нули. Зато и облик космичких возила уопште није важан. Интерпланетарне ракете преваљују милионе километара гоњене само почетним импулсом.

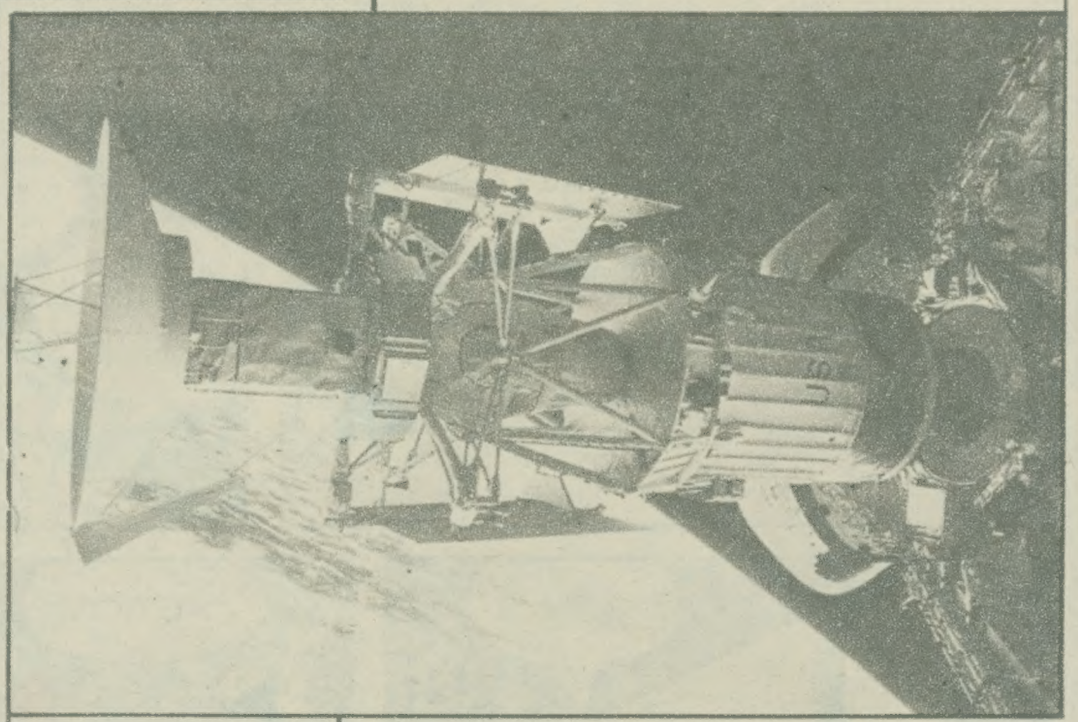

Америчка сонда „Магелан" никад не би имала довољно енергије да стигне до Венере да у космосу не влада вакуум

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

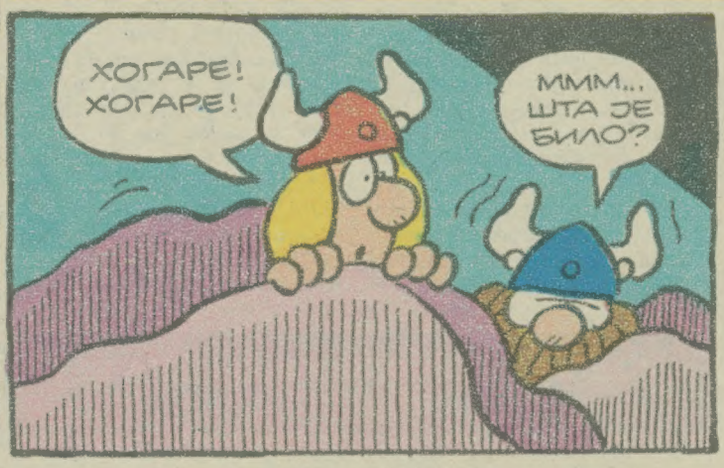

КАСНИЈЕ

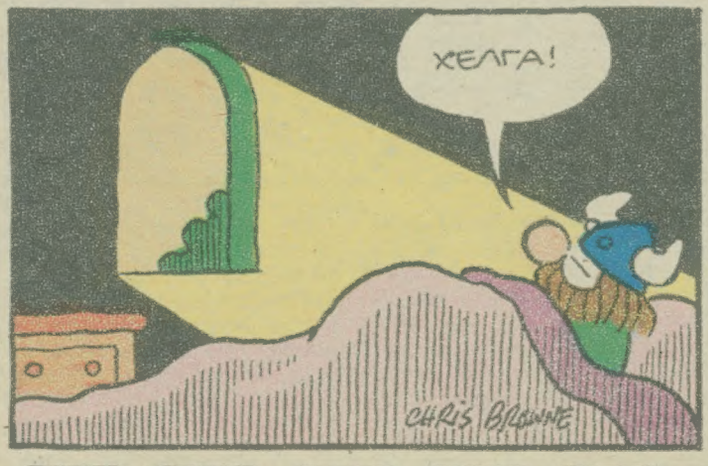

СЛУЧАЈ КОЈИ ЈЕ УЗНЕМИРИО БРИТАНИЈУ

БОМБОНЕ СА УКУСОМ СТРИХНИНА

Кристини Едмундс једино је било важно да спере љагу са свог имена. Да би то остварила, смислила је паклени план...

Без обзира на честе главобоље, Кристина Едмундс избегавала је да позове лекара. У Брајтону, чувеном летовалишту на југу Британије, Кристина је већ била позната као „хистерична уседелица". Знало се да је имала неколико удварача, али су сви мушкарци главом без обзира побегли из њеног живота чим су мало боље упознали Кристинину незгодну нарав. Иако је потицала из имућније породице и својевремено сматрана перспективном удавачом, морала је да се помири са судбином да ће остати сама, везана уз болесну и већ остарелу мајку.

А колико је година Кристина Едмундс имала те 1871. нико није могао тачно да каже. Можда би речи Виљема Швенка Гилберта (1836-1911), енглеског песника и драматичара, најбоље могле да их одреде: „Ради се о дами која лако може да прође као четрдесетрогодишњакиња само ако се с њом нађете у сутон, а нека лампа је тек једва осветљава и то – с леђа".

Једног дана, кад Кристина више није могла да издржи несносну главобољу, ипак је решила да позове лекара. Била је радозналa и нестрпљива да коначно упозна новог доктора Бирда који се у Брајтону увелико прочуо по својој љубазности и шарму.

Супарницу треба уклонити

Доктор Бирд сместа је схватио шта заправо мучи Кристину Едмундс. Била је жељна пажње. По природи причљив и насмејан, доктор се потрудио да се и Кристини, као уосталом и свим осталим пацијентима, потпуно посвети. На жалост, није могао да претпостави да ће Кристина погрешно протумачити његову љубазност. Само што је напустио кућу, Кристина Едмундс схватила је да је лудо заљубљена у њега.

Ту почињу невоље. Дубоко уверена да је млади лекар погођен истим осећањем, Кристина је почела да му пише дуга и нежна писма. Не желећи да је повреди, доктор Бирд би с времена на време одговорио на очајничке изливе њене љубави настојећи да му писма буду коректна, али довољно званична да Кристина коначно схвати да јој се посветио само као лекар, не и као заљубљен човек.

Ништа није вредело. Кристина је уврtела у главу да би

Илустровао: Брана Јовановић

њен вољени доктор Бирд био с њом само да није ожењен. На путу њиховој срећи, Кристина је била уверена, стоји госпођа Бирд. Ако је тако, супарницу треба уклонити.

Госпођа Бирд невољно је прихватила Кристинин позив на чај. Добро је знала и за Кристинина писма и за љубав коју гаји према њеном супругу. Пристала је да посети супарницу само на наговор свога мужа. Доктор Бирд је веровао да ће тај сусрет окончати незгодну ситуацију у којој се, ни крив ни дужан, нашао. Кад Кристина види његову лепу и младу жену, мислио је доктор Бирд, оставиће га на миру.

Кристина је госпођу Бирд послужила чајем и чоколадним бомбонама. У то време су се, као данас колачи, куповале у посластичарницама. Нису биле упаковане у кутије и увијене у целофан. То је Кристини и дало идеју.

Набавила је стрихнин и тај отров пажљиво убацила у сваку бомбону. Кад је госпођа Бирд загризла једну, пожалила се Кристини да је бомбона горка и испљунула је.

Кристина се правила да је изненађена. Оптужила је посластичара и рекла да ће бомбоне свакако вратити.

Госпођа Бирд једва је дошла кући. Саопштила је мужу да је његова „луда пацијенткиња" управо покушала да је отрује. Доктору Бирду било је свега доста. Написао је Кристини писмо и одлучно саопштио да се њихово познанство прекида.

Напето ишчекивање

Уместо да на читаву причу коначно стави тачку, Кристина је тек тада добила хистеричан напад. Није јој било довољно што је Бирдови нису пријавили и оптужили за покушај тровања. Плашила се да ће у неком разговору испричати на шта је била спремна, а то би јој уништило углед у друштву.

Потпуно избезумљена, Кристина је смислила како да са свог имена спере љагу. Треба оптужити посластичара да продаје бомбоне с отровом.

Али, како да убаци стрихнин у бомбоне?

Замолила је неког дечака са улице да уђе у посластичарницу и купи 300 грама бомбона. Однела их је кући, ставила у њих отров, а онда платила неком другом дечаку да оде у радњу и врати бомбоне под изговором да се госпођи која их је купила не допада та врста.

Требало је само чекати. Кад прва особа умре од тровања чоколадним бомбонама, Кристина Едмундс биће „мирне савести". Онда ће њен вољени доктор Бирд, мислила је, схватити да ју је потпуно неправедно оптужио.

Пролазили су дани, а ништа се није догађало. Нико није умро. Кристина је постала нестрпљива. Поновила је „операцију" са друга два дечака и са још 300 грама бомбона.

Стрихнин је ставила у бомбоне почетком марта 1871. Прошао је цео април, па мај, и прва недеља јуна, а није пријављен ниједан смртни случај.

Шећер неутралише отров

У међувремену људи су се масовно жалили власнику посластичарнице да нешто није у реду с његовим бомбонама – биле су горке и појединци су од њих добили тровање стомака.

На жалост, 12. јуна те године умро је четворогодишњи дечак. Случај је преузела полиција.

Клупко је почело да се одмотава. О бомбонама с укусом стрихнина брујала је читава Британија. Новине су биле пуне извештаја о људима који су срећом остали живи мада су јели отровне чоколадице.

Иако је први осумњичени био власник посластичарнице, то није задовољило Кристину Едмундс. Била је уверена што је доктор Бирд сместа није позвао да јој се извини на лажној оптужби. Чак је отишла у полицијску станицу да и сама сведочи како је имала тегобе због отровних бомбона.

За то време полиција је испитивала све особе које су последњих месеци набављале стрихнин у брајтонској апотеци. Открили су о којим се то људима ради и због чега им је отров био потребан, једино нису могли да уђу у траг извесној госпођи Вудс. Није им требало много времена да Кристину Едмундс повежу с лажном госпођом Вудс.

Убрзо су нађени и дечаци који су, сасвим случајно, учествовали у Кристинином пакленом плану. Госпођа Едмундс оптужена је за убиство и изведена пред суд у јануару 1872. године. Проглашена је сасвим урачунљивом особом и осуђена на смрт. Казна јој је преиначена у доживотну робију.

Стручњаци су тек на суду открили зашто није било више смртних случајева. Глукоза неутралише стрихнин, па је тај отров који је Кристина стављала у бомбоне изгубио своје смртоносно дејство. На жалост, од велике дозе ипак је подлегао један дечак. **В. С.**

Гинис није

КРАЉИЦА

Горан Стојановић је надмашио сопствени рекорд од прошле године: ове је појео 65 ћевапа.

Под покровитељством „Политикиног Забавника" у Лесковцу се 9. октобра одиграла узбудљива битка

Усред града и наочиглед масе света поприште битке било је добро осветљена бина и на њој сто. А за њим, четворица одлучних. Пред сваким тањир са 50 ћевапа. Килограм меса, за неупућене. На знак чланова Комисије за праћење надметања за титулу највећег југословенског гурмана почело је такмичење. Ћевапи су нестајали невероватном брзином: за само два минута Горан Стојановић је појео десет. Ни Бобан Камберовић се није дао: пратио га је у стопу, то јест у ћевап. У међувремену публика је здушно навијала. Свако је имао свог фаворита, а Комисија – сат. За једва пет минута два тањира била су полупразна.

То је био и тренутак када је Небојша Стојановић, један од такмичара, утврдио да су му изгледи да победи и нађе се у Гинисовој књизи рекорда више него слаби. Ипак, није одустао. За разлику од њега Данијел Стојановић није губио наду. Јуначки се држао и Бобан кога је више него здушно подржавао његов навијачки тим. Шта је 50 ћевапа, храбрили су га, ситница! Да баш и није, Бобан је закључио негде око четрдесетог: чело су почеле да му роше грашке зноја. И док се Бобан храбро борио са ћевапима и са собом, Горан је, стојећи, с невидљивом лакоћом таманио остатак. За само 8 минута појео је 50 комада! Чудо од брзине и количине.

Са роштиља је, пушећи се, стигла нова тура: по 10 за сваког. Горан ни да трепне, Бобан је хтео да одустане, али му нису дозволили навијачи, а Данијел је признао да је изгубио трку. У дванаестом минуту Комисија је утврдила да је Горан још само корак, односно који залогај, далеко од рекорда: тањир му је опет био празан. За то време Бобан је сасвим посустао: сваки од оних последњих 10 ћевапа изгледао му је велик као планина. На то је Горан, сигуран да више нема ниједног такмаца, одлучио да поједе још пет. Толико да се зна ко је најбољи. А да јесте, потврдила је и Комисија прогласивши га за победника, и највећег гурмана СР Југославије: тако ће се Горан Стојановић из Лесковца ускоро наћи у Гинисовој књизи рекорда као једини човек који је за само 15 минута успео да поједе 65 ћевапа. Килограм и двеста педесет грама меса!

И док су њега тапшали по рамену и честитали му, Бобан је имао муке да се одбрани од гнева неких навијача. Зар да због само пет ћевапа пропусти титулу рекордера?

А само педесетак метара даље у међувремену су почеле припреме за постављање још једног рекорда. Новица Станковић, власник лесковачке кафане „Три шешира", спремао се да направи пљескавицу за Гиниса. У овом случају време није било битно, важно је било да пљескавица буде што већа, кад се испече, у једном комаду.

одолео Лесковцу!

ПЉЕСКАВИЦА

Новица Станковић је пуних годину дана прижељкивао прилику да направи краљицу пљескавица: то му је омогућила редакција „Политикиног Забавника".

Заслуга за прављење пљескавице пречника 93 cm припада колико мајстору Новици толико и „Месокомбинату"

Ни храбрење му више није помагало: Бобан Камебровић једва је савладао 80 ћевапа

ПО РЕЦЕПТУ СТАРИХ МАЈСТОРА

Тридесетак срећника који су успели да се домогну парчета пљескавице за Гиниса тврде да боју нису пробали на овогодишњој роштиљијади. Зашто, објаснио нам је човек који је направио џиновску пљескавицу:

– Пљескавица је као пасуљ, што је већа количина од које се припрема, то је боља. И рекао је још нешто, ништа мање важно: битно је и од каквог се меса прави. У њему је бар пола тајне доброг роштиља.

Сваком Лесковчанину добро је познато да се у његовом граду за роштиљ готово искључиво користи месо „Месокомбината" из Турековца. „Месокомбинат" је индустријска кланица грађена по савременим европским стандардима, али у којој се, до детаља, поштују рецепти старих мајстора роштиља. То значи да се користе само одређене категорије јунећег меса, да је проценат масти строго ограничен и да после прве обраде иде на млевење у крупне комаде. Тако самлевено месо „одлежи" 24 часа па иде на фино млевење, паковање и потом поново хлађење на одређеној температури. Овако припремљено, роштиљско месо „Месокомбината" задржава сва своја својства пуна 72 часа, под условом да се држи на температури која не прелази + 8°C.

Господин Сретен Ристић, директор „Месокомбината", посебно је нагласио да уколико не постоји могућност да се све купљено месо одједном искористи, онда га треба обликовати и замрзнути на температури од – 25°C. Зашто обликовати, занимало нас је. Зато, објаснио је господин Ристић, што по одмрзавању и поновном мешењу може да дође до „обогаћивања" меса бактеријама које му не само мењају укус, него могу чак да буду и штетне. Замрзнуто месо треба постепено одмрзавати у фрижидеру на температури од + 4°C до + 8°C, под условом да се за то има времена. Уколико га нема, замрзнуте пљескавице или ћевапе треба ставити у плех подмазан машћу или уљем, ставити у пећницу и пећи уз постепено појачавање температуре. Овако припремљено месо има приближно исти квалитет као и оно са роштиља. Онај ко то не верује, нека провери, рекао је на крају Сретен Ристић, али на месу које смо ми припремили. Имајући у виду да се дневна производња од 10 до 15 тона буквално разграби, треба му веровати.

У гомили радозналих није било човека који се није питао како ће млади мајстор направити пљескавицу пречника једног метра. Једноставно, показало се. На плочи одговарајућег пречника, коју је премазао машћу, растањио је лопту од 10 килограма меса. А како да је скине са плоче а да се краљевска пљéскавица не покида? Пáшће, поломиће се, нагађали су гледаоци. Новица је плочу с месом најпре ставио неколико минута на роштиљ, маст се истопила, а после је пљескавицу само требало нагнути: сама је склизнула баш тамо где треба. Окупљеним гледаоцима као да је пао камен са срца.

И док су Новица и тројица његових помоћника, Братислав Ђокић, Драган Филиповић и Драгомир Цветковић, пазили да пљескавица пречника 93 cm буде равномерно печена, публика се поново забринула: како ли ће да је окрене. Алуминијумска плоча опет је одиграла важну улогу и пљескавица је, на општу радост, савршено окренута. Тимé је Лесковац добио још једног рекордера.

О. Вукадиновић
Снимио: *С. Ђорђевић*

ЈЕДАН ЧОВЕК И ЈЕДАН ПАС

Живот седамдесетпетогодишњег Цека Фајфа био је „у шапама" верног Триксија који је девет пуних дана бринуо о свом господару

Цек Фајф пренуо се из сна пренеражен. Осетио је да му је тело парализано и схватио да је осуђен на лагану, али сигурну смрт. Само кад би могао да угаси жеђ од које га је пекло у грлу, мислио је, било би лакше.

Постао је заточеник свога кревета, стана... А знао је да му наредних дана нико неће свраћати. Нико ни не слути шта га је снашло.

Заокупљен црним мислима Цек Фајф потпуно је заборавио на свог верног Триксија. Пас је, као да је осетио да се нешто страшно догађа с његовим господаром, скочио на кревет. Гледао је Цека испитивачки. Можда није све изгубљено, надао се Цек.

Воде! Воде!

Агонија седамдесетпетогодишњег Цека Фајфа почела је средином маја ове године. После смрти своје жене старац је живео сам у стану, у предграђу Сиднеја у Аустралији. Друштво му је правио само шестогодишњи пас мдшанац.

Као и обично, Цек је после ручка легао да се одмори. Пренуо се из сна схвативши да му је цела лева страна тела парализана. То је апоплексија, било му је јасно, преживео сам излив крви у мозак! Имао је осећај да му је огроман камен навраљен на тело. Није могао да макне.

Ипак, покушао је да се извуче из кревета. Знао је да би све било решено само кад би се довукао до телефона и позвао помоћ. Није вредело. Тело као да није било његово.

– Воде – завапио је Цек једва чујним гласом. – Воде!

У стану је било неподношљиво топло, сигурно преко 30 степени. Време је тако још спорије одмицало, а врућина је Цеку само погоршавала ионако тешко стање. Чинило му се да би му само мало воде, која би му утолила жеђ, много помогло. Као да би му се тако и тело опустило.

Трикси се није одвајао од свог господара ни у болници. Лекари су направили изузетак и дозволили да уз Цека Фајфа буде и његов верни пас који му је спасао живот

Кад је чуо реч вода, пас је скочио са кревета и некуд нестао. Сигурно не може да гледа свог господара како се мучи, помислио је Цек.

Међутим, само после неколико тренутака, Трикси се вратио. Скочио је

КАКО СЕ РЕШИТИ НЕЖЕЉЕНОГ ГОСТА

Луиђи Пирело, власник једног кафића у италијанском граду Болцану, смислио је јединствен начин како да се ослободи нежељених гостију. „Изум" се састоји у већим ценама: кафа која „обичне" госте кошта 1200 лира непожељне стаје двоструко, то јест 2400. Овај рецепт досетљивог кафеџије можда би применили и многи други да није једне ситнице, односно начина на који утврђује који му је гост по вољи а који није. По вољи му, како пише, то не крије, препродавци дроге, проститутке и људи тамније пути! Зашто ови последњи, то господин Луиђи није спреман да објасни. ■

МА ШТА КАЖЕШ

РАНГ-ЛИСТА МИЛИЈАРДЕРА

Према писању часописа „Форчн", протекла година као да није била наклоњена милијардерима и готов да се претворила у праву катастрофу јер ниједан од њих није успео да значајно повећа своје богатство. То је вероватно и разлог што је ранг-листа најбогатијих остала иста: на челу је и даље султан Брунеја чије се богатство процењује на 37 милијарди долара, а међу женама и даље води британска краљица Елизабета Друга која у некретнинама, драгоценостима и уметничким сликама има нешто мање од 12 милијарди долара.

На списку најбогатијих на свету налазе се и два детета млађа од десет година. То су Атина Русел, кћерка Кристине Оназис и једина наследница имперхје која вреди милијарду и по долара. Нешто мање имућан је принц Алберт дон Трун унд Таксис који има девет година и имовину процењену на нимало занемарљивих милијарду долара. О његовом дневном џепарцу од 85.000 долара, толико наиме износи дневна камата на милијарду долара, чак и веома богати клинци и клинцезе могу само да сањају. О осталима да и не говоримо. ■

на кревет, гурнуо њушку у Цекова уста и убацио му мало воде у грло.

За Цека је то био диван осећај. Као да му је неко сипао нектар у уста, који му је гасио ватру.

Трикси је сигурно много пута од Цека чуо реч вода кад ју је овај сипао у његову чинију. Ипак, било је невероватно да мали четвороножац схвати да је, овог пута, вода потребна господару коме је требало помоћи.

Од тог часа, кад год би Цек Фајф завапио за мало воде, Трикси је скакао са кревета, јурио према чинији и враћао се са гутљајем. На жалост, без обзира колико је то мало течности благотворно деловало на Цека, количина коју му је пас давао била је сувише мала.

И то је псу, ко зна на који начин, постало јасно.

За Триксија вреди живети

Кад је Цек Фајф следећи пут затражио воде, Трикси се нешто дуже задржао. Мучио се да скине пешкир, замочи га у чинију и довуче до кревета.

Пошто се код Цека Фајфа радило о хемиплегији, како су лекари касније рекли, односно о одузетости једне стране тела, десном руком, која није била одузета, приљубио је мокар пешкир најпре на лице, да се освежи, а онда цедио драгоцене капи течности утољавајући жеђ.

Сваки пут помиловао би верног пса по глави и хвалио га. Трикси би га лизнуо по лицу, као да жели да му каже да је уз њега, да не брине.

Трикси је одлазио по воду сваких неколико сати. У међувремену, лежао је уз Цека, лизао га или гледао широм отворених очију. Цеку је то давало снаге. Уз њега је неко коме је страшно стало да он остане у животу. Не сме изневерити свог љубимца.

Прошао је и четврти дан агоније. Кад би издржао још пет дана, размишљао је Цек Фајф. Тада треба кћерка да дође по њега и одведе га у своју породичну кућу. Тако су се договорили. Само да издржи!

А онда је нестало воде у Триксијевој чинији. Пас ни тада није одустао од улоге „болничара". Смислио је како да господару и даље обезбеђује драгоцену течност. А и себи. Пешкир би замочио у канту која се налазила у купатилу и која је, сасвим случајно, била пуна воде. Цек је намеравао да, после поподневног одмора, залије цвеће. Сетио се да му је супруга увек говорила да није добро да цвеће залива водом из славине, биљке више воле одстајалу.

Коначно, деветог дана, неко је позвонио на вратима. Трикси је бесно лајао и шапама гребао по вратима. Синди, Цекова кћерка, схватила је да нешто није у реду. Позвала је суседе да јој помогну да провали у стан.

Цек Фајф сместа је пребачен у болницу. Била су му потребна два месеца да се опорави. Сад већ полако устаје из кревета.

Цеков лекар Маркус Ганаретнем тврди да је Трикси спасао живот свом господару. Не само тако што му је дотурао воду, него и својим присуством.

В. С.

Илустровао: Бранислав Јовановић

НА ТЕШКОЈ МУЦИ

Недавно се полиција у холандском граду Розендалу нашла на великим мукама кад је покушала да утврди идентитет једног Нигеријца. Да јој стварно није било лако, најбоље показује податак да је дотични са собом имао читаву колекцију личних докумената међу којима 29 нигеријских, 30 британских пасоша, затим 74 холандске дозволе за рад, па 12 британских возачких дозвола, две британске студентске карте, једну међународну возачку дозволу и 20 фалсификованих чекова. Све у свему, 186 личних исправа.

Да би збрка била потпуна, ухапшени Нигеријац имао је 18 крштеница и исто толико умрлица. Није ни чудо што су полицији била потребна пуна два месеца да утврди како се Нигеријац заправо зове. ■

У ТРИ РЕТКА СВЕ ЈЕ СТАЛО

Сазнавши да му се нова књига слабо продаје, аутор В. Ф. написао је још три реда и однео их огласним одељењима свих већих дневних листова у Аустрији.

Неколико дана касније у женидбено-удајним рубрикама свих тих дневника освануо је овај текст:

„Млада, привлачна и имућна жена тражи мушкарца који може бити и сиромашан, али у свему осталом мора бити као главни јунак романа „Срећно острво". Понуде слати на број..."

Сада се, кажу књижари, „Срећно острво" аутора В. Ф. продаје као алва. ■

БАШ ДОБРЕ СЛИКЕ!

Почетком јесени су се, по писању „Њујорк тајмса", на америчком тржишту специјализованом за продају и размену шпијунских филмова појавили руски сателитски снимци. Познаваоци кажу да су изузетног квалитета не само што се саме фотографије тиче: на њима се сасвим јасно виде и детаљи чија величина не прелази два метра. Посебне похвале Руси су добили за фотографије Беле куће и Министарства одбране. ■

Илустровао: Зоран Петковић Петко

РАТОВАЊЕ ПОД ВОДОМ

ОСВЕТА ПРЕЗРЕНОГ УБИЦЕ

Подморница је производ техничког доба, одговор слабих на бахату премоћ поморских држава на води. Енглеска, краљица мора и прекоморских држава, дрхтала је пред могућности да немачке подморнице униште њену флоту.

Са 178 изгубљених подморница Немци су у Првом светском рату потопили 15 милиона бруто-регистарских тона савезничког бродовља, у Другом светском рату са 781 изгубљеном подморницом учинак је био исти.

То оружје је недостојно!

Почетак коришћења подморнице као оружја био је катастрофалан. Пошто ју је приказао пред царем Наполеоном Бонапартом на Сени, Роберт Фултон је своју подморницу приказао и на мору, у граду Бресту. Градоначелник му је после тога писао:

„... такав начин ратовања је одвратан. Људи који би напали подморницу, без сумње би били обешени када их ухвате."

То оружје је недостојно, оценила је Енглеска, краљица мора. Исто је мислила и Француска, краљица копна.

У историји се спомиње да је направе за шетње под водом користио Александар Велики приликом опсаде Тироса. Међутим, вероватно је то придодато ратном генију Александру Македонском јер ратни бог копна морао је бити и освајач мора.

Први покушај да изгради направу за роњење начинио је холандски лекар Корнелијус Дребел 1620. године. Направио је галију са дванаест весала од дрвета обложеног кожом. У Енглеској, у реци Темзи, ронио је до дубине од пет метара. Чак је измислио и течност која је обнављала утрошени ваздух.

Прву подморницу за војне сврхе изградио је 1724, по сопственом пројекту, Рус Ефим Никонов, али је она напуштена због оштећења насталих приликом поринућа.

„Наутилус"

Први прототип данашње подморнице изградио је Американац Роберт Фултон 1804. године. То је исти онај градитељ који је саградио први пароброд.

Његова подморница звала се „Наутилус". Под водом се кретала на ручни погон, на површини су је покретала једра која су се расклапала. За највећу дубину роњења од 8 метара посада је имала три члана. Била је наоружана мином од црног барута која се завртњем утискивала у труп брода.

КОМПЈУТЕР ИЛИ ВАМПИР?

Кен Хјуз издаје један компјутерски магазин који је у Великој Британији веома популаран, али пре две године суочио се са тешкоћом коју није могао да реши. У питању је био компјутер у некој архитектонској фирми недалеко од Манчестера. Компјутер је, чинило се, настављао да ради чак и када би га искључили. Чудно понашање рачунара прва је уочила чистачица која је једне ноћи приметила како монитор Амстрада PC152 сабласно светлуца. У први мах помислила је да је неко заборавио да га искључи, али је одмах затим установила да је кабл извучен из утичнице.

Службеници фирме изјављивали су да се компјутер укључује сам од себе. Зрачио је некаквим вампирским сјајем, исписивао смушене поруке, па чак стварао и звуке сличне јецају, као неко ко осећа бол. На крају је усплахирено особље одлучило да се повеже са Хјузом и замоли га да објасни шта све то значи.

– Поставили смо пред компјутер једну видео камеру и оставили је укључену дању и ноћу пуна три месеца – објашњава Хјуз. – Једне ноћи зачуло се гласно пуцкетање, контролна сијалица се упалила, а монитор засветлео. Друге ноћи на екрану су насумце почела да се појављују слова. Међутим, видео снимак је показивао да је утикач био извучен из утичнице. Да то нисам видео својим очима, не бих веровао!

Угледни британски стручњак за роботе Питер Монфорт гледа на све то, најблаже речено, сумњичаво. – Ја читав дан проводим са компјутерима који чине разне неочекиване и необичне ствари, па зато знам да све то може да се дешава и кад је довод струје искључен. Можда је неко хтео да се нашали са особљем фирме. Уколико није то у питању, вероватни узрок је електрично зрачење из неког другог извора. Таква зрачења су уобичајена појава у данашњем свету препуном каблова, електричних далековода и индустијских постројења. Свако од таквих електричних пражњења може да утиче на компјутер, а насумична слова на екрану нису ништа необично. Откривање електромагнетних зрачења је лак посао и велика је штета што неки прикладан сензор није био постављен у видно поље камере.

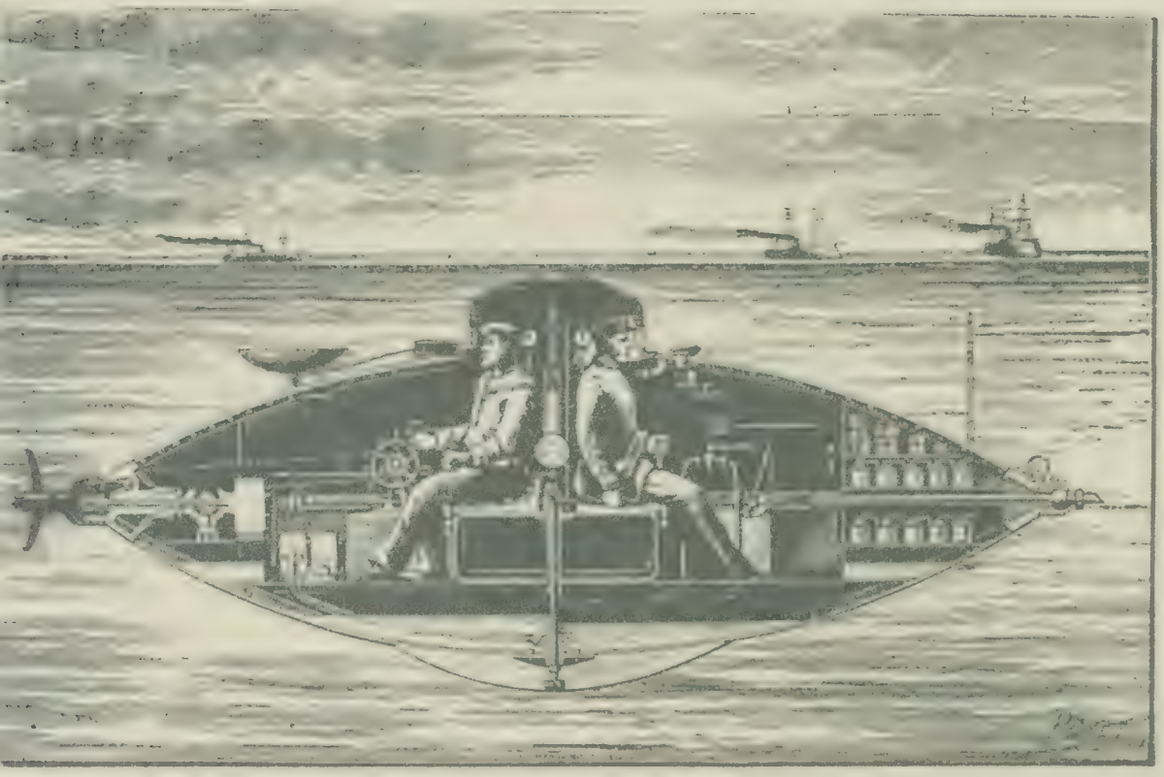

Велики број открића захвалност дугује управо војсци. Огромна су средства која се троше у наоружање и рат. Човек ни у шта није уложио више него у сопствено уништење.

Прилог усавршавању подморнице дао је и баварски артиљеријски подофицир Бауер својом подморницом од лима, на ручни погон. За време Америчког грађанског рата (1861–1865) употребљена је подморница на ручни погон са пропелером. Она је извршила и први успешан напад 17. фебруара 1864. Са мином на мотки напала је борбени брод Севера. Приликом експлозије мине, на растојању од три метра, потонула је заједно са бродом.

Французи су 1888. саградили подморницу на електрични погон, а 1899. прву подморницу данашњег типа. Она је за кретање под водом користила електромотор, а над водом парну машину. Наравно, усавршавањем мотора пару замењује дизел-мотор.

Подморница је престала да буде играчка. У састав ратне флоте први пут је ушла у Балканским ратовима 1912/13. као део поморских снага Грчке.

У оба светска рата велике силе су се суочиле са озбиљним невољама које су им задавале немачке подморнице. Од презреног оружја није било одбране. Енглеска је 1917. године после стравичних губитака бродова била практично одсечена од света.

У првом светском рату створен је нарочити систем заштите трговачких бродова – кретали су се у пратњи великог броја борбених пловила. То је такозвани „конвој систем". Ондашње споре и слабо грађене подморнице нису имале шансу против моћне артиљерије.

Између два рата подморнице су усавршене и бродови су поново били без заштите.

Тек у току Другог светског рата пронађен је сонар, справа која електромагнетним таласима открива положај подморнице. Усавршене су справе за ослушкивање мотора које су се из авиона бацале у воду. Посебне групе ловаца на подморнице су, користећи сонар, откривале положај подморница и тукле их дубинским бомбама.

Немачке подморнице збрисане су са ратишта. Пред крај рата практично су ишчезле из ратних операција.

Нема одбране

Ужас је донела друга половина 20. века. Дизел-мотор је избачен, електромотор такође. Човек је у подморницу поново уградио парну машину. Турбине високог парног притиска снабдева атомски реактор – 28,3 грама урана ствара 670.000 киловат часова. Створена је подморница која има бесконачан радијус кретања и под водом и на површини. Граница више није издржљивост машине него издржљивост човека.

Изградњу прве атомске подморнице започели су Американци 1950. године. Од две милијарде долара издвојених за војску САД 1950. године, на то је утрошено 40 милиона.

Савремене подморнице су оруђе великих борбених могућности. Опремљене електронским уређајима у стању су да садејствују са бродовима, авионима и хеликоптерима и извршавају задатке не излазећи на површину воде. Снабдевене су ракетним наоружањем које може бити и атомско, гађају све врсте циљева не излажући се опасностима које прете на површини.

Уложена су огромна средства да би се неподношљивом лакоћом могло убијати на копну, у ваздуху, на води и под водом. Одбране нема. Остао је људски разум који је често помрачен гневом.

Ратко Јанковић

СРЕЋНИ ДАНИ... НЕСРЕЋНИ ДАНИ

Људи чак и данас верују у срећне и несрећне дане као што су то чинили хиљадама година и равнају се према њима у свакодневном животу.

Сматра се, рецимо, да није добро било шта започети у петак. На тај дан не треба да ступате у брак, да се селите у нови стан, отпочнете нови посао, кренете на дуго путовање или да мајке баш тога дана престану да доје дете. Исто тако у петак не треба да подсецате нокте или да окрећете мадрац на кревету.

Научници кажу да веровање у баксузни петак може да се прати вековима уназад, чак до распећа Исуса Христа, што се такође десило у петак, тај дан сматра се као добро време за завршавање, али не и за отпочињање послова.

Недеља, опет, важи као дан на који је срећно родити се, али који је баксузан за безмало све друго. Сматра се да није добро сахранити некога у недељу. Тај дан треба одвојити за одлазак у цркву и одмор.

Суботу су некад давно сматрали првим даном за ископавање и докусуривање вампира, али је у 15. веку важила као несрећан дан за венчање. Ово веровање је као и многа друга, давно заборављено, па се највише свадби одржава у суботу.

Илустровао: Ивица Кољанин

УЧЕНИЦИМА ОСНОВНИХ ШКОЛА, СРЕДЊОШКОЛЦИМА, УЧИТЕЉИМА И НАСТАВНИЦИМА ЛИКОВНОГ ОБРАЗОВАЊА, ЧИТАОЦИМА »ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА«!

»ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК« и ТВ ПОЛИТИКА покрећу велики ликовни наградни конкурс на тему:

МИ СМО ЗА МИР

На основу два најбоља ликовна рада у 1993. години штампаће се две поштанске марке. Доларске награде за ученике, професоре и учитеље, екскурзија за најбоље одељење, телевизори за школе! Награде ће се поделити у посебној емисији ТВ Политика.

Велики ликовни наградни конкурс на тему МИ СМО ЗА МИР, за ученике свих основних и средњих школа на територији СР Југославије, почиње ове недеље.

Услов за учествовање на конкурсу је да сте ученик основне или средње школе и да на полеђини рада на тему МИР налепите ТАЛОН са 4 купона које од овог броја сваког петка објављујемо у »Политикином Забавнику«. ,

Правила конкурса:

Ликовни конкурс МИ СМО ЗА МИР траје од 20. новембра до 11. децембра 1992. године.

Од овог броја, сваког петка, објављиваћемо по један купон (1, 2, 3 и 4) у »Забавнику«. Ваш задатак је да сакупите сва четири купона и налепите их на ТАЛОН који ћемо објавити у »Забавнику« 4. и 11. децембра. ТАЛОН са купонима треба налепити на полеђину ликовног рада који сте нацртали техником коју иначе користите у школи, на листу школског блока за цртање.

Ликовни радови треба да стигну на нашу адресу У ЗАЈЕДНИЧКИМ ПОШИЉКАМА ШКОЛА НАЈКАСНИЈЕ ДО 31. ДЕЦЕМБРА 1992. ГОДИНЕ, до 12 часова.

ЏОКЕР КУПОН који може да замени било који од 4 купона објавићемо у »Забавнику« 11. децембра, уз купон број 4.

На конкурс могу да се шаљу и појединачни радови, али тада конкуришете само за појединачне награде и онемогућујете да ваше одељење, школа, професор или учитељ освоје неку од награда.

НАГРАДЕ ЗА УЧЕНИКЕ:

ПРВА НАГРАДА:

- Штампање рада као поштанске марке 1993. године
- Новчана награда од 1000 USD у девизама
- Седмодневно путовање за две особе по избору добитника: Грчка, море или планина у нашој земљи
- Ауторски хонорар за израду марке (по правилнику »Југомарке«)

ДРУГА НАГРАДА:

- Штампање рада као поштанске марке
- Новчана награда од 350 USD у девизама
- Седмодневно путовање за две особе по избору добитника: Грчка, море или планина у нашој земљи
- Ауторски хонорар за израду марке (по правилнику »Југомарке«)

ТРЕЋА НАГРАДА:

- 250 USD у девизама
- Седмодневно путовање за две особе по избору добитника: Грчка, море или планина у нашој земљи

ЧЕТВРТА, ДО 20. НАГРАДА

- По 200 USD у девизама

СПЕЦИЈАЛНА НАГРАДА:

- Ученик чији рад, по оцени жирија буде имао најоригиналнију идеју освојиће за цео свој разред петодневну екскурзију на Златибор, хотел »Палисад«, а сваки ученик из разреда добија и џепарац од 100 USD у девизама. Толико добија и разредни старешина који путује са ученицима.

НАГРАДЕ ЗА ПРОФЕСОРЕ:

- Учитељ или наставник ликовног васпитања (у зависности ко предаје ликовно) првонаграђеног ученика добија 500 USD у девизама
- По 250 USD у девизама припашће професору једне средње и наставнику једне основне школе чији ученици на конкурс пошаљу највећи број ликовних радова

НАГРАДЕ ЗА ШКОЛЕ:

- Две школе, једна основна и једна средња, које пошаљу највећи број ликовних радова освајају по КОЛОР ТЕЛЕВИЗОР

СПОНЗОРИ:

❀ Главни спонзор конкурса је БРАЧНИ ПАР ПАВЛОВИЋ, Мира и Слободан, дародавци новчаних награда за ученике и професоре у износу од 10.000 USD у девизама. Сећате се, Мира и Слободан Павловић су на прошлом ликовном и литерарном конкурсу »Политикиног Забавника« на тему МОСТ КОЈИ НАС СПАЈА такође били спонзори новчаних награда за ученике, професоре и школе. Мост преко Дрине, између села Попова крај Бијељине и Бадовинаца у близини Шапца, познатији као ПАВЛОВИЋА МОСТ, подигнут је и свечано отворен захваљујући донаторима, брачном пару Павловић.

❀ »ЈУГОМАРКА«, друштвено предузеће за производњу и промет поштанских марака која ће према најбољим ликовним радовима штампати две поштанске марке 1993. године.

❀ »KON-TIKI« TRAVEL, туристичка агенција која обезбеђује путовања у Грчку и екскурзију на Златибор.

❀ ОЗ, предузеће за спољну и унутрашњу трговину које додељује два телевизора за школе.

НЕ ЗАБОРАВИТЕ ДА СЛЕДЕЋЕГ ПЕТКА САЧУВАТЕ КУПОН БРОЈ 2!

ЏЕМС БОНД

Врели зрак смрти

ПИШЕ: ЈАН ФЛЕМИНГ (JAN FLEMING)
ЦРТА: ХОРАК (HORAK)

ПРЕМА ОРИГИНАЛНОЈ ПРИЧИ Ј. Д. ЛОРЕНСА

КУЛЕ ТИШИНЕ У БОМБАЈУ ГДЕ ПАРСИ ОСТАВЉАЈУ СВОЈЕ МРТВЕ...
ТЕЛО ДЕВОЈКЕ ПОЛОЖЕНО ЈЕ НА ВРХ ЈЕДНЕ ОД КУЛА ИЗНАД КОЈЕ ЈЕ КРУЖИЛО ЈАТО ГРАБЉИВИЦА...
КАД СУ НОСАЧИ СИШЛИ...
ЛЕШИНАРИ ЋЕ СЕ ЗА ЊУ ПОБРИНУТИ! ДОКТОР НО ТРАЖИ ОД НАС ДА СРЕДИМО ЏЕМСА БОНДА!
МИСЛИШ ДА ЋЕ ПОКУШАТИ ДА ЈЕ СПАСЕ?
СИГУРНО! СЛЕДИО ЈУ ЈЕ ОД БЕЈРУТА ДО БОМБАЈА! А ОВО ЋЕ БИТИ КРАЈ ГЊУТА!
ЗА ТО ВРЕМЕ ОШАМУЋЕНА ДЕВОЈКА ЈЕ ДОШЛА СЕБИ...
УГЛЕДАЛА ЈЕ СТРВИНАРЕ КОЈИ СУ СЕ УСТРЕМИЛИ НА ПЛЕН...
ЊЕН КРИК ИХ ЈЕ САМО ЗА ТРЕНУТАК РАСТЕРАО...
ДОТЛЕ...
ТО НЕ ЗНА НИ ДОКТОР НО! ВАЖНО ЈЕ ДА СМО МИ СПРЕМНИ!
ОДАКЛЕ ЋЕ БОНД ДОЋИ?
БОНДОВ ПРОПЕЛЕР РАЗЈУРИО ЈЕ ПТИЧУРИНЕ...
ХВАЛА НЕБЕСИМА...
АЛИ, ОСТАЛЕ СУ ГРАБЉИВИЦЕ ДРУГЕ ВРСТЕ...
ЕНО ГА! ЗГРАБИО ЈЕ ДЕВОЈКУ!

РЕВОЛВЕРАШИН СУ ПОКУШАЛИ ДА СПРЕЧЕ БОНДОВ БЕГ...
ПУЦАЈ! ПУЦАЈ, БУДАЛО!

ЗНАШ ШТА НАМ СПРЕМА ДОКТОР НО АКО НАМ ЕНГЛЕЗ ПОБЕГНЕ!

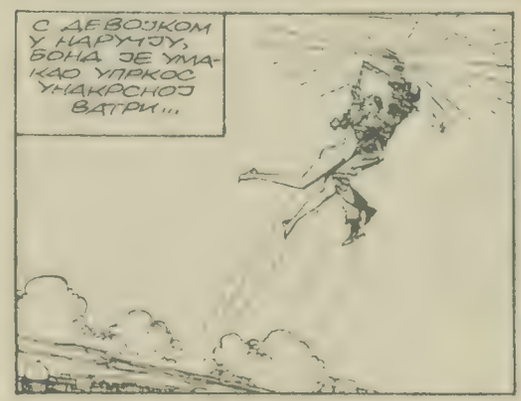
С ДЕВОЈЧИЦОМ У НАРУЦЈУ, БОНД ЈЕ УПАО КАО УПРКОС УНАКРСНОЈ ВАТРИ...

ИСТОВРЕМЕНО, НА БОМБАЈСКОМ АЕРОДРОМУ САНТА КРУЗ...
ЈОШ ЈЕДАН АВИОН У НЕВОЉИ!

ПОЖАР У ДЕЛУ ЗА ПРТЉАГ ИЗМИЧЕ КОНТРОЛИ!

ВАТРА ЈЕ ЗАХВАТИЛА И КРИЛА МЛАЗЊАКА...

ЕКСПЛОЗИЈА! ИЗГУБИО САМ КОНТАКТ!

МЕТА ЈЕ ЕКСПЛОДИРАЛА, ЕКСЕЛЕНЦИЈО!
СРЕЋА ШТО СЕ НИЈЕ СРУШИЛА, КАПЕТАНЕ!

ДИМ ЈЕ ПРИМЕЋЕН СА БРОДА! АЛИ ОД АВИОНА НИ ТРАГА!

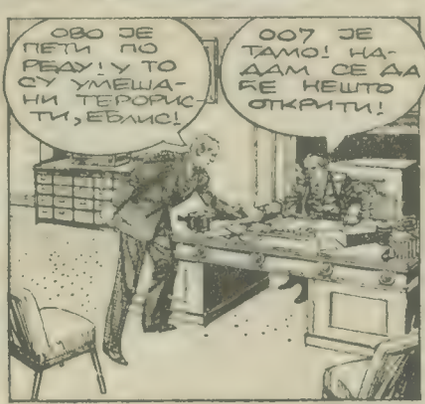
ОВО ЈЕ ПЕТИ ПО РЕДУ! У ТО СУ УМЕШАНИ ТЕРОРИСТИ, ЕБЛИС!
007 ЈЕ ТАМО! НАДАМ СЕ ДА ЋЕ НЕШТО ОТКРИТИ!

НИСАМ ОЧЕКИВАЛА ДА ЋЕШ МЕ ТИ СПАСИТИ!
РЕЦИ МИ АКО ГРЕШИМ, АЛ' ТИ СИ ФАТИМА КАЛИД!

НАШЕ ПОЗНАНСТВО ЈЕ СТИГЛО ДО ТАЧКЕ КАДА ЈЕ ПРЕДСТАВЉАЊЕ НЕОПХОДНО!
А... ДА! ЈА САМ ФАТИМА КАЛИД! КАКО СИ ЗНАО?

А ЈА САМ ЏЕМС БОНД!
БРИТАНСКИ АГЕНТ? ПРАТИШ МЕ ОД БЕЈРУТА?

АД! У ПОТРАЗИ ЗА ВОЂАМА ЕБЛИС ТЕРОРИСТА!
ЈА С ТИМ НЕМАМ ВЕЗЕ!

НЕ! ДАЛИ И ЗАТРАЖИМ ТЕ МАНИЈАКЕ!
НЕ МОЖЕШ ПОРЕДИ ДА СИ У ПАЛЕСТИНСКОМ ПОКРЕТУ ОТПОРА!
ПОСЛЕ ТОЛИКО ОБОРЕНИХ АВИОНА И ЖРТАВА, ОНИ СУ НАМ НАНЕЛИ ОГРОМНУ ШТЕТУ!
ЈЕ ЛИ?
ДА! ЈЕР ТЕРОРИСТИ СВАЉУЈУ СВУ КРИВИЦУ НА ПАЛЕСТИНЦЕ!
А КО БИ ТО МОГАО ДА БУДЕ?
ЗАР НЕ ЗНАШ КОЛИКИ ЈЕ СПИСАК НАШИХ НЕПРИЈАТЕЉА?
А ЗАШТО СИ ОНДА ДОШЛА У БОМБАЈ?
ЈЕР ЈЕ АГЕНТ ИБН АВАД ПОСЛАО ПОРУКУ ДА ЈЕ ОТКРИО ВОЈУ ЕБЛИСА...
... АЛИ, УХВАТИЛИ СУ МЕ И УЗАЛУД НАСТРАДАМ!
ИДЕМО ДО ТОГ АВАДА!
РЕЧЕНО МИ ЈЕ ДА СТАНУЈЕ НА ПОСЛЕДЊЕМ СПРАТУ!
ГДЕ ЛИ ЈЕ СВЕТЛО?
ОХ! НЕ!
НЕ ГЛЕДАЈ!
ТО ЈЕ АВЛАД! ОХ! ШТА СЕ ДОГОДИЛО?
КАО ДА ГА ЈЕ ЗВЕР РАСТРГЛА!
ТО СУ ТИГРОВЕ ШАПЕ!
ТРАГОВИ НА ПОДУ!
ЧЕМ СЕ, СВЕТЛО...
ЧЕКАЈ МАЛО...
ИЗ МРАКА СЕ ЧУЛО РЕЖАЊЕ...
ОХ! ТИГАР! У ЗАМКУ СМО!
НЕ ЈОШ! ЧЕКАЈ! ИМАМ УПАЉАЧ! ОХ! НЕМА ГИНД...
НИЈЕ ВАЖНО! ЕНО СТОЛИЦЕ, ТАМО...
САД ЗА МНОМ!

БУДИ ТИК ИЗА МЕНЕ, ФАТИМА!
ИЗНЕНАДА, ТИГАР ЈЕ ЗАРЕЖАО, А КАНЏЕ СУ ЗАГРЕВАЛЕ БОНДОВУ РУКУ...
ЈОШ САМ ЖИВ! ДА ПОКУШАМ ОПЕТ СА УПАЉАЧЕМ...
ЏЕМСЕ, ЈЕСИ ЛИ ДОБРО?
САД ЈЕ БОЉЕ!
МИСЛИМ ДА ЈЕ ТВОЈ ТИГАР ОТИШАО... ЧУО САМ КОРАКЕ И... НЕШТО ЈЕ ПАЛО!
ЕВО ОВО!
МАЛИ КАСЕТОФОН!
БОНД ЈЕ ПРИТИСНУО ДУГМЕ...
ТОЛИКО ДА НАШЕГ' ТИГРА!
ЧЕМСЕ, ТВОЈА РУКА!
НИШТА ОЗБИЉНО! ВАЖНИЈА ЈЕ ЧЕДУЉОИЦА КОЈУ ЈЕ ДВАД ДРЖАО У РУЦИ!
ДА БУ ВОЗИ ТИ!
ПОНЕО СИ ЧЕДУЉОИЦУ?
Д-А... НАЖВРЉАО ЈУ ЈЕ ДОК ЈЕ ЛЕЖАО...
...И ЗГУЖВАО У СЛУЧАЈУ ДА СЕ УБИЦЕ ВРАТЕ!
ХИМРАЈА
АКО ТИГАР НИЈЕ БИО ПРАВИ, ОДАКЛЕ ТИ ОГРЕБОТИНЕ?
УБИЦА ЈЕ ИМАО РУКАВИЦЕ СА КАНЏАМА!
ЗНАШ ЛИ ШТА ОВА РЕЧ ЗНАЧИ?
ХИМРАЈА
ОНДА БУ ПРОВЕРИТИ У ИНДИЈСКОМ ИНТЕЛИЏЕНСУ!
НЕМАМ ПОЈМА! АЛ' НИЈЕ НА АРАПСКОМ!

ОХО, ЏЕМСЕ! КОЈИМ ДОБРОМ?
ЗАР НИСТЕ ЗНАЛИ ДА САМ У БОМБАЈУ?
НЕ МЕЦАМ СЕ У ВАШ ДЕЛОКРУГ! ТРАГАМ ЗА ТЕРОРИСТИМА ЕБЛИС!
ДА! ЛИЧИ КАО ДА ЈЕ ЊИХОВО ДЕЛО! ЗНАТЕ ЛИ ШТА ЈЕ ОВО?
ЈЕ Л' ОНО ОБАРАЊЕ АВИОНА?
ЧИМЕ СЕ БАВИ?
ХУЛИРАЈА! ЗАБОГА! ОН ЈЕ ЈЕДАН ОД НАЈВЕЋИХ БИЗНИСМЕНА У ИНДИЈИ!
БЕЖАЊЕМ ОД ЈАВНОСТИ!
КАЖУ ДА ЖИВИ КАО СУЛТАН, АЛИ НЕМА СТАЛНО МЕСТО БОРАВКА!
ИМАШ ФОТОГРАФИЈУ?
НАДАМ СЕ ДА ЋЕМО НЕШТО НАЋИ!
ОНО ЈЕ ЈЕДНА ОД РЕТКИХ КОЈУ СУ ФОТОРЕПОРТЕРИ УСПЕЛИ ДА СНИМЕ!
СА ТИГРОМ!
ДА, ОБОЖАВА ТИГРОВЕ! ЗНАШ, СА ЈУГА ЈЕ... ИЗ МАЈСОРЕ!
ЗАНИМЉИВО... ОХО! ИМА НЕШТО ЈОШ ЗАНИМЉИВИЈЕ!
НА ЈЕЗИКУ КАНАРЕЗЕ, СА ЈУГА ИНДИЈЕ, ХУЛИРАЈА ЗНАЧИ КРАЉ ТИГРОВА!
ХМ... МОЖДА.
НЕШТО ЈЕ СВЕТЛЕ ПУТИ ЗА ИНДУСА!
ШТА ЈЕ С ЊИМА?
АЛИ МЕНЕ ВИШЕ КОПКАЈУ ЊЕГОВЕ РУКЕ!
ЗАШТО ЛИ ПО ВРУЋИНИ НОСИ РУКАВИЦЕ? ПРИЛИЧНО ЧУДНО!
ПОРУКА ЗА ЏЕМСА О НЕКОМ ХУЛИРАЈУ!
СУТРАДАН, ПОРУКА ЈЕ ПОСЛАТА У БОМБАЈ...
ПРОВЕРАВАМО КО ЈЕ ХУЛИРАЈА! ДВАД. НИЈЕ ЈЕДИНА ЖРТВА ТИГРА!
БИЛО ИХ ЈЕ ДЕСЕТАК ЗА ГОДИНУ ДАНА! ИМА ЈОШ НЕШТО..
СЛУШАМ, БИЛЕ!
3081
3082
3083
3084
5

БРИТАНСКИ РАЗАРАЧ УОЧИО ЈЕ ХУЛИГАЊИНУ ЈАХТУ НА МЕСТУ АВИОНСКЕ НЕСРЕЋЕ!
ДРЖЕ ЛИ ЈЕ ПОД ПРИСМОТРОМ?
НЕ! УПУТИЛА СЕ ЗА БОМБАЈ! МОЖДА ЈЕ ВЕЋ ПРИСТАЛА!
ДОБРО! ПРОВЕРИЋУ! НИСАМ СЕ ТОМЕ НАДАО!
ХОЋУ ИНТЕРВЈУ СА ГОСПОДИНОМ ХУЛИГАЊОМ!
3085
ЖАО МИ ЈЕ! ГОСПОДИН НИЈЕ НА БРОДУ!
САЗНАО САМ ДА ЈЕ ДОШАО У БОМБАЈ!
ЈЕСТЕ, АЛИ ЧИМ СМО СТИГЛИ У ПРИСТАНИШТЕ, ОТПУТОВАО ЈЕ!
УХ! КАКВА ШТЕТА!
МОЖДА БИХ МОГАО ДА НАПИШЕМ ДОБАР ЧЛАНАК И О ЊЕГОВОЈ ЈАХТИ!
3086
СТАНИ! НА ЈАХТИ ЈЕ ЗАБРАЊЕНА ПОСЕТА, ПОГОТОВО НОВИНАРА!
ОХ! СИГУРНО СЕ ГОСПОДИН НЕЋЕ БУНИТИ АКО ДВА-ТРИ ПУТА ШКЉОЦНЕМ!
ЧУЛИ СТЕ МЕ!
ОДЛАЗИ ОДАВДЕ!
3087
ИЗБАЦИ ГА!
СМИРИ СЕ!
БУДИ СРЕЋАН ШТО НИСАМ ИМАО КАНЏЕ!
3088
ПРОВЕРИЛИ СТЕ НА АЕРОДРОМУ?
ДА! ОТИШАО ЈЕ ИЗ БОМБАЈА ПРИВАТНИМ АВИОНОМ!
КУДА ЛИ ЈЕ ОДЛЕТЕО?
ТО ЋЕМО ЛАКО ПРОВЕРИТИ!
КУВАЈТ!
3089

6

ЧУВАЈ СЕ, ФАТИМА! НАШ ТИГАР НИЈЕ СЛАТКА МАЧА!
АКО ЈЕ У КУВАЊУ, МОЈИ ЉУДИ ЋЕ ГА БРЗО ОТКРИТИ!
ОВО ЈЕ МОЈ БРОЈ У ЛОНДОНУ!
АКО СЕ ЈАВИ ЖЕНСКИ ГЛАС?
24 ЧАСА КАСНИЈЕ...
ИМАМО ЗАНИМЉИВЕ ПОСЛАСТИЦЕ О ТАЈАНСТВЕНОМ ХУЛИРАЈИ!
3090
ЊЕГОВИ ПОСЛОВИ СУ НАФТА, БРОДОВИ, ОРУЖЈЕ...
А ШТО СЕ АВИОНСКИХ НЕСРЕЋА ТИЧЕ, НА СВАКОЈ ЛИСТИ ПУТНИКА...
3091
... БИО ЈЕ БАР ЈЕДАН ОД ХУЛИРАЈИНИХ ПОСЛОВНИХ РИВАЛА!
ЗНАЧИ, ЕБЛИС ТЕРОРИСТИ СУ ВЕРОВАТНО ПАРАВАН!
ИСТО ЈЕ И СА ТИГРОМ УБИЦОМ!
А КАКО СЕ ЗОВЕ ЈАХТА?
ТИПО!
ЗАШТО?
ТИПО САХИБ ЈЕ БИО СУЛТАН МАЈСОРЕ И БОРИО СЕ ПРОТИВ БРИТАНАЦА!
ЊЕГОВЕ ТРУПЕ СУ БИЛЕ ПОЗНАТЕ КАО ДИВЉИ ТИГРОВИ
3092
МОЖДА ХУЛИРАЈА СЕБЕ ДОЖИВЉАВА КАО РЕИНКАРНАЦИЈУ СУЛТАНА?
АЛИ, ИМА ТУ НЕШТО...
...КАКО ЈЕДАН ЧИНИЈАЦ ИМА ТАКО СВЕТЛУ ПУТ...
...И НОСИ КИНЕСКИ ОПРТАЧ?
ИМА ЛИ ТУ ЈОШ НЕШТО?
3093
ДА! ЗАШТО СТАЛНО НОСИ ЦРНЕ РУКАВИЦЕ?
ДА БИ ПРИКРИО НЕДОСТАТАК!
МОЖДА УОПШТЕ НЕМА ШАКЕ!
ШТА ТО ЗНАЧИ?
ДА ИМА МЕХАНИЧКЕ ШАКЕ!
3094

НЕШТО ВЕЋ ИМАШ НА УМУ, БОНДЕ!
ТУ ЈЕ ПЕРИКА...
ПА ШТА? МОЖДА ЈЕ ЋЕЛАВ!
ДА! ВИСОК ЧОВЕК, ЋЕЛАВ, ВЕШТАЧКЕ ШАКЕ, ВОЛИ ОДЕЋУ МАНДАРИНА...
ТАЧНО! ДОКТОР НО!
НИЈЕ ВАЉДА...
3095
ДАЛИ, ТИ СИ ГА ЛИКВИДИРАО!
КО ЗНА... ТАЈ ИМА ВИШЕ ЖИВОТА НЕГО МАЧКА!
ПОГОЂЕН ЈЕ ТАМО ГДЕ СЕ СВАКОМ ЧОВЕКУ НАЛАЗИ СРЦЕ...
...СЕМ ДОКТОРУ...
ИЗВИНИТЕ...
ПОЗИВ ЗА БОНДА! ИЗ ИНОСТРАНСТВА!
3096
КО ЗОВЕ?
НЕКА ДЕВОЈКА ИЗ ТАНГЕРА! НЕКА НОВА ДАМА, БОНДЕ, ЈЕ ЛИ?
САСВИМ МОГУЋЕ!
АЛО! КО ЗОВЕ?
ФАТИМА КАЛИД? ДАЈТЕ МИ ЈЕ ОДМАХ!
НЕ! ХУЛИГАЈСКИ ТРАГОВИ ВОДЕ ОВДЕ, ДО МАРОКА!
МИСЛИО САМ ДА СИ У КУВАЈТУ, ДУШО!
НИСУ ЈОШ!
ЈЕСУ ЛИ ГА ТВОЈИ ПРИЈАТЕЉИ ВИДЕЛИ?
АЛИ ОТКРИЛА САМ ВИЛУ НЕКОГ БОГАТОГ ИНДИЈЦА! ЗОВЕ СЕ ТИГРОВА КУЋА!
СЈАЈНО! РЕЋИ ЋЕШ МИ ДЕТАЉЕ КАД СТИГНЕМ!
ЗВАЛА ME ЈЕ МОЈА ПРИЈАТЕЉИЦА ФАТИМА! УШЛА ЈЕ ХУЛИГАЈИ У ТРАГ!
ИМА ЛИ НЕШТО У ТАНГЕРУ?
НЕ ЗНАМО ОДАКЛЕ ВОДИ ПОСЛОВЕ, АЛИ НАЈЧУДНИЈЕ ЈЕ...
... КАКО ДОЛАЗИ ДО ОНИХ ДВИО-НЕСРЕЋА КАД СУ ПУТНИЦИ И ПРТЉАГ ПОДВРГНУТИ КОНТРОЛИ?
СЕТИО САМ СЕ НЕЧЕГ!

ДА ЧУЈЕМ!
ЗНАТЕ ЗА ДАМЕ-ТИНЏЕР НАШЕГ ЧАСОПИСА, КОЈИ СТАЛНО ПУТУЈЕ ПО ОПТИЦИ!
ПРЕ НЕГО ШТО СУ ПОЧЕЛЕ ДА СЕ ДОГАЂАЈУ ТЕ НЕСРЕЋЕ, ПРЕТПОСТАВЉАО ЈЕ ДА РАЧУНИ ЗАХУЛИРАЈУ!
ДА! И?
ЗНА СЕ ДА ЈЕ ИЗ САД ОТИШАО ЗА ТАНГЕР!
ТАМО ГДЕ ЈЕ САД ХУЛИРАЈА!
СТВАРНО ЧУДНА ПОДУДАРНОСТ!
ИМАМО И АДРЕСУ ХУЛИГАЊСКЕ КОМПАНИЈЕ...
ЗА КОЈУ ВЕРОВАТНО МАЛОРУ РАДИ!
ПРОВЕРИЋУ ИМ СТИЋИ У ТАНГЕР!
СУТРАДАН У МАРОКУ...
ЕВО ГА!
ХВАЛА! ЧЕКАМ ЈЕДНУ МЛАЂУ ДАМУ!
ЗНАТЕ ЛИ ГДЕ ЈЕ ФАТИМА КЛИД?
ЕХ! ЧЕКАЈ!
ТО ТРЕБА ТИ НАМА ДА НАЂЕШ!
ЧЕ СТАЛА ЈЕ ПОСЛЕ ОНОГ ТЕЛЕФОНСКОГ РАЗГОВОРА: ЈОШ СИ ЈОЈ ТИ ДАО!
ДА! САМНОМ ЈЕ И РАЗГОВАРАЛА!
ЗАТО САМ И ДОШАО! НАДАО САМ СЕ ДА ЋЕ МЕ ЧЕКАТИ!
МОЖДА ЈЕ ТАКО.. А КУДА ЋЕШ САДА?
ОТИШЛА ЈЕ ТРГОВАЛО ДА МЕ МОЛИ У ВИЛУ ТИГРОВА КУЋА!
ХМ.. МОГЛА БИСИ ТИ ПОМОЋИ..
ДА! ОДЛИЧНО! И ТЕШКО ТЕБИ...
ВИ СТЕ ФАТИН МИН-И ПРИЈАТЕЉ?
АКО ОТКРИЈЕМ ДА СИ ТИ ЊЕНОГ ЉУБАВНИКА!
ЗАЈЕДНО ЋЕМО ЈЕ ТРАЖИТИ!
ПАЗИ ШТА РАДИШ, ЕН ГЛЕЗ!
МОГЛИ БИСТЕ ДА МИ ДАТЕ НЕКА КОРИСНА ОБАВЕШТЕЊА!

ЖЕЛИМ ДА ПРОВЕРИМ НЕКЕ ХУЛИРАЈИНЕ ПОСЛОВЕ...
...У УЛИЦИ МОНТАЊЕ, У ТАНГЕРУ!
ХМ... ДА ВИДИМ...
ИМАШ СРЕЋЕ! ТО ЈЕ АДРЕСА ТИГРОВЕ КУЋЕ!
САЧЕКАЋЕМО ВАС, ЗА СВАКИ СЛУЧАЈ...
САЗНАО САМ ДА ЈЕ ОВДЕ СЕДИШТЕ КОМПАНИЈЕ...
КОГА ТРАЖИТЕ, ЕФЕНДИ?
ДОКТОРА МАЛРОЈА!
УЂИТЕ УНУТРА, МОЛИМ!
ХМ! СВЕ ПОСЛЕДЊА РЕЧ ТЕХНИКЕ...
НЕ! НАШЕ ОБЕЗБЕЂЕЊЕ ЈЕ ВРЛО ПРИМИТИВНО! ЧЕТВОРОНОЖНО!
А УНУТРА...
ПОРУКА ЗА ТИГРА ЈЕДАН!
СТИГАО ЈЕ БОНД И ТРАЖИ ДОКТОРА МАЛРОЈА! ШТА ДА ПРЕДУЗМЕМО?
НИШТА! НЕ СМЕ ДА УГРОЗИ НАШУ ОПЕРАЦИЈУ! ЈАСНО?
ЈАСНО!
НЕ МИЧИТЕ СЕ! САД ЋЕ СТИЋИ СЕКРЕТАР КОМПАНИЈЕ!
ЗА САМ СЕКРЕТАР СУДИЛА ЧАТЕРЏИ!
МАРК ХАЗАРД! ТРАЖИМ ДОКТОРА МАЛРОЈА!
ДОКТОР ЈЕ ОТПУШТЕН ПРЕ НЕКОЛИКО МЕСЕЦИ!
А ГДЕ ЈЕ САДА?
НЕ ЗНАМ! МОЛИМ ВАС, ИДИТЕ СМЕСТА!
ШИРКАН СЕ УЗНЕМИРИО!

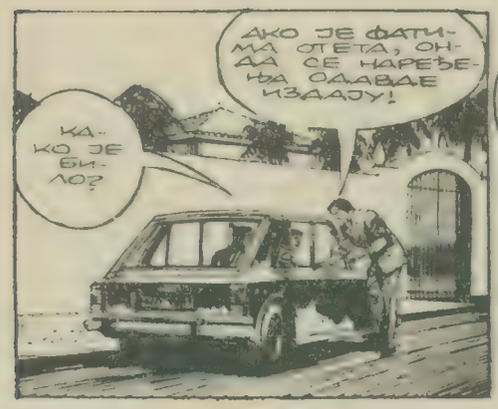
АКО ЈЕ ФАТИМА ОТЕТА, ОНДА СЕ НАРЕЂЕНА ОДАВДЕ ИЗДАЈУ!
КАКО ЈЕ БИЛО?

ЧЕКАЈ! НЕ ПРАВИ ГЛУПОСТИ! НЕМАШ ШАНСУ!

БОЉЕ МИ ДОНЕСИ НЕШТО СА АЕРОДРОМА!
ШТА ТО ХОБЕШ ДА НАС, ЕНГЛЕЗ?
3110

ОВО ТРЕБА ОТПАКОВАТИ И САСТАВИТИ! ТО МОГУ И САМ!
ДОБРО! ЕВО ТВОГ ПРТЉАГА!

ПОТРЕБАН МИ ЈЕ КОМПРЕСОР И ПНЕУМАТСКА БУШИЛИЦА!
ЈЕ ЛИ ТО СВЕ?

НЕ БИСМО ХТЕЛИ ДА ВАМ НЕШТО ЗАКРАТИМО!
НЕЋЕТЕ... ВИ ЋЕТЕ БУШИТИ!
3111

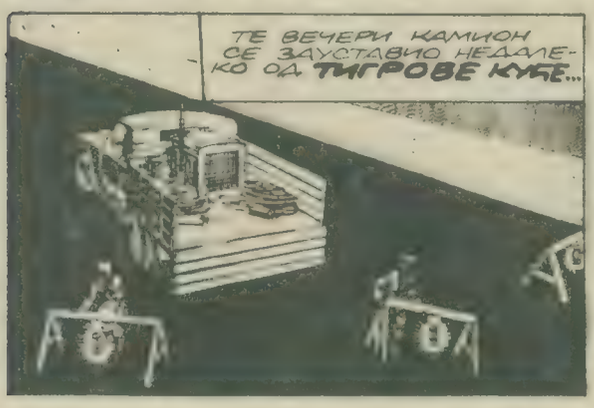
ТЕ ВЕЧЕРИ КАМИОН СЕ ЗАУСТАВИО НЕДАЛЕКО ОД ТИГРОВЕ КУЋЕ...

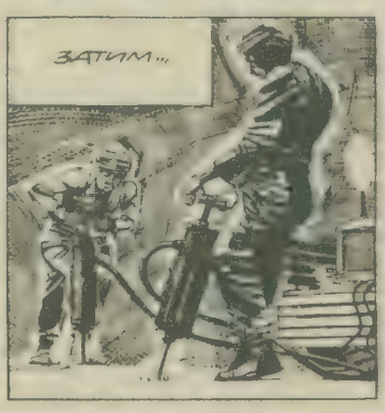
ЗАТИМ...

3112

ЗАХВАЉУЈУЋИ НЕСНОСНОЈ БУЦИ, БОНД СЕ НЕПРИМЕЋЕНО СПУСТИО НА КРОВ ВИЛЕ...

РАДНИЦИ СУ ЗА ТРЕН ЗАСТАЛИ И...
СВЕ У РЕДУ! ПАКУЈ СЕ!

ТИГРИЦУ, ТИГРИЦУ, СПАВАШ ЛИ МИРНО?
3113

МОРА ДА ЈЕ ТУ...
11

СУМЊИВА МИ ЈЕ ОВА МУКЛА ТИШИНА!

ФАТИМА!
3114

ЗНАЛА САМ ДА БЕТЕ ОВДЕ НАМАМИТИ!
ЗАЧУЛО СЕ РЕЖАЊЕ...
ОПЕТ ТИГАР.
ОВОГ ПУТА ПРАВИ!
3.5
УЗМИ МОЈ ПИШТОЉ! МОЖДА ГА ПУЦИЊИ УПЛАШЕ!
АЛИ, УПОТРЕБИ ГА САМО АКО МОРАШ!
А ТИ?
САЧЕКАЈ ТРЕНУТАК, ФАТИМА!
3.6
ЖИВОТИЊА СЕ ПРИМИЦАЛА... БОНД ЈЕ КРЕСНУО УПАЛАЧ И ПРИНЕО ГА ЗАВЕСИ...
СЕВНУЛА ЈЕ САМО ЈЕДНА ВАРНИЦА...
ДО ЂАВОЛА!
А ОНДА...
3.7
У ТОМ ТРЕНУТКУ БОНД ЈЕ ПОВУКАО ДРАПЕРИЈУ...
ВЕЛИКА МАЧКА ЗАСТАЛА ЈЕ САМО ЗА ТРЕНУТАК...
ОДЈЕКНУО ЈЕ ПУЦАЊ ИЗ БОНДОВОГ ОРУЖЈА...
3.8
ТИГАР СЕ ОКРЕНУО ПРЕМА ФАТИМИ...
12
БОНД ЈЕ ИСКОРИСТИО ШАНСУ... ОВОГА ПУТА ИЗ УПАЉАЧА ЈЕ СЕВНУО ПЛАМЕН...
3.9

ИДИ КА ВРАТИМА!
БОНД ЈЕ ДРЖАО ОДСТУПНИЦУ...
БЕЖИ!
3:20
У ТАНГЕРУ, У ВИЛИ ТАЈАНСТВЕНОГ ХУЛИРАЈЕ...
СМИРИ СЕ, ФАТИМА! ТИГАР НЕЋЕ ПРОБИТИ ВРАТА!
ДАЛИ ЈОШ НИСМО НА СИГУРНОМ!
МИСЛИЛА САМ ДА СЕ ОДАВДЕ НЕЋЕМО ЖИВИ ИЗВУЋИ!
ЗАР ТИ ОВО МЕСТО НИЈЕ ПРИЛИЧНО ЧУДНО?
НА ТИШИНУ!
НА ШТА МИСЛИШ?
НАПАО НАС ЈЕ ТИГАР, ИСПАЛИЛА СИ ТРИ ХИЦА, А НИКО СЕ НЕ ПОЈАВЉУЈЕ!
МОЖДА НЕМА НИКОГА!
САМО ТИ, ЈА И ТИГАР!
3:22
У ПРАВУ СИ! САМИ СМО САМЦИЈАТИ!
КОГА СИ ВИДЕЛА КАД СИ ДОВЕДЕНА?
ЧОВЕКА -ТИГРА, КОЈИ МЕ ЈЕ ОТЕО, И ИНДУСА КАТЕРЏИЈА! ХУЛИРАЈА ЈЕ ВЕЋ БИО ОТИШАО!
ОДКУД ЗНАШ?
КАТЕРЏИ ЈЕ НЕКОМЕ ТЕЛЕФОНИРАО ДА ЈЕ ГОСПОДАР ИСПЛОВИО!
ЕВО ЛИСТЕ СВИХ БРОДОВА КОЈИ СУ ИСПЛОВИЛИ!
13
НЕМАМО ШАНСЕ! КАКО ДА ОД ТОЛИКИХ БРОДОВА НАЂЕМО ХУЛИРАЈИН?
ПОЛАКО! ШТА ЈЕ СА ОВИМ БРОДОМ?

КОЈИМ?
ТАНКЕРОМ ШИРКАН, КОЈИ ПЛОВИ ЗА БАЛТИМОР!
ЗАШТО МИСЛИШ ДА ЈЕ ТАЈ?
НЕЋЕШ МИ РЕЋИ ДА НИСИ ЧИТАЛА КИПЛИНГОВУ КЊИГУ О ЏУНГЛИ?
АКО ЈЕСИ, ЗНАШ ДА ШИР КАН ЗНАЧИ ГОСПОДАР ТИГРОВА!
ЈОШ ВЕСТИ ИЗ ТАНГЕРА?
НИШТА ОД ПОНОЋИ! ВИЛА ЈЕ ЕВАКУИСАНА!
ДОБРО! САД ИМАМО ВАЖНИЈА ПОСЛА НЕГО ШТО ЈЕ БОНД!
А ИЗ ВАШИНГТОНА?
ИНФОРМАЦИЈЕ СУ ПОТВРЂЕНЕ! АВИОН ПОЛАЗИ НА ВРЕМЕ!
ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР САД ОДРЖАО ЈЕ ПРЕС-КОНФЕРЕНЦИЈУ...
ХОЋЕ ЛИ ТЕРОРИСТИ УГРОЗИТИ МИРОВНУ КОНФЕРЕНЦИЈУ О БЛИСКОМ ИСТОКУ?
НИКАКО! КРЕЋЕМ ИЗ ВАШИНГТОНА ПО ПЛАНУ!
КОВАЈАГИ! ЧУЈЕМ ДА ИДЕ ИЗ ВАШИНГТОНА ПУТНИЧКИМ АВИОНОМ!
НЕ ЧУДИ ME! МАЛО, МАЛО ПА НЕКИ АВИОН ПАДНЕ!
БИО СИ У ПРАВУ! ТАЈ ТАНКЕР ЈЕ ХУЛИРАЈИНО ВЛАСНИШТВО...
...АЛИ ЈОШ НЕМАМО ДОКАЗА ДА ЈЕ ТАЈ ЧОВЕК ДОКТОР НО! ТЕК КАД ГА УХВАТИМО...
АКО ЈЕ НА БРОДУ, НЕЋЕТЕ МОЋИ...
...ЗАТО ЋЕ ТО БИТИ ТВОЈ ЗАДАТАК! ИДЕШ ЗА ТАНКЕРОМ!
БОНД ЈЕ ИЗ ТАНГЕРА ДОЛЕТЕО ЗА ГИБРАЛТАР...
МОРА ДА ЈЕ НЕШТО ВАЖНО, КАД ЈЕ ШЕФ ДОШАО ИЗ ЛОНДОНА!
У ПРАВУ СИ, ЧЕМ-СЕ!
АКО НЕ ОТМЕШ ТАНКЕР, ТЕРОРИСТИ ЋЕ МОЖДА ИЗВЕСТИ НАЈВЕЋИ ПОДВИГ ДО САДА!
ЛИКВИДИРАЋЕ ДРЖАВНОГ СЕКРЕТАРА!

ЕБЛИС ТЕРОРИСТИ ТВРДЕ ДА ЋЕ ОСУЈЕТИТИ ЊЕГОВУ МИСИЈУ...
ЗВАНИЧНО, СЕКРЕТАР ПОЛЕЋЕ ИЗ ВАШИНГТОНА...
...А ЗАПРАВО ПОЛАЗИ ИЗ ЊУЈОРКА ЗА МАРОКО...
ТО ЗНАЧИ ДА ЋЕ НАДЛЕТЕТИ ТАНКЕР ШИРКАН!
УПРАВО НАМ ЈЕ ЈАВЉЕНО ДА ЈЕ ТАНКЕР ШИРКАН УОЧЕН!
ЧЕМСЕ, САД СЕ УКРИВАШ НА ПОДМОРНИЦУ!
ЧУО САМ ДА СУ ОВЕ "НУКЛЕДРКЕ" ЈАКО УДОБНЕ!
СЈАЈНО! САМО НЕ ЗНАМ КАКО ЋУ СЕ ПРОВЕСТИ У ОНОМ ЧАМЦУ!
ТАНКЕР ЈЕ НА ОКО ДЕСЕТ МИЉА!
ИСПЛИВАЋЕМО НА ПОВРШИНУ КАД ГА ПРОЂЕМО!
СТРУЈА ТЕ НОСИ ПРАВО ТАМО! ТРЕБАЛО БИ ДА ТЕ УОЧЕ У СВИТАЊЕ!
НЕШТО НА ВИДИКУ! ЛИЧИ НА ЧАМАЦ ЗА СПАСАВАЊЕ!
ХВАЛА ШТО СТЕ СТАЛИ! ИЗГУБИО САМ СВАКУ НАДУ!
НЕ ЗАХВАЉУЈ МЕНИ! ВЛАСНИК ЈЕ ХТЕО ДА ТЕ ПОКУПИ!
ПРЕТРЕСИ ГА, А ОНДА ИЗВЕСТИ ЕКСЕЛЕНЦИЈУ!
РАЗУМЕМ!
ШТА ЈЕ БИЛО С ТВОЈИМ БРОДОМ?
РЕЗЕРВОАР... ЕКСПЛОДИРАО! ПОЛА ПОСАДЕ НАСТРАДАЛО ЗА ТРЕН!
ДА ВАЖНО ДА СИ ТИ ИМАО КАД ДА СЕ НАОРУЖАШ!
УВЕК НОСИМ ПИШТОЉ НА НОЗИ! БИЛО ЈЕ ОЛОША МЕЂУ ПОСАДОМ!
ЗАЧАС ТИ НЕШТО СМЕСТЕ!
3132
3133
3134
3135
15

БОНД ЈЕ ИСКОРИСТИО ПРЕДНОСТ...
УХ! МОРА ДА САМ ТЕ ГАДНО УДАРИО, ДАСО
СЈАЈНО, БОЉЕ! БАШ САМ ЖЕЛЕО ДА ТЕ ВИДИМ У АКЦИЈИ
ОДЛИЧНО, БОНДЕ!
ОХО! КРДО ТИГРОВА ЛИЧНО!
ВИДИМ ДА СИ НАУЧИО ШТА ЗНАЧИ ХУЛИРАЈА!
МОТРИМ НА ТЕБЕ ОД ТРЕНУТКА КАД СИ СТУПИО НА БРОД!
СИГУРНО СИ УОЧИО НЕШТО НА ИВИЦИ ЕКРАНА, НАЛИК НА ЧЕВИЦЕ!
ЊИМА УПРАВЉАЈУ АУТОМАТСКИ СЕНЗОРИ, А ИСПАЉУЈУ И ПРОЈЕКТИЛЕ И ХЕМИЈСКА СРЕДСТВА!
ДАЛИ ДА ТЕ НЕ ГЊАВИМ ОБЈАШЊЕЊИМА!
ДЕМОНСТРИРАЋУ ТИ!
КАД ЈЕ БОНД ОСВЕСТИО, РУКЕ СУ МУ БИЛЕ ВЕЗАНЕ...
ЗНАМ ТЕ И У БОЉЕМ СТАЊУ, КАД НИСИ НОСИО ПЕРИКУ...
...И РУКАВИЦЕ... А И ИМЕ ТИ ЈЕ ОНДА БИЛО КРАЋЕ НЕГО САД!
МИСЛИШ ДА СМО СЕ ВЕЋ УПОЗНАЛИ?
ОТКРИО СИ МОЈУ ТАЈНУ, БОНДЕ!
ТАЧНО, ДОКТОРЕ НО!
...А ПОКРЕЋУ ИХ НЕРВНИ ИМПУЛСИ ИЗ МОЗГА!
КАО ШТО ВИДИШ, САД ИМАМ САВРШЕНЕ ЕЛЕКТРОНСКЕ ЩАКЕ...
БИЛО ЈЕ ОДИСТА КРАЈЊЕ ВРЕМЕ ДА ИЗАЂЕМ ИЗ СЕНКЕ!
ТО ЈЕ МНОГО БОЉЕ ОД ЧЕЛИЧНИХ КАНЦИ!
НЕКА СВЕТ ДАНАС ЗНА ДА ЈЕ ДОКТОР НО ВЕОМА МОБАН!

СИГУРНО СИ ЧУО ЗА ПРЕТЊУ ТЕРОРИСТА ЕБЛИС!

А ШТА ЋЕ СЕ ТО ДАНАС ДОГОДИТИ?

ДА! АЛИ КАСНИЈЕ ЋЕМО О ТОМЕ!

ПРЕЊА ДРЖАВНОМ СЕКРЕТАРУ САД?

ВЕРОВАТНО БИ ПРВО ВОЛЕО ДА ВИДИШ ШТА ТИ ЈЕ СА ПРИЗАТЕЉИЦОМ!

3142

ЗНАШ ДА МЕ ЈЕ УВЕК ЗАНИМАО ПОДВОДНИ СВЕТ!

ДА, ИМАО СИ СТАКЛЕНИ ЗИД ПОД ВОДОМ...

НАПРАВИО САМ И БАЗЕН НА БРОДУ!

САД ЋЕШ ГА ВИДЕТИ!

КРАЈ БАЗЕНА ВИСИЛА ЈЕ ДЕВОЈКА...

ФАТИМА!

3143

УХВАЋЕНА ЈЕ ПОШТО СИ ОТИШАО ИЗ ТАНГЕРА!

КОРИСТИ НАМ ДА ОД ТЕБЕ ИЗВУЧЕМО ИНФОРМАЦИЈЕ О М-6 И ЊЕГОВИМ ПОСЛОВИМА ЗА CIA-У!

КО КАЖЕ ДА ЋУ ТИ ИШТА РЕЋИ?

А ШТА БИ УЧИНИО ДА ЈЕ НЕ СПУСТИМО У БАЗЕН?

3144

ЕТО, ЗАТО ЋЕШ ОДГОВАРАТИ НА МОЈА ПИТАЊА...

ВИДИШ ШТА БИ СЕ ДОГОДИЛО ДА САМ ЈЕ СПУСТИО?

...ИНАЧЕ ЋЕ ФАТИМА ПРОБИ КАО ОВО ПАРЧЕ МЕСА!

ПОЗИВ ЗА ТИГРА ЈЕДАН!

3145

ОВДЕ ТИГАР ЈЕДАН!

ВРЕМЕ ЈЕ ЗА АКЦИЈУ, ЕКСЕЛЕНЦИЈО!

ИМАТЕ ДОЗВОЛУ!

ЕГЗЕКУЦИЈА СЕ ОДЛАЖЕ, ДРАГИ МОЈ!

ИДЕМО, БОНДЕ! ОВО ЋЕ ТЕ СИГУРНО ЗАНИМАТИ!

3146

ПОСЛЕ ТЕБЕ!
А ШТА СЕ ДОГОДИЛО СА ОНИМ НАУЧНИКОМ, ДОКТОРОМ МАЛРОЈОМ?
И ОН ЈЕ НА ТАНКЕРУ! ВИДЕЋЕШ ГА!
ОН ЈЕ ЕКСПЕРТ ЗА ОПТИКУ, КАО ШТО ЗНАШ!
3147
ЧЕМУ СВЕ ОВО СЛУЖИ?
ДА МУ ОДГОВОРИМ, ЕКСЕЛЕНЦИЈО?
ШТО ДА НЕ? НЕМА ШАНСЕ ДА ПРЕЖИВИ!
БИЋЕШ СВЕДОК ПРИМЕНЕ НАЈНОВИЈЕГ ОРУЖЈА КОГА МИ ЗОВЕМО ВРЕЛИ ЗРАК СМРТИ!
3148
ОНО ЈЕ ПАРАБОЛИЧНИ РЕФЛЕКТОР КОЈИ САБИРА СУНЧЕВЕ ЗРАКЕ!
ЗРАЦИ СЕ УСМЕРАВАЈУ ИЗНАД ВЕЛИКОГ ТЕЛЕРЕФЛЕКТОРА У МАЛИ!
КРОЗ СОЧИВА И СИСТЕМ ОГЛЕДАЛА УСМЕРАВАЈУ СЕ КАО ЈЕДАН СУНЧЕВ ЗРАК!
3149
ПОМОЋУ КОМПЈУТЕРА ТАЈ ЗРАК МОЖЕ ДА ПАДНЕ ТАЧНО НА ЦИЉ ПОСТИЖУЋИ ТЕМПЕРАТУРУ ОД 2500° ФАРЕНХАЈТА!
ВЕЛИКИ УСПЕХ! ЗРАЦИ ЖИВОТА ПРЕТВАРАЈУ СЕ У ЗРАКЕ СМРТИ!
ЈА САМ НАУЧНИК, НЕ МОРАЛИСТА!
ШТО ЗНАЧИ ДА СУ ТИ ВАЖНЕ САМО ПАРЕ, ЈЕ ЛИ?
МОЖДА ЋЕ НАШ ГОСТ БИТИ ЗАДИВЉЕН КАД ВИДИ НАШЕ ОРУЖЈЕ...
...У АКЦИЈИ! ДЕМОНСТРИРАЋЕМО НА ОНОМ ЧАМЦУ!
3150
МОЛИМ ТЕ, ЗБОГ МЕНЕ СЕ НЕ МОРАШ ТРУДИТИ!
АЛИ НАШИМ ОПЕРАТОРИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ПРАКСА!
РАДАР И МОНИТОР ПРОВЕРЕНИ! ЧИЛАЈ!
ПАЛИ!
„ВАТРЕНИ ЗРАК" ИСПАЉЕН ЈЕ НА РИБАРСКИ БРОДИЋ...
3151

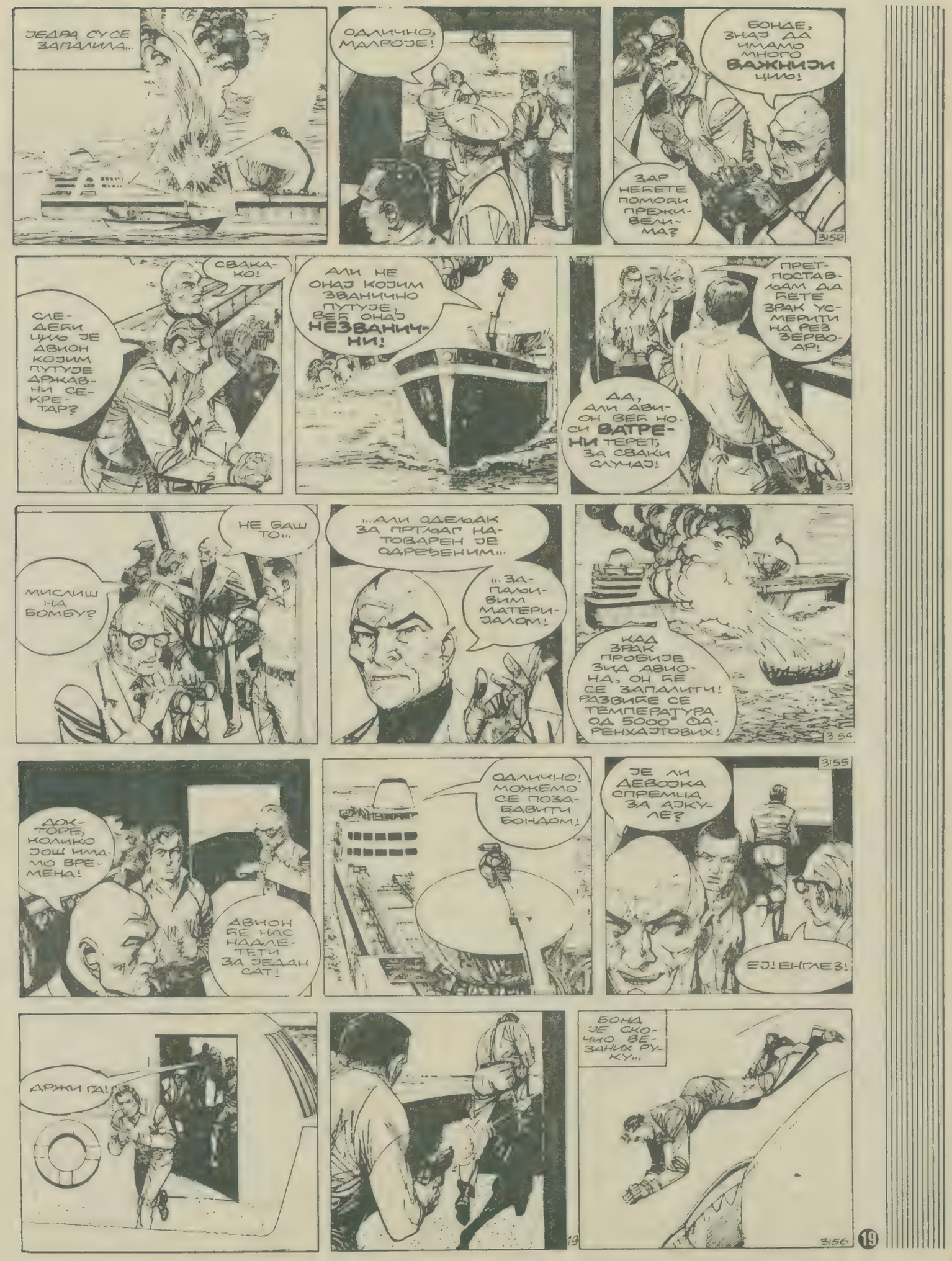
ЈЕДРА СУ СЕ ЗАПАЛИЛА...
ОДЛИЧНО, МАЛРОЈЕ!
БОНДЕ, ЗНАЈ ДА ИМАМО МНОГО ВАЖНИЈИ ЦИЉ!
ЗАР НЕЋЕТЕ ПОМОЋИ ПРЕЖИВЕЛИМА?
3:52
СВАКАКО!
СЛЕДЕЋИ ЦИЉ ЈЕ АВИОН КОЈИМ ПУТУЈЕ ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР?
АЛИ НЕ ОНАЈ КОЈИМ ЗВАНИЧНО ПУТУЈЕ, ВЕЋ ОНАЈ НЕЗВАНИЧНИ!
ПРЕТПОСТАВЉАМ ДА ЋЕТЕ ЗРАК УСМЕРИТИ НА РЕЗЕРВОАР!
ДА, АЛИ АВИОН ВЕЋ НОСИ ВАТРЕНИ ТЕРЕТ, ЗА СВАКИ СЛУЧАЈ!
3:53
НЕ БАШ ТО...
МИСЛИШ НА БОМБУ?
...АЛИ ОДЕЉАК ЗА ПРТЉАГ НАТОВАРЕН ЈЕ ОДРЕЂЕНИМ...
...ЗАПАЉИВИМ МАТЕРИЈАЛОМ!
КАД ЗРАК ПРОБИЈЕ ЗИД АВИОНА, ОН ЋЕ СЕ ЗАПАЛИТИ! РАЗВИЋЕ СЕ ТЕМПЕРАТУРА ОД 5000° ФАРЕНХАЈТОВИХ!
3:54
ДОКТОРЕ, КОЛИКО ЈОШ ИМАМО ВРЕМЕНА!
АВИОН ЋЕ НАС НАДЛЕТЕТИ ЗА ЈЕДАН САТ!
ОДЛИЧНО! МОЖЕМО СЕ ПОЗАБАВИТИ БОНДОМ!
3:55
ЈЕ ЛИ ДЕВОЈКА СПРЕМНА ЗА АЏУЛЕ?
ЕЈ! ЕНГЛЕЗ!
ДРЖИ ГА!
19
БОНД ЈЕ СКОЧИО ВЕЗАНИХ РУКУ...
3:56

ПУЦАЈ! ПУЦАЈ!
МЕЦИ СУ ПРАШТАЛИ...
...АЛИ БОНД ЈЕ ВЕЋ ВИО ПОД ВОДОМ...
...И ПОКУШАВАО ЈЕ ДА ИЗВУЧЕ СЛОМЉЕНИ ГРЛИЋ, БОЦЕ КОЈИ ЈЕ УКРАО ИЗ КАБИНЕ ДОКТОРА НО-А...
САД ДА ПРЕСЕЧЕМ КОНОПАЦ!
МОРАМ БИТИ БРЗ...
ЗАР ДА ПРЕСТАНЕМО ДА ГА ТРАЖИМО?
ДА! АЈКУЛЕ ЋЕ ОБАВИТИ ПОСАО УМЕСТО НАС!
КАПЕТАНЕ, СОНАРОМ САМ УХВАТИО БОНДОВ ПОЛОЖАЈ!
ГДЕ ЈЕ?
НИЈЕ ДАЛЕКО!
ПОДМОРНИЦА СЕ УПУТИЛА КА БОНДУ...
БРЗО ЋЕМО СТИЋИ ДО ЊЕГА!
ДОБРО ЈЕ ШТО СИ ИМАО ТАЈ СОНАРНИ ОДАШИЉАЧ!
ДА НИСТЕ САД ДОШЛИ, НАШЛИ БИСТЕ САМО АЈКУЛЕ!
МОЈА НАРЕЂЕЊА СУ ЈАСНА! НЕ СМЕМ ПУЦАТИ НА ТАНКЕР БЕЗ ОДОБРЕЊА!
ЗА ТО ВРЕМЕ ШИРКАН ЈЕ СПРЕМНО ЧЕКАО АВИОН...
ИМАМ АВИОН НА РАДАРУ!
НЕМА МОГУЋНОСТИ ЗА ГРЕШКУ?
НИКАКВИХ! СВЕ ЈЕ ПРОРАЧУНАТО, ДО ТАНЧИНА!
ДО ЂАВОЛА! ОНИ ЋЕ ОБОРИТИ АВИОН!
АЛИ, НЕМАМ НАРЕЂЕЊЕ...
ДОБРО! ОНДА ЗАУСТАВИ ТАНКЕР И ТРАЖИ ОБЈАШЊЕЊЕ ЗА ОГРОМНИ РЕОЛЕКТОР!
ЈА ПРЕУЗИМАМ ОДГОВОРНОСТ!
ХМ...ТО ВЕЋ МОГУ ИЗВЕСТИ...
ДОБРО! СПРЕМИТЕ МОЈУ ЛЕТЕЛИЦУ!

СТИГЛА ЈЕ РАДИО-ПОРУКА!
ПРОБЛЕМИ?
БРИТАНСКА ПОДМОРНИЦА ЗАХТЕВА ДА СТАНЕМО!
3162
КАКВА СУ ВАША УПУТСТВА?
НЕКЕМО ПОСЛУШАТИ! ПРЕГОВАРАЈ С ЊИМА ДА ДОБИЈЕМО У ВРЕМЕНУ!
НАШ КАПЕТАН ПИТА С КОЈИМ ПРАВОМ ТО ЗАХТЕВАТЕ ОД НАС?
ДУЖНОСТ НАМ ЈЕ ДА ЗАШТИТИМО НАШЕ НАТО-САВЕЗНИКЕ!
ЗАХТЕВАМО ОБЈАШЊЕЊЕ ЗА РЕФЛЕКТОР!
ИМАМО И ОБАВЕШТЕЊЕ О ОТМИЦИ ФАТИМЕ КАЛИД!
3163
ЗАХТЕВАМО ДА ЈЕ ВИДИМО И УВЕРИМО СЕ ДА ЈЕ ЖИВА!
ОБАВЕСТИЋУ КАПЕТАНА! САЧЕКАЈТЕ!
РАДАР СА ТАНКЕРА ПРАТИО ЈЕ АВИОН КОЈИМ ЈЕ ПУТОВАО ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР...
АВИОН ЈЕ ВЕЋ У НАШЕМ ДОМЕТУ!
КОМПЈУТЕР ПОКАЗУЈЕ ДА ЋЕ ЗА ПЕТ МИНУТА БИТИ У ОПТИМАЛНОМ ПОЛОЖАЈУ!
ПОЗИВ ЗА ТИГРА ЈЕДАН!
3164
ЕКСЕЛЕНЦИЈО, ИЗ ПОДМОРНИЦЕ ТРАЖЕ ДА ВИДЕ ДЕВОЈКУ!
ДА ЛИ НАШЕ ОРУЖЈЕ ДЕЛУЈЕ И НА ПОДМОРНИЦЕ?
СИГУРНО ЋЕ МОЋИ ДОБРО ДА ЈЕ ОШТЕТИ!
ОДЛИЧНО! ОНДА ДОВЕДИТЕ ДЕВОЈКУ НА ПАЛУБУ...
... И ПОЗОВИТЕ ПОДМОРНИЦУ ДА НАМ СЕ ПРИБЛИЖИ!
3165
ШТО СЕ РЕФЛЕКТОРА ТИЧЕ, ОН СНАБДЕВА НАШ ГЕНЕРАТОР СОЛАРНОМ ЕНЕРГИЈОМ!
ГОСПОЂИЦА КАЛИД ЋЕ ВАС ЛЕКАТИ НА ПАЛУБИ!
ОДЛИЧНО! АЛИ ЈА ИДЕМ ПРЕ ВАС!
ЗАТИМ...
3166

А У АВИОНУ...
ГОСПОДИНЕ ДРЖАВНИ СЕКРЕТАРЕ, КАПЕТАН ВАС ПОЗДРАВЉА И МОЛИ ДА ДОЂЕТЕ!
ШТА СЕ ДОГОДИЛО?
УПРАВО СМО ДОБИЛИ ХИТНУ ПОРУКУ БРИТАНСКОГ ИНТЕЛИЏЕНС СЕРВИСА!
ТВРДЕ ДА НАМ ПРЕТИ НАПАД СА ТАНКЕРА!
3:67
НЕ! ПОРУКА НИЈЕ ПОТВРЂЕНА И ПРОВЕРЕНА...
ДА ЛИ ТО И CIA ПОТВРЂУЈЕ?
...АЛИ КАО КАПЕТАН АВИОНА КОЈИ ОДГОВАРА ЗА...
...БЕЗБЕДНОСТ ПУТНИКА, МЕЊАМ ПРАВАЦ ЛЕТА!
НИКАКО! ИДЕТЕ НАРУЖУ ТЕРОРИСТИМА!
3:68
ШТА ЗУЈИ?
ПРОТИВПОЖАРНИ АЛАРМ!
СЕНЗОРИ ПОКАЗУЈУ ДА ТЕМПЕРАТУРА У РЕЗЕРВОАРУ РАСТЕ!
НЕ ЗНАМО ШТА ЈЕ БРИТАНСКО УПОЗОРЕЊЕ!
3:69
НЕМА РАЗЛОГА ЗА ПАНИКУ! УОСТАЛОМ...
...ИМАТЕ ПРОТИВПОЖАРНЕ АПАРАТЕ!
ГОСПОДИНЕ СЕКРЕТАРЕ, ВРАЋАМО СЕ!
ДО ЂАВОЛА! АВИОН СЕ УДАЉАВА!
ПОГЛЕДАЈ РАДАР!
МОРА ДА ЈЕ НЕКО УПОЗОРИО ПИЛОТА!
ТАЈ НЕКО ЋЕ МИ ПЛАТИТИ!
БРИТАНСКА ПОДМОРНИЦА НА ПОВРШИНИ, ЕКСЕЛЕНЦИЈО!
САД ИМАМО ДРУГИ ЦИЉ!
3:70
ШТА ЈЕ СА ДЕВОЈКОМ?
ИЗВЕЛИ СМО ЈЕ НА ПАЛУБУ, КАКО СТЕ НАРЕДИЛИ!
ДОБРО! ОКРЕНИ РЕФЛЕКТОР И БУДИ СПРЕМАН ЗА ПАЉБУ ЧИМ СЕ ПОДМОРНИЦА ПРИБЛИЖИ!
ПАЗИ!
3:71

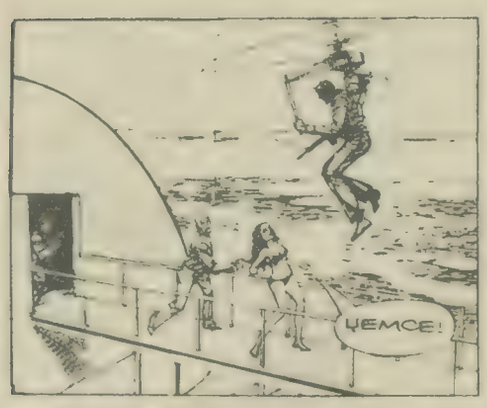
ЏЕМСЕ!

ДОТРЧАО ЈЕ ЈОШ ЈЕДАН НАОРУЖАНИ СТРАЖАР...

3.72

ПУЦАЈ! ОБОРИ БОНДА!

МАЛ-РОЈЕ, БРЗО!
УНИШТИ ПОДМОР-НИЦУ!
3.73

ЏЕМСЕ! ПОГО-ЂЕН СИ!
НИШТА ОПАСНО! СПУШТАМО СЕ!

И ДОК СЕ ОГРОМНИ РЕФЛЕКТОР ОКРЕ-ТАО КА ПОДМОРНИ-ЦИ...

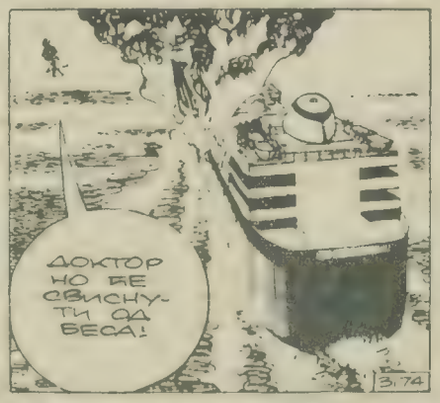
ДОКТОР НО ЋЕ СВИСНУ-ТИ ОД ВЕСА!
3.74

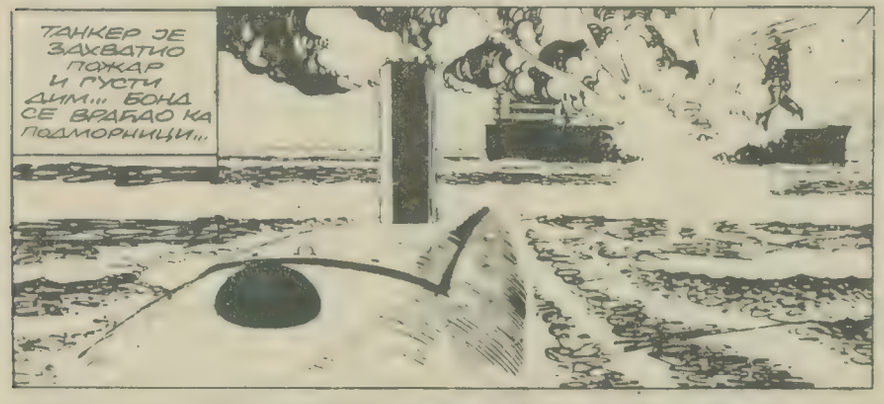
ТАНКЕР ЈЕ ЗАХВАТИО ПОЖАР И ГУСТИ ДИМ... БОНД СЕ ВРАЋАО КА ПОДМОРНИЦИ...

НАДАЈМО СЕ ДА ОВО НЕЋЕ ИЗА-ЗВАТИ МЕЂУ-НАРОДНИ ИН-ЦИДЕНТ!
СМИРИ СЕ! ДОКТОР НО НАМ ВИШЕ НЕЋЕ ПРА-ВИТИ НЕ-ПРИЛИКЕ!
3.75

НЕМА ПРЕЖИВЕ-ЛИХ... НА ЖАЛОСТ!
ЕХ, ШТЕТА... УОСТАЛОМ, О МРТВИМА СВЕ НАЈ-ЛЕПШЕ...

АЛИ САД НЕМАМО ДОКА-ЗА!
КО КАЖЕ? ПОНЕО САМ КАМЕРУ!
73

СНИМИО САМ СО-ЛАРНИ РЕ-ФЛЕКТОР...
...АЛИ И ДОК-ТОРА НОА ЛИЧНО!
3.76

ПО-РУКА СА ПОДМОРНИЦЕ – ОПАСНОСТ ЈЕ ПРОШЛА! ЛЕТИМО ЗА МАРОКО!
ПИТАМ СЕ САМО ДА ЛИ ЏЕМС БОНД ИМА ВЕЗЕ СА ОВИМ!
ПО ОВОМЕ БИ СЕ РЕКЛО ДА ИМА!
3177
ПО ЧЕМУ?
ПО ПОРУЦИ! „СЈАЈНЕ ЖЕЉЕ, ХЕНРИ, И СРЕЋНО СЛЕТАЊЕ!" ПОТПИС ЏЕМС!
ЧЕСТИТАМ!
СТИГЛА ЈЕ ЗАХВАЛНИЦА ИЗ ОБЕЗБЕЂЕЊА САД!
ДАЈЕМО ВАМ НАГРАДНО ОДСУСТВО, СЕМ АКО НЕ ЖЕЛИТЕ НЕШТО ДРУГО!
ОХ, ЖЕЛИМ...
...ДА СЕ ОЗБИЉНО ПОЗАБАВИМ СЛУЧАЈЕМ ФАТИМЕ КАЛИД!
КРАЈ
3178

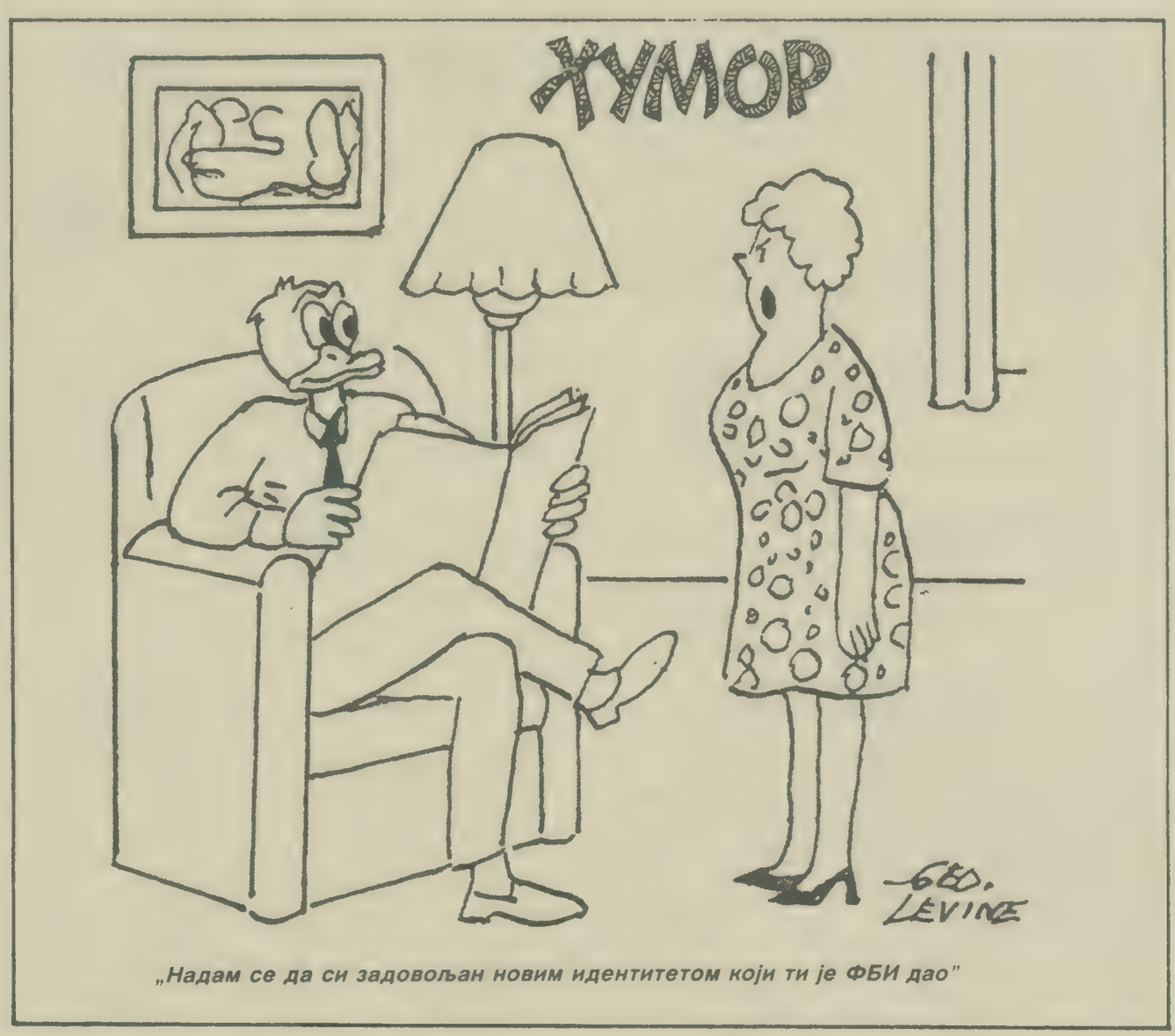

„Надам се да си задовољан новим идентитетом који ти је ФБИ дао"

Bombone
ŽELE VOĆE
VOĆNE I OSVEŽAVAJUĆE AROME
ZA SVE GENERACIJE
I RAZLIČITE UKUSE...
Soko Štark

ДЕТЕ ЈЕ ОТАЦ ЧОВЕКА

КАД САМ БИО МАЛИ: МИХОВИЛ ЛОГАР

У школу сам пошао раније, није ми било још ни шест година, јер сам рођен у октобру. Плак'о сам, наваљивао, њавио маму, њавио тату, и онда су ме повели код директора. И код њега сам плак'о, и дозволио је! Одмах на почетку првог разреда био сам најмлађи ђак. Био сам фантастичан у учењу. Учитељ би рекао: „Логар!", и ја бих устао и читао лектиру док се не бих уморио; имао сам јако леп италијанску дикцију, и данас је имам. После сам ишао у мађарску гимназију, па опет у италијанску... читаво замешатељство, док нисам завршио матуру у хрватској гимназији.

Било нас је осморо деце, а то није мало! Ја сам био четврти, дечак, од Бога измољен. После је дошло још деце, још четворо, и то опет: три сестре, па брат. Дакле, шест сестара и два брата, али ја сам, као старији, био најглавнији; сви су били под мојом командом. Имали смо велики стан, огроман, кухиња је била велика као Теразије, а и спаваћа соба је била велика, морала је! Како би иначе стала толика деца. А тамо бисмо, сећам се добро, положили на земљу јастуке и преко њих скакали. Онда би се то доле чуло и мама би дошла да види какав је то лом. А ми, сви брзо у кревет, некада и обучени. И – под покривачем лишемо као да спавамо, дубоко дишемо, а срце лупа, лупа. Мама каже: „Спавају, спавају". Угаси светло и затвори врата.

Тринаесте године добили смо електричну струју. Дотле је Ријека била осветљена на гас, а онда су се појавиле те електричне кугле и јарко осветлиле цео град. А када је кренуо електрични трамвај, који је заменио стари, коњски, то је била права сензација! Био је тако удобан, широк, велики, такви данас више нема. Стајао је, такорећи, на сваких двадесетак метара. Та-та-та-та, иде, па стане. Много брже ишло би се пешице, али, возити се трамвајем било је тако отмено. Кад се улазило у кола, онда би се поздрављало са свима: „Добар дан" се рекло; сви смо били врло учтиви. А било је и скупо: стајало је три крајцара. То је била велика пара. Пет крајцара до краја, за три крајцара могло се купити парче торте, велико парче торте.

Као дечак имао сам много другова, па смо знали да лутамо по цео дан. У Ријеци (време Аустро-Угарске) било је много Талијана и много Чеха. Неки Прохаска је имао велики дућан манufактуре на Корзу. Његов син био је са мном у разреду. Било је и много Срба: Срби су исто били моји пријатељи: највеће две књижаре у Ријеци биле су „Жикић" и „Трбојевић". Ту сам куповао и музикалије, Вагнерове опере. Преко пута је био и још је тамо – велики православни храм, звали смо га „ciesa dei Greghi" – црква Грка. Тамо смо се играли са православцима. Они су говорили српски, и ми смо са њима говорили српски; ми смо међусобом говорили италијански, а са Чесима није ишло никако. Говорили су нешто налик на српски, налик на хрватски, на словеначки, али нико их није разумео. А били су врло симпатични. Имао сам и другове Словенце: Горлан се један звао. Па онда је био један Талијан: Лупорини Доменико. И данас памтим његово име и лице иако је од тада прошло много година. Он је долазио код нас кући и доносио мојој сестри књиге, а мене је водио на колаче. Имао сам и тада у себи ту некакву интернационалност, ту вољу за општењем са свим људима; без страха сам био. И сви деца тако.

Лепи дечак Миховил Логар

Серија емисија „Детињство" траје већ пуне четири године на Првом програму Радио Београда, сваке среде од 12.30 до 13.00 часова. Различити људи различитих генерација, професија и животних судбина причају о томе како је било некад, КАД СУ ОНИ БИЛИ МАЛИ. Њихова сећања, њихове живе речи, претопили смо у приче. Емисије на Радију и приче у „Забавнику" припрема и уређује Светлана Ненадовић.

Миховил Логар, 25. септембра 1930. године, на сопствени захтев стиче држављанство Краљевине Југославије и завичајност општине Београд.

Тако су у моме памћењу остали уписани и Петефи, и Кардучи, и Леопарди, знам одличан превод „Илијаде" и „Одисеје" Пасколија. Класике смо рано учили, памтим те хексаметре и данас; задатке у школи писао сам у стиху; требало је у прози а ја – у хексаметрима. Професор је замерао: „Логар, то је поезија, то није проза". А мене су стихови једноставно вукли.

Памтим такође свог учитеља певања из првог разреда основне школе, Томасинија. Он је на виолини свирао неку песму, а на табли би написао речи. Ко је знао да чита – читао је. Ја сам знао да читам још у петој години. Сећам се речи „Amicizia, dolcissimo affetto „Пријатељство, преслатки осећај")... био сам очаран тиме, и од онда, тако рећи, почиње моја опседнутост музиком, али, не како бих свирао, него како бих некако написао, тако, неку ствар... нисам више имао мира.

Имао сам код куће једну тамбурицу – тек смо касније купили клавир – и са том тамбурицом се некако петљао, измишљао мелодије, а са седам-осам година почео сам да мислим на виолину. Како би дивно било свирати на виолини! Али, моји нису дали. Мој тата је рекао: „Не, у музиканте – никако!". Имао је рђаво искуство. Наша породица се столећима бавила музиком, Логари су увек били музиканти, сеоски музиканти, војни музиканти, на свим прославама, на свим парадама. Када је у Ријеци био карневал, Логари су у фијакеру пролазили улицама и свирали кроз цео град. То је било тако распусно! Све се завршавало пијанкама, сви ти људи постајали су нерадници, навикли на лак живот. Зато тата није хтео да допусти да и ја постанем музикант. Касније, када је требало да пођем у Праг да студирам архитектуру, тата је рекао: „Немојте у Праг послати дечка, тамо ће постати или шнајдер или музикант, код Чеха нема треће." Али, ипак сам отишао у Праг и, разуме се, после два семестра изневерио сам архитектуру и уписао се на Конзерваторијум. Нема друге, то је у крви нас Логара!

Музика је била у нама самима. Грамофон, тако рећи није ни постојао: није било радија, није било телевизије, није било ништа механичко: било је само оно што смо сами измамили својим рукама на виолини или на клавиру. Доћи до инструмента – то је био идеал, то се сањало, то је била страст! Толико смо били жељни музике, да, када би зими дошла у Ријеку опера (обично би то била италијанска опера), није се до карата могло доћи. А било је скупо! Стајање је коштало тридесет крајцара, а то је била храна за један дан за целу нашу бројну породицу. Онда смо ми ишли када су биле популарне цене, упола јефтиније. Обично су долазили само концерт-мајстори, главни певачи и диригент, а на лицу места су сакупљани свирачи који су већ знали неке опере. А ко је био хор? Хор су били носачи, обалски радници, који су по крчмама певали хорове из „Ернанија" „Риголета"... а хорови Верлија, Доницетија, Белинија, углавном су једногласни, само треба ухватити мелодију и певати у ритму. Онда би дошао маестро и са тим људима начинио прекрасну представу.

Прва опера коју сам слушао била је Пучинијева „Девојка са запада". Стајао сам горе, на галерији, запрепашћен, толико запрепашћен да ништа нисам разумео. Касније, када је дошао Тосканини, имао сам већ 18 година и већ сам знао шта је права музика: већ сам свирао клавир. И опет сам био збуњен, фасциниран. То су били велики догађаји. То се чује једанпут и памти месецима јер после нема ништа, нема концерата, нема опере. Дошли су музичари, извели три-четири опере и више их нема. Постоји само твој клавир или твоја виолина.

Сећам се једном, било је лето, недеља, отворени прозори и у даљини неко свира хорну. То је на мене деловало тако меланхолично, тако снажно, да, ево, и данас памтим. Затим, свака је девојка певала када је, уз отворен прозор спремала кућу. А шта је певала? Оперске арије. Ако је неки глас био заиста леп, са улице се чуо аплауз, девојка би изашла на прозор и поклонила се.

И ја сам певао када сам уз 99 степеника ишао на наш четврти спрат, певао сам шта би ми пало на памет. Такво је то време било. Данас, ми нећемо више да слушамо до краја ни симфонију, отворимо радио, слушамо неко дело, па прекинемо, притиснемо друго дугме, тамо свира нешто друго, нећемо ни то, опет друго дугме, опет нешто друго, нећемо ни то! А онда је све било драгоцено, „Cosa rara, cosa cara"" – Оно што је ретко, то је и скуп, драгоцено, каже пословица. Музика је држала људе на окупу, у добром расположењу. Свађе би се завршавале певањем, музика је уливала људима ведрину, оптимизам. Сиромаштво, беда, несугласице, све се заборављало.

Ето, тако је било тамо, у Ријеци, почетком овог века.

БИОГРАФИЈА

После школовања у Прагу, лађом у коју се укрцао у Братислави, Миховил Логар стиже 1927. године на савско пристаниште у Београду, и најпре као наставник за италијански језик и музичке предмете у Музичкој школи, а касније професор на Музичкој академији, у граду који је заволео као свој родни остаје до данашњег дана. Жустар, енергичан, радознао, стигао је пријатеље свуда.

„Први пут позван на српску славу, гледао сам тај свет који долази накратко и жури: Имам десет, двадесет слава! (Имаћу их убрзо, исто толико и ја.) Мене, дотад непознатог, моле да останем на славској вечери, заправо госпи. Сваки разговара са мном неусиљено, збија шале, залиркује ме, као да смо одвајкада пријатељи. И, ето, не осећам се страним.

Невероватно сам се за кратко време осоколио, заправо, обезобразио: пролазећи поред лепих, приземних кућа, где се пријатно седело у башти, куцнем на прозор и... ето и мене на кафу и слатко! Некад ми поклоне, да носим кући, читаву теглу. Гостољубивост на сваком кораку. Увлачим се у кафану да ручам, кад ме неко сретне и одводи к себи јер су баш тога дана испекли нешто добро, па да и ја пробам... У местима где сам дотад живео, не знам да ли сам икад био позван у кућу, поготово не на обед...

Увече, на корзоу, Кнез-Михаиловом улицом, запазио бих лепоту и пријатност боје гласова младића и девојака. У бучним разговорима, готово као да се препиру, засветлео би самогласник тенорског или баритонског тембра, сребрног сопрана, а реченице би се развиле готово изклекламоване, као да смо у позоришту. „Народ певача", помислих...

...у том страственом току животних збивања све је ишло складно. У Београду су се нашли, као код куће, и Јевреји: раније, где год сам био, живели су непожељни, по страни. Овде сам их сретао по славама, имао сам утисак да и они славе неког јеврејског свеца. Па још веће чудо: Цигани! Било је међу мојим ученицима и њих. Рекли су ми да је Цигане штитио „Статут Грбаљски" од пре неколико векова јер су се, заједно са Србима, ваљано борили против Турака, а затим и у Балканским ратовима и у последњем светском исто тако.

У Музичку школу долазили су и Муслимани. Па Цинцари. Све домаћи свет, ма које вере био. Навикао сам на горке леобе народности и вере у Аустроугарској монархији; та ширина коју сам затекао у Београду постала ми је идеал у општењу и сообраћају са људима."

(Из текста МОЈЕ ПРВЕ ГОДИНЕ БОРАВКА У БЕОГРАДУ МЕЂУ 50 ДАЉИХ које је издала Српска књижевна задруга у зборнику БЕОГРАД У СЕЋАЊИМА 1919–1929)

ЏЕРОНИМО АПАЧКИ РОБИН ХУД

Џеронимо се родио 1834. године на извору реке Џиле. Деда му је био поглавица племена Моголонса, а отац се оженио девојком из рода Мимбрено Апача. Дечак је, према индијанским обичајима, припадао Мимбрено Апачима и касније је постао ратник великог поглавице Мангуса Колорада.

У детињству су га звали Гојатлеј, Онај Који Зева, зато што је био прилично лењ. Његове праве особине показале су се чим је мало поодрастао. Када је, још веома млад, изгубио оца, заклео се да ће се бринути о мајци коју је обожавао. У први лов отишао је у десетој години и понео се као одличан и храбар стрелац.

Док су се ратници његовог племена тукли с Мексиканцима, дечак Гојатлеј убио је ножем непријатељског војника који је покушао да украде коње. Овај подвиг му није био довољан и ускоро је, с два друга, кренуо да освоји тврђаву у близини Трес Аламоса. Напад је започео с три стране као да има војску људи. Три дечака, одапињући запаљиве стреле, успели су да изазову страшан пожар.

Када су Мимбрено Апачи сазнали за овај подвиг, одлучили су да поломешљиво име Гојатлеј претворе у Џеронимо и да младића приме у савет ратника. Добио је дозволу да се ожени и он је узео своју љубав девојку Алопе. Ускоро је добио и троје деце. Али, срећа је кратко трајала.

Заклали су му мајку, жену и троје деце

У лето 1858. Мимбрено Апачи кренули су на југ, у Стари Мексико, ради трговине. У то време између њих, суседних индијанских племена и Мексиканаца владао је мир. Пре него што су стигли у Каса Гранде, Апачи су се зауставили у околини мексичког села Каскијех. Сакоја лана одлазили су у село и трговали док је мања група ратника чувала логор.

„Бели људи су нас увредили и ми смо се борили", рекао је велики поглавица. „Рат је трајао много година и задали смо непријатељу тешке ране. Али, рат и мржња не могу нечно да трају. Мислим да треба да закопамо ратну секиру. Нека говори ко жели!"

Једне вечери, док су се враћали, срели су групу Мексиканаца који су им рекли да је војска из једног другог места напала њихов логор побила ратнике, поклала жене и децу, покупила оружје и намирнице. У том ужасном покољу Џеронимо је изгубио целу породицу: мајку, жену и децу. Злочин је извршио мексички генерал Карасо привучен високим наградама које су власти давале за сваки индијански скалп.

Те вести појаве одавени Индијанци сазвали су хитан савет ратника. На њему је одлучено да се што хитније дочепају Аризоне јер их је у животу остало свега осамдесетак и то без оружја. Освета је одложена.

Племе је освету поверило Џеронимо а придружиле су му се и поглавице Чирикау и Нечи Апача Кочиз и Вајо са својим ратницима. У лето 1859. године, дакле после покоља код Каскијеха. Апачи

КРАЈ ОВЕ ГОДИНЕ ПРОТИЋЕ У ЗНАКУ ВЕЛИКЕ ПРОСЛАВЕ ПЕТСТОГОДИШЊИЦЕ ОТКРИЋА АМЕРИКЕ НА ЧИЈЕ ЈЕ ТЛО ПРВИ СТУПИО КРИСТОФОР КОЛУМБО ОКТОБРА 1492. ОВУ СЕРИЈУ ПОСВЕТИЛИ СМО НАРОДУ КОЈИ ЈЕ ДВАДЕСЕТАК ХИЉАДА ГОДИНА НАСЕЉАВАО НОВООТКРИВЕНИ КОНТИНЕНТ, ИНДИЈАНЦИМА КОЈЕ СУ ДО КРАЈА 19. ВЕКА АМЕРИКАНЦИ ИСТРЕБИЛИ

Илустровао: Брана Јовановић

су стигли до мексичке границе спремни да почну крвави рат у знак одмазде. Кријући се у шипражју неопажено су ушли у Сонору и, идући у правцу југа, прешли Квитако, Накозари и друга места и утаборили се у околини Ариспе.

Није дозвољавао свирепост и пљачку

Осморицу Мексиканаца који су изишли да преговарају побили су и скалпирали. Апачи су тим гестом хтели да изазову мексичку владу. Истога дана напали су један конвој и снабдели се оружјем, муницијом и храном.

Сутрадан ујутро напала их је мексичка војска: две чете коњице и две чете пешака. Церонимо је препознао коњанике: били су то исти људи који су побили његове најмилије. Пешадија је отворила ватру с раздаљине од четири стотине метара.

При крају ове неравноправне борбе само четири Индијанца била су на ногама, међу њима и Церонимо. Стреле су биле потрошене, копља сломљена у телима непријатеља и једино оружје преживелих Индијанаца биле су руке и ножеви. Али, сви непријатељи били су на крају битке мртви.

Положај Индијанаца погоршао се када су напили Американци, трагачи за златом. Церонимо је желео да с њима живи у миру, али је убрзо увидео да то није могуће. Тада је одлучио да оружјем истера бахате уљезе.

Церонимо, иначе, није био нимало окрутан. Својим људима никада није дозвољавао пљачку и непотребну свирепост. После битке од непријатеља је узимао само оружје, муницију и храну. Алкохол је просипао и строго кажњавао ратнике који су га узимали. Он је знао да ће цивилизација белих људи на крају победити и то га је натерало да положи оружје.

Али, пре тога прохујале су многе године, тешке године и за Мексиканце и за Американце, године када су бели људи Церонима називали индијанским Робином Худом.

Морам да мислим на свој народ

Немоћни да Церонима савладају у борби, белци су смислили превару. Знајући да је гостопримство за Индијанце светиња, позвали су неколико Церонимових помоћника на свечаност којом би био потврђен мир између два народа. Апачи су отишли и, чим су ушли у логор, речено им је да су заробљени.

Индијанци су се, и поред изненађења, бацили на све четири стране и, пре него што су се војници снашли, срушили су шатор и побегли крчећи пут ножевима.

После ове „гозбе" неколико Апача отишло је Американцима. Тамо су изјавили да су напустили Церонима и, ако бледолики желе, одвешће их у његов логор. И одвели су их до једног кањона у коме су се видели шатори. Ништа се није чуло и Американци су поверовали да ће Церонима изненадити на спавању. Војници су појурили с пушкама на готове, али их је Церонимо са својим ратницима чекао скривен. Ниједан бели војник није се спасао.

Ускоро после овога власти су одлучиле да века индијанска племена силом сместе у резерват Сан Карлос. Многи су тада пребегли Церониму који је преузео улогу осветника повукавши се све до Калифорнијског залива. За њим су остајала згаришта, мртви и рањени.

Церонимо је побеђивао, али, по његовом уверењу, ове победе нису ништа мењале. „Могао бих", говорио је он, „да наставим овако до краја живота. За мном неће плакати ни жена ни дена. Али, морао сам да мислим на свој народ!"

Мржња разара, мир је неопходан

Јануара 1886. дошло је до сукоба између Церонимових Апача и Американаца које је предводио капетан Емет Крафорд. Амерички војници били су опкољени и у безнадежном положају када је Церонимо поручио како жели да преговара. Крафорд се упутио мирно знајући да Индијанац држи реч и никада не издаје госта, чак ни најљућег непријатеља.

У том тренутку неки мексички војници, који су се борили на страни Американаца, отворили су ватру. Узалуд је Крафорд викао да се не пуца. Одличан мексички стрелац Маурицио, исти који је убио поглавицу Викторија, наништано је и Крафорд је пао. Заполела се борба између Американаца и

Мексиканаца, а Церонимо је само мирио посматрао. Победили су Американци.

Тада је Церонимо позвао Крафордовог поручника Мариона Мауса и рекао му: „Док сте се ви тукли, ја сам стајао по страни, а могао сам да вас побијем. Још сте у мојим рукама јер смо вас опколили. Али, ја ћу вас пустити и нека ти то покаже моје намере. Волео бих да о томе известиш генерала Крука".

Сусрет између Церонима и генерала Крука одиграо се у кањону Дес Амбудос 25. марта 1886. године. Први је говорио Церонимо. Објаснио је због чега је дошло до крвопролића, рекао је да мржња разара и да је мир неопходан. Тражио је само да са својим људима оде на Флориду где има рођака и да тамо мирно живи од лова и риболова.

Генерал тражи безусловну предају

Крук је захтевао безусловну предају: „Ти и твоји ратници морате да положите оружје. Ако се не предаш, све ћу вас истребити па макар то потрајало и педесет година!" Генерал Крук је био лош човек и још гори дипломата.

Церонимо се дубоко замислио. Најзад је рекао: „Ми Апачи смо једна породица. Дозволи да се посаветујем са својима."

Апачи су сазвали савет. Седећи на трави окружен својим ратницима, Церонимо је рекао: „Бели људи су нас увредили и ми смо се борили. Рат је трајао много година и задали смо непријатељу тешке ране. Али, рат не може вечно да траје. Непријатељ је јачи и не можемо га истребити као он нас. Мислим да треба да закопамо ратну секиру. Генерал Крук тражи да се предамо. Нека свако од вас каже своје мишљење!"

Проговорио је најстарији ратник: „Церонимо нас је увек мудро водио. Ако он каже да треба закопати ратну секиру, онда и ми тако желимо!" Али, није им се дало.

Исте ноћи када је склопљен мир један војник из пратње генерала Крука напио је Апаче виском. Мислећи да се ради о новој превари, Церонимо се с двадесетак ратника бацио у седло и одјахао у Сијера Мадре да тамо организује борбу.

Бледолики никада нису одржали реч

Генерал Крук је због тога одмах смењен и на његово место постављен генерал Милс који је наредио да се Индијанци истребе по сваку цену. Ређале су се борбе, остајали мртви и рањени. Церонимо је побеђивао и бежао као мува, али су Апачи већ били на измаку снага. Због тога је Церонимо опет почео преговоре.

Генерал Милс послао је свог поручника Чарлса Гејтвуда. Церонимо је рекао: „Моји очеви и очеви мојих очева живели су на овој земљи која сада припада бледоликима. Апачи су живели слободно као птице, а њихови коњи јурили су овим долинама. Сада смо само шачица људи, а непријатељ је свуда око нас. Кажи ми услове предаје!"

„Предај се", одговорио је Гејтвуд, „и дозволићемо ти да одеш на Флориду. Ако наставите рат, уништићемо вас!"

Сазвавши последњи ратнички савет, Церонимо је казао: „Генерал Милс поручује да можемо слободно на Флориду ако ратна секира буде закопана. Бледолики никада нису одржали реч. Нека говори ко жели!"

Сви су ћутали. Апачи су седели на трави и у тишини посматрали земљу која је била њихова успомена и њихов живот. А далеко преко хоризонта чекала их је судбина поражених. У ћутању је зашло Сунце и небо се осуло звездама. Сваки ратник знао их је по имену још од детињства.

Вечито јаше на ватреном коњу

Када је свануло, Церонимо је отишао на реку и, гледајући у даљину, изговорио: „Духови неба, духови земље, духови мојих отаца, поздрављам вас. Одлазим одавде. Природа која нам даје живот носи у себи и смрт."

Затим је отишао поручнику Гејтвуду: „Предајамо се. Можете да нас постројите и стрељате. Свеједно нам је. Побили смо много бледоликих због зла које су нам чинили. Али, никада нисам упрљао руке крвљу немоћних, жена и деце!"

Тако су последњи апачки ратници вагонима за стоку одведени не на Флориду, већ у Алабаму јер се влада у Вашингтону покајала због Милсовог и Гејтвудовог обећања. Церонимо је затворен у тврђаву Форте Сил у Оклахоми где је и умро 1909. године.

Одмах после његове смрти почела је да кружи легенда: прича се да Церонимо није отишао у вечна ловишта већ да на ватреном коњу и дању и ноћу јаше кроз зелена поља предака.

Бојана Дожић

И над маратонцима има маратонаца

„Ултраши" спавају трчећи

Тамо где потпуно исцрпљени стају маратонци, они тек „почињу" трку. За њих најкраћа, назовимо је спринтерска дисциплина, дуга је 50 километара, а најдужа још није истрчана. Омеђена је само личном издржљивошћу сваког учесника, а границе могућности људског организма код њих су упорним тренингом померене на ону страну стварног.

Ти супермени не личе на супермене, какве би свако од нас замислио, ни висином, ни грађом, ни годинама, али опет чине оно што обичан човек, па чак ни најсавршенији примерци људске расе, не би смели ни да замисле. Они трче на дуге стазе, много дуже од маратона, најдуже олимпијске дисциплине, чија је стаза 42.195 метара. Због тога се зову ултрамаратонци, или краће ултраши, а стазе на којима се такмиче су аутостраде, али и атлетске стазе. Међутим, на њима не воле баш много да се такмиче јер

Међу супермени-ма који су у стању да пре-трче 200 миља без одмора или да 1.500 миља савладају уз ми-нимум одмора истиче се Грк Јанис Курос

СВЕТСКИ РЕКОРДИ ЗА УЛТРАМАРАТОНЦЕ

НА ДРУМУ

50 km 2:48,06 Џеф Норман (В. Британија) Тимперли 7. 6. 80.
40 миља 3:38,35 Дон Ричи (В. Британија) Лондон 16. 10. 82.
50 миља 4:51,49 Дон Ричи (В. Британија) Лондон 12. 3. 83.
100 km 6:10,20 Дон Ричи (В. Британија) Лондон 28. 10. 78.
150 km 10:36,42 Дон Ричи (В. Британија) Лондон 15. 10. 77.
100 миља 11:30,51 Дон Ричи (В. Британија) Лондон 15. 10. 77.
200 km 15:11,10 Јанис Курос (Грчка) Монтубан 15–16. 3. 85.
200 миља 27:48,35 Јанис Курос (Грчка) Монтубан 15–16. 3. 85.
500 km 60:23,00 Јанис Курос (Грчка) Колак 26–29. 11. 84.
500 миља 105:42,09 Јанис Курос (Грчка) Колак 26–30. 11. 84.
1.000 km 136:17,00 Јанис Курос (Грчка) Колак 26–31. 11. 84.
1.500 km 320:58,04 Тони Рафертн (Аустралија) Гренвил 12–24. 8. 89.
1.000 миља 345:59,04 Тони Рафертн (Аустралија) Гренвил 12–25. 8. 89.
12 часова 162,400 km Јанис Курос (Грчка) Монтубан 15. 3. 85.
24 часа 283,600 km Јанис Курос (Грчка) Монтубан 15–16. 3. 85.
48 час. 452,270 km Јанис Курос (Грчка) Монтубан 15–17. 3. 85.
6 дана 1.023,200 km Јанис Курос (Грчка) Колак 26. 11–1. 12. 84.

НА СТАЗИ

50 km 2:43,38 Томас Магавана (JAP) К. Кирстенбош 12. 4. 88.
40 миља 3:46,31 Барни Клекер (САД) Чикаго 5. 10. 80.
50 миља 4:50,21 Брјус Фордајс (JAP) Лондон 25. 9. 83.
1.000 миља 250:30,35 Јанис Курос (Грчка) Њујорк 21–23. 5. 88.
12 часова 162,543 km Јанис Курос (Грчка) Њујорк 7. 11. 84.
24 часа 286,463 km Јанис Курос (Грчка) Њујорк 28–29. 9. 85.
6 дана 1.028,370 km Јанис Курос (Грчка) Њујорк 21–26. 5. 88.
(1 миља = 1609 метара)

„У Давосу ултрамаратонци „трче" и козјим стазама

када трчите 100-200 километара у „круг", онда данима „заносите у леву страну", објаснио је један „ултраш" зашто избегава праву атлетску стазу.

Филипидес први „ултрамаратонац"

Мада је ултрамаратон освојио свет тек средином осамдесетих година овог лудог, 20. века трчање на дуге стазе било је познато још у старој Грчкој. Тада се, наравно, није трчало из спортских разлога (на олимпијским играма тада су се такмичили само спринтери), већ из нужде. Поруке су у древној Грчкој најбрже преносиле професионалне гласоноше тркачи, од којих је најпознатији и најиздржљивији био Филипид. Њему је Плутарх много векова касније приписао трку од Маратонског поља до Атине.

Уметност трчања у средњем веку била је, чини се, потпуно заборављена, вероватно због несигурних путева, а у 17. веку, у време Кромвелове владавине у Енглеској, поново се јављају професионални тркачи-гласоноше. Трчали су с краја на крај Острва и носили поруке, а вести о њиховим подвизима стигле су и до власника кладионица.

Могућност за нову зараду није пропуштена. Већ 1720. године, одржана је прва трка гласоноша, додуше само на 10 миља (1 миља = 1609 m), а 1785. забележен је први ултрамаратонски рекорд. На жалост, име подвижника није забележено, али подвиг јесте. Непознати атлета трчао је шест дана од шест ујутро до седам сати увече по 40 миља (64.360 km) и претрчао око 386 километара. Почетком 19. века, 1801. године капетан Алардис, који се такмичио под псеудонимом Беркли, задивио је Британце трком у којој је за 21 час и 30 минута (без одмора) претрчао 145 километара. За тај подвиг зарадио је 5.000 фунти, тада неупоредиво вреднијих од данашњих, и обезбедио сигуран приход и својим потомцима.

И данас, најбољи ултрамаратонци могу сасвим лепо да живе од награда и спонзорских уговора ако за то уопште имају времена јер углавном – трче.

Да би могли одједном да претрчите, на пример, 200 километара, морате сваког дана да савладате бар 50-60, а за то треба доста времена.

Трче и „четвороношке"

Ултрамаратонци због тога немају на себи не само сувишног масног ткива, него ни мишића јер и они су, ако их је превише, претешки и непотребни. А за ултрамаратон најбитнији су плућа и срце јер то су машине које људско тело преносе на удаљености и до 1.000 миља (1609 km) уз минимум одмора.

Ултраши имају две врсте такмичења. Оне у којима је задата километража а у којима се мери време и оне у којима је задато време – па колико се претрчи. На најдужим стазама такмичари једу и пију у трку (многи тврде да десетине километара претрче у неком полусну), а одвајају и нешто времена за одмор у креветима. Наравно, што мање спавају, више претрче, али ако се премало одмарају, не могу да опораве организам за нове напоре.

Најпознатији и најтежи ултрамаратон је онај аустралијски на којем такмичари имају задатак да претрче цео аустралијски континент, али по многима ништа лакши није ни у Давосу, у Швајцарској, ултрамаратон дуг свега 87 километара.

Његову тежину одређује велика надморска висина од 3.000 метара на којој ни онај који седи нема довољно кисеоника, главног тркачког горива, као и то да су добар део стазе трасирали планинари и дивокозе, па тркачи често морају да се ломажу и рукама.

Већину светских рекорда у ултрамаратону држе двојица атлетичара – Британац Дон Ричи и Грк Јанис Курос и, по свему судећи, њихови рекорди ће још много времена одолевати.

Ричи је био „спринтер" и од 1977. до 1983. поставио је и данас важеће рекорде на стазама од 40 до 100 миља.

Јанис Курос, Филипидов земљак, и званично најбољи ултрамаратонац свих времена, после много неуспеха у правом маратону определио се за стазе дуже од 200 километара и на њима зарадио гомиле рекорда и долара. Двеста километара он претрчи за 15 часова!

Ж. Б.

47 ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК 20. 11. 1992.

Јанис Курос (Грчка) приликом обарања рекорда

ЉУБАВ И СТРАХ

КАРИЈЕРЕ: Брус Спрингстин

Захваљујући плочи „Born in the U.S.A" и успеху истоимене светске турнеје 1985. године, Спрингстин је постао национални херој и комерцијална величина која стоји раме уз раме са Мадоном и Мајклом Џексоном. Затим је, после дуже паузе, објавио мирнију, готово личну плочу „Tunnel Of Love" која је била разумљив предах у његовој дискографији.

Међутим, са два нова албума опет је ишао супротно од тржишне логике. Није се по сваку цену борио да понови ранији успех и, за разлику од људи из његове дискографске куће, он у томе не види неки велики проблем.

– Дошао сам у ситуацију када мит о успеху у Америци постаје тако снажан да потпуно гуши причу коју желим да понудим кроз песме - каже он.

Ствари дођу кад им је време

Пре више од две године Спрингстин је започео писање и снимање песама за албум „Human Touch". На њему је радио 18 месеци и када је плоча завршена, схватио је да се на њој не налази све оно што је желео да искаже. Пустио је да прођу још три месеца да би могао боље да је оцени. За то време наставио је да пише песме и тако је настала плоча „Lucky Town" са другачијим песмама и сасвим другачијим звуком. За ту другу плочу требало му је само три недеље рада.

– Ствари дођу кад им је време – каже Спрингстин. – Немам неки утврђени начин по коме радим. Започео сам „Human Touch" јер сам осетио да треба да се вратим послу. Време које смо провели радећи на тој плочи представљало је, изгледа, моју несвесну припрему за стање у коме ћу за само три недеље направити „Lucky Town". Људи ми плаћају да бих био оно што јесам. Трудим се да представим оно зашто сам, да део тога уплетем у своју музику и осећам се добро када објавим материјал којим сам задовољан, кренем на пут и потпуно се посветим таквом животу.

Мислим да уз моје плоче и на концертима људи не троше време узалуд. Њима то може да се допадне или не, то може да буде оно што се сматра рокенролом, или не, али то је врло јако и стварно. Зато на обе плоче говорим о налажењу сопственог места, о откривању себе. На овим плочама страх се појављује мање но раније.

На плочи „Tunnel Of Love" налази се и песма „Cautious Man" о човеку који на рукама има истетовиране две речи: љубав и страх. То је прича о већини људи. Испред нас увек стоје те две речи и страх се много чешће доживљава као реалнији и важнији од осећања љубави. Схватам зашто смо сви тако застрашени. Када свет љубави почне да се руши, свет страха се уздиже. Да бисмо се отворили према једном од тих осећања, друго морамо такође да прихватимо. У последњих пет година моја музика се бавила тим готово примитивним осећањима. Она говори о човеку који хода кроз свет страха, али тако да може да живи и у свету љубави.

Више немамо времена

Често покушавам да мислим као људи из публике. Када први пут чујем своју музику, шта бих тражио у њој? Мислим да људи купују моје плоче тражећи у њима одређене, посебне ствари и већ у старту нешто од своје музике правим управо за такве купце. Те плоче морају да стигну на одређена места. Имао сам много промена у животу и све је то на крају стигло у штампу помало измењено. Зато се трудим да песмама одржим праву везу са публиком.

Једна од основних тема на раним Спрингстиновим албумима је однос родитеља и деце. Сада, у четрдесет и другој години, он има двоје деце, Ивана и Џесику. Значи ли то да ће се у песмама бавити истом темом, али са друге стране генерацијског јаза?

– Мислим да свака тема треба да се нађе у песмама. Неки људи кажу да, на пример, није добро у песмама износити политичке теме. Тврдим да је рок музика за то изврсна. Она нема снагу да нешто конкретно политички мења, али постоје неке заиста изврсне политичке песме. Док компонујем, никада себи нисам стављао ограничења. Одувек сам желео да моји концерти буду забавни, да људи могу да играју и певају. Желео сам да људи, ако тако хоће, уз моје плоче усисавају стан или, једноставно, седну и уз њих стекну неку слику о свету у коме живе. Заиста мислим да не постоји ниједна тема о којој не бих могао да пишем.

Када се сазрева, најважније је да не постанеш циничан, а ми смо дошли у стање нарочито ове године у Америци и Енглеској, да више немамо времена ни за шта. Једноставно, морамо схватити нека ограничења у нашем животу и да тако гурамо даље. Мени је, захваљујући успеху, живот постао лакши. Али, то не значи да ми је живљење само по себи постало лакше. Уживао сам у свему томе, провео лепе године, али то не значи да нисам имао тешких тренутака. На новим плочама бавио сам се догађајима из прошлости.

Све сам рекао

Потичем из радничке средине, свирао сам у кафанама у које залазе радници и одувек сам био склон тим темама. Нисам имао неке одређене политичке ставове, само сам писао о ономе што ми се чинило значајним. Пуно сам о томе говорио и заиста сам поносан на ту музику. Али, на крају снимања албума „Born in the U.S.A." осетио сам да сам рекао све што сам желео и да су моја бојна поља сада негде другде. Моја музика је нека врста путовања према људима. Свеједно да ли је то концерт на стадиону или сам у кругу породице и пријатеља. То је начин да се човек не погуби у намештају који је куповао када је зарадио нешто новца. По мени, ова музика говори о зближавању, о рушењу зидова које смо изградили.

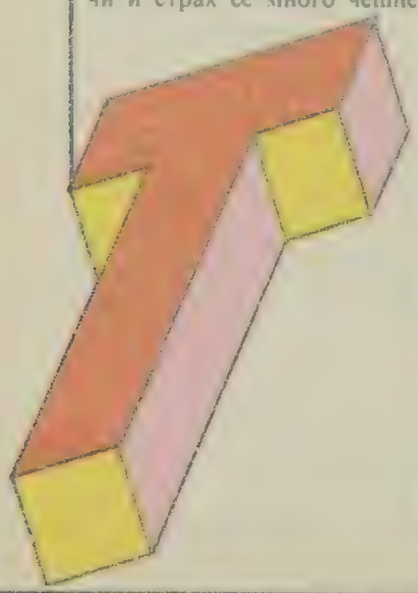

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ: SO HARD

I double cross you
and you get mysterious mail
I've tried not to shock you
it's hard not to
with the tings I could say

Tell me why
don't we try
not to break our hearts
and make it so hard for
ourselves

You lock your letters
in a box
And you've hidden the key
I go one better
I'm indebted to
a contact magazine

Everybody's got to live
together
just to find a little piece of
mind there
If you give up your affairs
forever
I will give up mine
But it's hard
So hard

I'm always hoping
you'll be faithful
but you're not, I suppose
we've both given up smoking
'cause it's fatal
so whose matches are those?

ТАКО ТЕШКО

Прешао сам те
и добијаш тајанствену
пошту
Трудио сам се да те не
шокирам
а то је тешко
са оним што могу да кажем

Реци ми зашто
се не трудимо
да не ломимо наша срца
и све нам постаје тако
тешко

Закључаваш своја писма
у кутију
И сакрила си кључ
Ја сам корак испред
Задужен сам за
магазин за упознавање

Сви треба да живе заједно
само да би тако нашли
мало мира
Ако заувек прекинеш са
својим аферама
И ја ћу
Али то је тешко
Тако тешко

Увек се надам
да ћеш бити верна
али ниси, колико знам
обоје смо оставили пушење
јер је штетно
па чије су онда ово шибице?

Текст и музика: „Pet Shop Boys"
Изводе: „Pet Shop Boys"

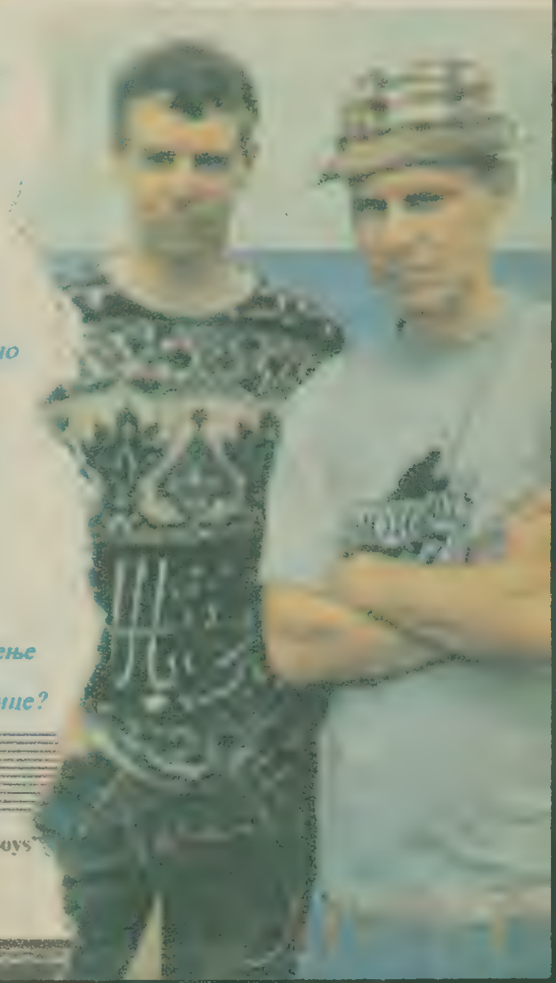

Уредио
др Зоран Живковић

Филип Хозе Фармер

КРАЉ ЖИВОТИЊА

Биолог је водио уваженог госта кроз зоолошки врт и лабораторију.

– Наш буџет – рече он – сувише је ограничен да бисмо могли поново да створимо све познате ишчезле врсте. Стога оживљавамо само више животињске врсте, прелепе облике који су тако безобзирно истребљени. Ја се, заправо, трудим да се искупимо за ту окрутност и глупост. Могло би се рећи да је човек ударио Бога посред лица сваки пут када је одсекао по једну грану са стабла животињског царства.

Он застаде и они погледаше преко шанчева и енергетских поља. Степска зебра трчкарала је док су јој се бокови пресијавали на сунцу. Морска видра израњала је из воде своје смешне бркове. Горила је провиривао иза бамбуса. Голуб – паунаш се шепурио. Носорог је тутњао попут неког бојног брода под пуним гасом. Једна жирафа посматрала их је благим погледом, а онда се поново дала у брштење лишћа.

– Ено га додао. Није леп, али је веома смешан. И веома беспомоћан. Дођите. Показаћу вам како изгледа само поновно стварање.

У великој згради кренули су између редова високих и широких танкова. Кроз прозоре је могло јасно да се види унутра, у желатинску масу.

– Ово су ембриони афричког слона – рече биолог. – Планирамо да узгојимо велико крдо, а онда да га пустимо у нови владин резерват.

– Просто зрачите љубављу – рече уважени посетилац. – Ви заиста волите животиње, зар не?

– Волим живот уопште.

– Кажите ми – рече посетилац – откуд набављате податке за поновно стварање?

– Углавном користимо кости и коже из древних музеја, као и ископане књиге и филмове које смо успели да рестаурашемо и преведемо. Ах, видите ли ова огромна јаја? У њима стасавају младунци диновске мое. А овде, готово спремни да буду извађени из танка, налазе се младунци тигра. Биће опасни када потпуно одрасту, али ћемо их затворити у резерват.

Посетилац се заустави пред последњим танком.

– Само један примерак? – упитан он. – Шта је то?

– Сирото створење – узврати биолог тужним гласом. – Биће тако само. Али, пружићу му сву своју љубав.

– Је ли тако опасно – упита посетилац. – Горе од слонова, тигрова и медведа?

– Морао сам да добијем посебну дозволу за узгајање овог јединог примерка – рече биолог. Глас му начас задрхта.

Посетилац нагло устукну од танка. – Онда то мора да је... – замуца он. – Али, не! Не бисте се усудили!

Биолог климну. – Да. То је човек – рече.

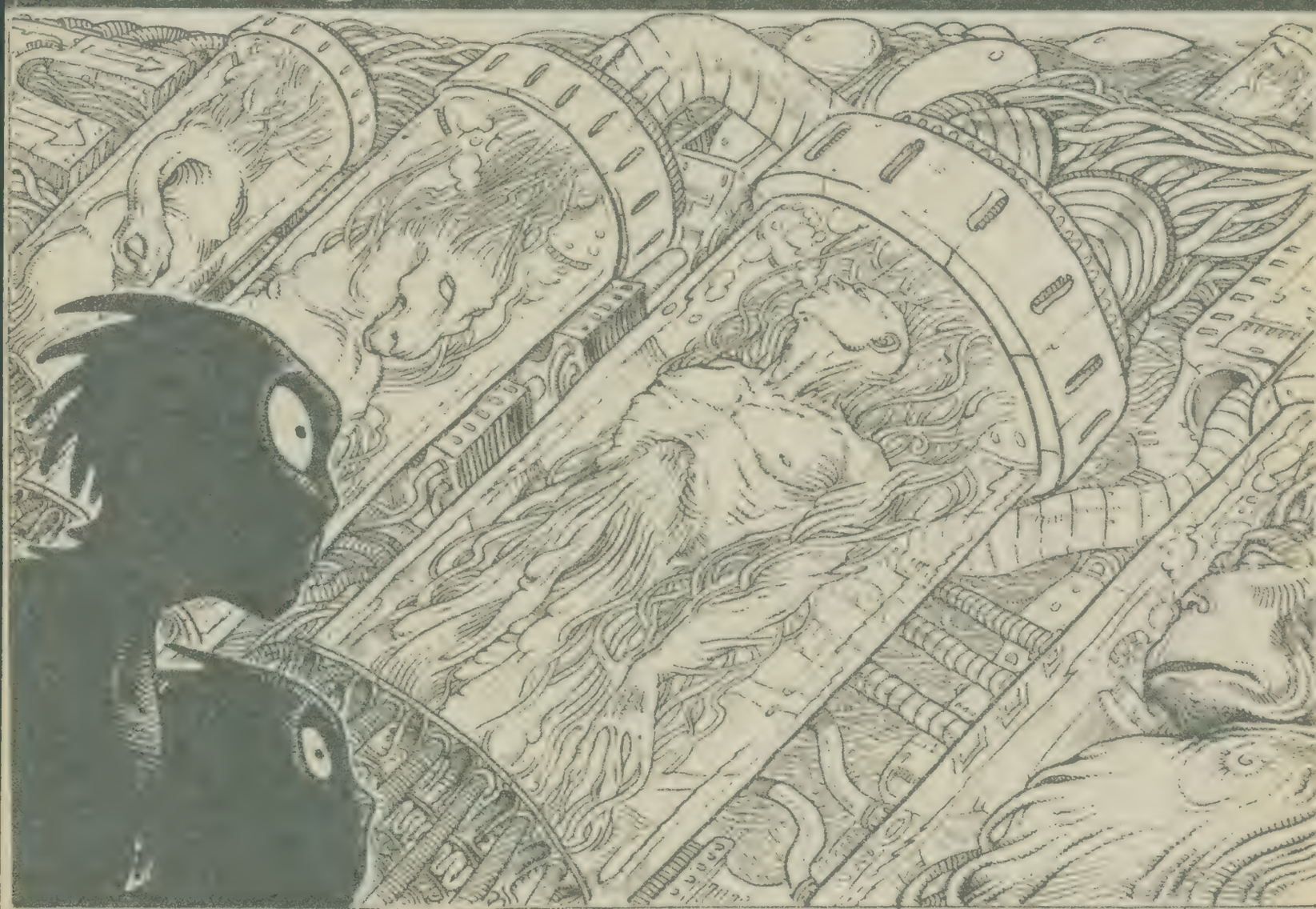

Илустровао: Добросав Боб Живковић

Педесет врхунских дела научне фантастике, епске фантастике и популарне науке у библиотеци ПОЛАРИС

1. Иак Аисмов, ГОЛО СУНЦЕ, 6 DM
2. Иак Асимов, КРАЈ ВЕЧНОСТИ, 6 DM
3. Исак Асимов, ЧЕЛИЧНЕ ПЕЋИНЕ, 6 DM
4. Иак Асимов, САБРАНИ РОБОТИ, 15 DM
5. Исак Асимов, РОБОТИ ЗОРЕ, 13 DM
6. Исак Асимов/Роберт Силверберг, СПУШТАЊЕ НОЋИ, 8 DM
7. Исак Асимов/Робет Силверберг, ДЕТЕ ВРЕМЕНА, 8 DM
8. Артур Кларк, ПАД МЕСЕЧЕВЕ ПРАШИНЕ, 7 DM
9. Артур Кларк, 2061: ТРЕЋА ОДИСЕЈА, 7 DM
10. Артур Кларк, СУСРЕТ СА РАМОМ, 7 DM
11. Артур Кларк/Џентри Ли, РАМА II, 8 DM
12. Артур Кларк/Џентри Ли, ВРТ РАМЕ, 10 DM
13. Артур Кларк, ГРАД И ЗВЕЗДЕ, 7 DM
14. Артур Кларк/Грегори Бенфорд, С ОНЕ СТРАНЕ СПУШТАЊА НОЋИ, 8 DM
15. Артур Кларк, ДУХ СА ГРЕНД БЕНКСА, 7 DM
16. Артур Кларк, ДУБОКО ПОНИРАЊЕ, 9 DM
17. Артурт Кларк, РАЈСКИ ВОДОСКОЦИ, 9 DM
18. Артур Кларк, КРАЈ ДЕТИЊСТВА, 9 DM
19. Артур Кларк, ПЕСАК МАРСА, 9 DM
20. Фредерик Пол, КАПИЈА, 8 DM
21. Фредерик Пол, С ОНЕ СТРАНЕ ПЛАВОГ ОБЗОРЈА ДОГАЂАЊА, 8 DM
22. Фредерик Пол, СУСРЕТ СА ХИЧИЈИМА, 8 DM
23. Фредерик Пол, АНАЛИ ХИЧИЈА, 8 DM
24. Фредерик Пол, КАПИЈСКО ПУТОВАЊЕ, 6 DM
25. Урсула Легвин, ЛЕВА РУКА ТАМЕ, 9 DM
26. Урсула Легвин, ЧОВЕК ПРАЗНИХ ШАКА, 11 DM
27. Урсула Легвин, ХАИНСКЕ ПРИЧЕ, 8 DM
28. Урсула Легвин, СТАЛНО СЕ ВРАЋАЈУЋИ КУЋИ, 15 DM
29. Џин Волф, СЕНКА МУЧИТЕЉА, 9 DM
30. Џин Волф, КАНЏА ПОМИРИТЕЉА, 9 DM
31. Џин Волф, МАЧ ЛИКТОРА, 9 DM
32. Џин Волф, ЦИТАДЕЛА АУТАРХА, 9 DM
33. Џин Волф, УРТ НОВОГ СУНЦА, 12 DM
34. Дејвид Брин, ПОНИРАЧ У СУНЦЕ, 9 DM
35. Дејвид Брин, ПОДИЗАЊЕ ЗВЕЗДАНЕ ПЛИМЕ, 12 DM
36. Дејвид Брин, РАТ УЗДИЗАЊА, 15 DM
37. Клајв Баркер, УТКАНИ СВЕТ, 15 DM
38. Кетрин Невил, ОСМИЦА, 15 DM
39. Стивен Доналдсон, КОБ ПОГЛАВАРА КЛЕТНИКА, 14 DM
40. Стивен Доналдсон, РАТ ЗЛОЗЕМЉА, 14 DM
41. Стивен Доналдсон, МОЋ ОЧУВАЊА, 14 DM
42. Стивен Доналдсон, РАЊЕНА ДОМАЈА, 14 DM
43. Стивен Доналдсон, ЈЕДИНО ДРВО, 14 DM
44. Стивен Доналдсон, НОСИЛАЦ БЕЛОГ ЗЛАТА, 14 DM
45. Урсула Легвин, ЗЕМЉОМОРЈЕ, 13 DM
46. Урсула Легвин, ТЕХАНУ, 7 DM
47. Алберт Ајнштајн, МОЈА ТЕОРИЈА, 5 DM
48. Алберт Ајнштајн, МОЈ ПОГЛЕД НА СВЕТ, 6 DM
49. Стивен Хокинг, КРАТКА ПОВЕСТ ВРЕМЕНА, 6 DM
50. Исак Асимов, ЖИВОТ У СВЕМИРУ, 7 DM

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем следеће књиге (навести редне бројеве одабраних наслова) .....

Име и презиме .....

Улица и број: .....

Поштански број и место: .....

Телефон: .....

Обавезујем се да ћу уплату извршити у року од три дана по добијању попуњене поштанске упутнице од издавача. Наруџбеницу попунити читко штампаним словима и послати на адресу:

Библиотека ПОЛАРИС, др Зоран Живковић, Сењачка 32, 11000 Београд

Сва додатна обавештења преко целог дана могу се добити на телефон 652-304.

ВАЖНА НАПОМЕНА: Цене исказане у немачким маркама само су обрачунске, односно уплата се врши у динарима, при чему се до динарског износа долази тако што се збирни износ у DM помножи са нижим реалини („црним") курсом ове валуте на дан уплате. Овај курс објављује већина дневних новина, а обавештење о њему можете добити и на наведени телефон библиотеке ПОЛАРИС.

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

БЕЛА УКРШТЕНИЦА

Прилином решавања сами уписујете црна поља. Колико их је у поједином реду показује број у загради.

ВОДОРАВНО: 1. Глумица са слике (0), **2.** Плотови, тарабе – Ребраста тканина (1), **3.** Претестерисати – Упишите: hp (1), **4.** Страно женско име, Роза – Зимски спорт (1), **5.** Старо име града у Далмацији Нина – Рано устајање (1), **6.** Народноослободилачки рат (скр.) – Ознака за волт (3), **7.** Изасланици (0), **8.** Ознака за исток – Драги камен (2), **9.** Угризати (0), **10.** Лихвар, зеленаш (0), **11.** Ознака за ампер – Река у Бразилу (1), **12.** Зелена сточна храна (0).

УСПРАВНО: 1. Велови преко лица – Наредба власти (1), **2.** Наука о пољопривреди – Ознака за електрон (1), **3.** Благајне у банкама – Име француског писца Золе (1), **4.** Ранији европски фудбалски куп – Радионице за израду соде (1), **5.** Идиличан приказ сеоског живота – Град у Бачкој на Дунаву (1), **6.** Име славне гимнастичарке Ким – Портири (1), **7.** Ознака за динар – Узвик изненађења – Илирија (2), **8.** Органско хемијско једињење (0), **9.** Река у Лаосу – Прво слово (1) **10.** Ознака за еманацију – Симбол калаја (1), **11.** Дрво укусних плодова (0), **12.** Вешта варка, обмана (1).

ЛОГИКА

Шта треба уписати у празне квадратиће па да са осталима чине логичке целине?

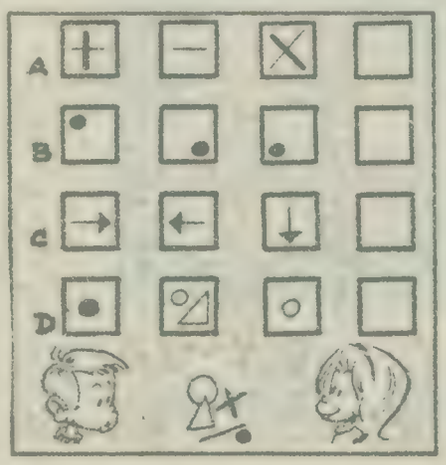

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

ОВО НИСТЕ ЗНАЛИ

СЛАБИЈИ ПОЛ ЈЕ ЈАЧИ!

То би, укратко, био резултат истраживања археолога Доналда Грејсона са Универзитета Вашингтон. Дотични господин тврди да жене имају двоструко већу способност да преживе у условима изузетно велике хладноће и глади и то захваљујући већем слоју сала, успоренијем метаболизму и мирнијем темпераменту. Наравно, то важи за ванредне околности а као пример Грејсон наводи случај америчких пионира из 19. века.

Августа 1846. из градића Спрингфилда у Илиноису кренула је група од 87 људи ка долини Сакраменто у Калифорнији. Крећући се неиспитаним и непознатим путевима, група се у октобру нашла у планинским пределима Калифорније где их је снег заробио све до априла идуће године. Смештај се показао као мање-више решив проблем, направили су дрвене колибе, али је са храном било много теже: најпре су појели све залихе а онда и коње и псе. На крају су чак јели и своје мртве.

Из дневника који су водили неки чланови групе види се да је од 53 мушкарца њих 30 умрло а од 34 жене страдало је 10. Занимљиво је да су међу преживелим припадницима „слабијег пола" била и деца од пет-шест година.

Истражујући овај случај, Доналд Грејсон је утврдио још нешто. Мушкарци су умирали много брже од жена – 14 није успело да сачека крај јануара.

КОЛИКО ЈЕ САТИ?

Неке најпознатије часовске пустиле су на тржиште мале серије најсложенијих механичких ручних сатова. Ови часовници имају аутоматски календар прорачунат до 2100. године који „памти" да је свака четврта година преступна, као ова 1992, то јест да фебруар има 29 дана. Навијају се сами од покрета руком, али раде још пуних осам дана пошто се скину! Најсавршенији модели имају још и минутни механизам откуцавања који, притиском на дугме, различитим гласовима избија број сати, четврт сата и који је минут у њему.

За годину дана пуштено је у продају само 30–50 комада ових чуда часовничарске уметности чија је цена седмоцифрена, у швајцарским франциима. Па, ипак, заинтересованих је толико да се уписују на листу чекања, а рок испоруке је – седам година!

ПЛОВЕЋЕ КАНТЕ ЗА ЂУБРЕ

На мору близу летовалишта Вар на југу Француске појавиле су се пловеће канте за смеће. То су бурад од стаклене пластике причвршћена сидром за дно, запремине 120–140 литара. Туристички чамци и јахте могу да приђу овим посудама и избаце у њих све ђубре које се иначе досад једноставно изручивало у море. Ако се овај експеримент покаже успешан, пловећи контејнери биће размештени овог лета дуж целе француске обале.

МЕСЕЦ РАЗОРИТИ У ПАРАМПАРЧАД

Математичар Александар Ебајан с универзитета у Ајови (САД) појавио се недавно са једним заиста смелим предлогом: он сматра да Месец који својом тежином изазива нагињање осе обртања Земље тиме ремети климу наше планете и зато предлаже да се Месец разори атомским бојевим главама! После тога, сматра професор, на нашој планети завладало би вечно пролеће.

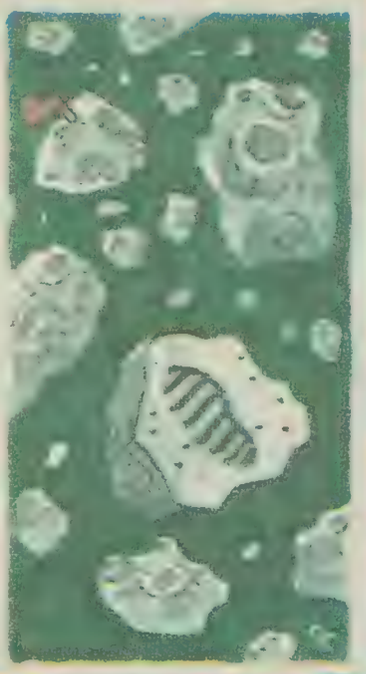

ВЕГЕТАРИЈАНТИ ЖИВЕ ДУЖЕ

Људи који не једу месо ређе су болесни и имају више шансе да дуже поживе од оних који без меса не могу. До таквог закључка дошли су истраживачи Немачког онколошког института у Хајделбергу.

Пуних 11 година они су пратили око 2000 вегетаријанаца и утврдили да присталице безмесне хране ређе оболевају од сужења крвних судова, повишеног крвног притиска и поремећаја у циркулацији. Током посматрања умрло је 235 људи, што је отприлике дупло мање него међу људима истог узраста који су се хранили месом. Посебно је код мушкараца примећено мање инфаркта и тумора.

Међутим, истина је и нешто друго: вегетаријанци по правилу, осим што не једу месо, обраћају више пажње на здрав начин живота, мање пуше, пију и више се баве спортом.

ПОРЦЕЛАНСКИ ЗУБИ ИЗ 1817.

Најранији археолошки налаз вештачких или лажних зуба потиче из 16. века. Нађени су у једнм гробу у Швајцарској, а били су направљени од животињске кости повезане жицом. Све до 19. века зубари су уместо извађеног зуба користили лажни направљен од животињске кости, најчешће од костију нилског коња, које су биле најтврђе, али и ови зуби би после неколико година поцрнели па су морали да се замењују другима.

Први порцелански зуби направљени су 1817. године у Америци, што је било епохално откриће у односу на оне направљене од животињских костију. Порцелански зуби се и данас, наравно, урађени, савременијом технологијом, сматрају најбољом заменом природних.

СТРАХ ОД БИКИНИЈА

Чувени купаћи костим бикини прославиће ускоро 50 година постојања, а још увек је у моди. Велика смелост била је потребна француском креатору да те, послератне, 1946. године представи своју колекцију костима за пливање. Изазвао је згражање, ништа мање него експлозија америчке атомске бомбе на пацифичком острву Бикини те исте године. Модна експлозија названа је истим именом – бикини. Креатор је муку мучио са манекенкама које нису имале храбрости да изађу на писту у дводелном мини костиму па је морао да упосли професионалне барске играчице.

ИЗМИСЛИЛИ ШКОТИ, ПРИСВОЈИЛИ ЕНГЛЕЗИ

Голф, типичан енглески спорт, измислили су Шкоти, и у њиховој земљи постао је толико популаран да је 1457. године краљ хтео да га забрани јер су његови поданици запостављали своје обавезе због ове игре. Голфом је била опседнута и Квин Мери, краљица Шкотске, и била је прва жена која га је играла.

Убрзо је ова игра постала у Енглеској спорт број један, њихов национални спорт, тако да многи мисле да су Енглези и измислили голф.

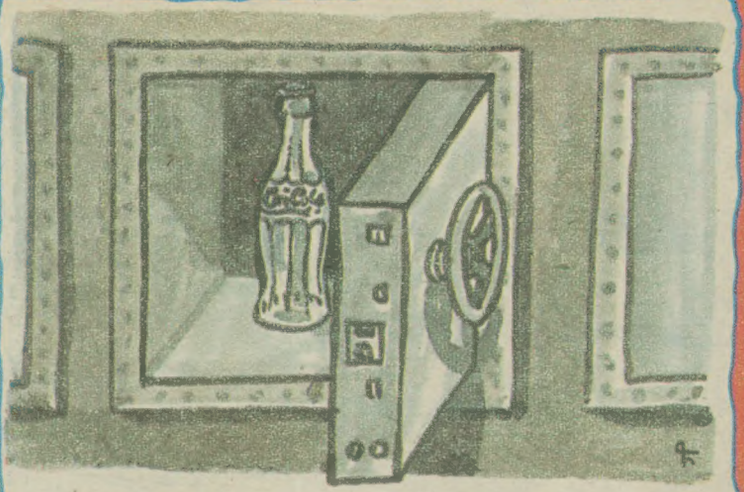

ГРЕШКА И... „ТО ЈЕ ОНО ПРАВО!"

Кока-кола, симбол Америке, постала је „оно право" сасвим случајно. Наиме, 1885. године Американац Џон С. Пембертон, фармацеут из Атланте, у жељи да направи неко безалкохолно пиће које би успешно гасило жеђ, „смућкао" је екстрат кола ораха (тропска биљка која има већи проценат кофеина од кафе), ванилин шећера, кофеина, лишћа од коке и фосфорну киселину.

Напитак није био лош, али нешто је недостајало и Пембертон је узалуд покушавао да га учини питкијим. Једног дана његов помоћник, у жељи да послужи неког госта напитком, уместо воде која му није била при руци сипао је у екстракт сода-воду и – то је било „оно право". Тако је, пуком случајношћу, почео највећи бизнис 20. века, који је као тајна формула 1886. године депонован у трезор банке у Атланти. У овој формули битан је састојак 7X чији хемијски састав зна веома мали број људи и то је једна од највећих пословних тајни овог века.

Илустровао: Растко Ћирић

ИП ДИДАКТА

Нови Сад, Бул. 23. октобра 35
Тел. 021/612-599, 622-299, факс 613-717

ЂАЧКИ БОНТОН

„ЛЕПА РЕЧ И ГВОЗДЕНА ВРАТА"

је јединствена књига која својом тематиком обухвата лепо понашање у кући, на улици, у школи, према људима, као и правилан однос према биљкама и стварима.

цена 4.600

ДЕЧЈА МАТЕМАТИКА

садржи више целина којима започиње елементарно математичко образовање. Својом тематиком обухвата операције које активирају дете и имају карактеристике игре и проблемског учења као што су исецање, лепљење, растављање итд. Намењена је за узраст 5–7 година.

цена 3.800

Ко пошаље оглас добија 10% попуста.

Уређује: Вито Недељковић

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

Победила Монику осам пута

Имам 11 година, тренирам тенис и обожавам Монику Селеш. Мој тата, који ми је често спаринг-партнер и одавно игра тенис рекреације ради, каже да је у време када је Моника била у мојим годинама играла и једна девојчица талентованија од ње. Мисли да се презивала Ратковић. Можете ли да ми кажете како и зашто је нестала са тениских терена? -

БУДУЋА МО
Београд

Да сазнамо нешто више о тенисерки за коју питаш, помогле су нам колеге из „Спортског журнала". Ради се о двадесетдвогодишњој Ивани Ратковић, бившој репрезентативки ТК „Партизан", која данас има приватну тениску школу и игра као професионалац за један немачки клуб.

Моника Селеш и Ивана Ратковић пре десет година

Тачно је да је пре десет година била боља (што не значи и талентованија) од Монике Селеш, победила је у међусобним дуелима осам пута, а изгубила свега три пута. У то време она, Моника и Горан Иванишевић харали су европским теренима у конкуренцији од 12 до 14 година. Ивана Ратковић била је европска првакиња у конкуренцији данас славних: Штефи Граф, Аранче Санчес и сестара Малеј евих. Била је прва и у игри мешовитих парова (миксу) у дублу са Гораном Иванишевићем.

Тенис је веома скуп спорт и за учествовање на познатим светским турнирима потребно је много новца. Иако је Ивана у Европи освојила све што је могло да се освоји, клуб и родитељи нису имали средстава за њено напредовање. Познато је да су родитељи Горана Иванишевића све распродали и новац уложили у развој његове каријере. Нешто слично урадио је и отац Монике Селеш и одвео је у Америку у познати тениски камп младих талената Ника Болитјерија.

Компјутер будућности

Какав је то најављени компјутер будућности „Викинг" и шта је његова главна одлика?

ЛУКА ШЕВАЉ
Сомбор

У сарадњи са јапанском фирмом SUN, амерички „Тексас и инструментс" најављује први суперскаларни процесор конструкције Спарц. Реч је о једном једином чипу који садржи пет јединица за обраду (CPU) са 36 килобајта антимеморије, а састоји се од три милиона транзистора што је рекорд у интеграцији те врсте. „Викинг" је намењен компјутерима будућих генерација.

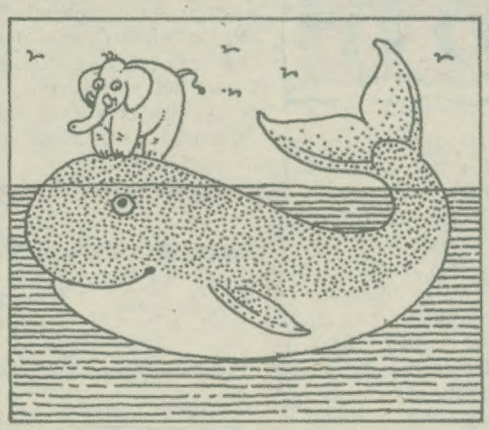

Као 35 слонова

Како се зове највећи кит на свету и колико је тежак?

ДРАГАНЧЕ
В. Лаоле

Пре двадесетак година уловљена је женка плавог кита дужине 34 метра, а тежила је читавих 170 тона. Поређења ради то је као када бисмо на један тас ваге ставили овај примерак плавог кита, а на други 35 одраслих слонова. Овако тешка, та створења једино и могу да живе у води јер на копну она, једноставно, не би могла да носе оволику сопствену тежину.

Колумбо је Италијан

Како су се звали бродови са првог путовања чувеног шпанског морепловца Кристифора Колумба?

Н. СПАСИЋ
У. Пожега

Ове године прославља се петстогодишњица првог испловљавања Кристифора Колумба. „Забавник" је пре неколико месеци имао специјални додатак о великом морепловцу, али поновићемо: из шпанске луке Палос Колумбо је испловио са три брода: „Санта Марија", „Пинта" и „Нињa". И поновићемо још једном: Кристифор Колумбо јесте био шпански морепловац, али није био Шпанац већ Италијан.

Мува – велика чистуница!

Немојте да ми се смејете, али мене занима зашто мува стално трља ножице.

АРЧИ
Н. Београд

Трљањем ножица мува се чисти и то је њено свакодневно обављање хигијене. Зашто то чини стално, није тешко погодити. Наиме, познато је да се мува храни најзагађенијом храном а с обзиром да је, кад је лична хигијена у питању, велика чистуница, она трљањем ножица покушава да отресе остатке који су се задржали на ногама.

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

БЕЛА УКРШТЕНИЦА – ВОДОРАВНО: Катрин Денев, ограде, сомот, препилити, ћр, Розалија, ски, Енона, уранак, НОР, в, емисари, и, опал, уједати, каматар, а, Ирири, зеленик.

ЛОГИКА: види цртеж!

МАЛИ ДОРЋОЛЦИ У „ЗАБАВНИКУ"

Недавно су нам у посети били ученици II/1 разреда основне школе „Браћа Барух" у Београду. Са наставницом Миланком Девић обишли су нашу редакцију, затим погоне штампарије и студио ТВ Политика. Био је то за ове београдске малишане својеврстан школски час, један од многих које проводе изван учионице. Видели су како ради наша највећа новинска кућа, а после једночасовне посете сликали су се испред главног улаза „Политике".

Желимо им да наставе даље дружење и ђачке књижице пуне добрим оценама, уз фотографију објављујемо и њихова имена:

Марија Милетић, Кристина Рачић, Бојана Злоколица, Ања Микић, Јелица Васић, Марко Брелетић, Марко Тодоровић, Марко Јанковић, Рале Мисаљевић, Иван Тодоровић, Ивана Јанчић, Вана Марковић. У другом реду стоје: Марина Алавантић, Ивана Радусиновић, Соња Петровић, Дејана Јаневска, изнад је наставница Миланка Девић, Бојана Алексић, Исидор Пфандлер, Драган Божиловић, Данило Бубањ, Марко Ђурђевић, Владимир Путник, Дарја Андрејић, Стефан Мркић, Немања Катанић, Предраг Филиповић-Ракић, Дарко Ристановић и Славко Живковић.

Александра и Ана Тјапкин, Чарли Чаплина 31, 11000 Београд – имају по 15 година, воле музику.

Невена Остојић, Блажа Јовановића 15, 84210 Пљевља – 15 година, воли музику, путовања и дружење.

Сања Стојковић, Карађорђева 215/24, 37210 Ћићевац – 13 година, воли музику и спорт.

Јелена Ћирић, Георгија Јакшића 9/30, 15300 Лозница – 14 година, воли путовања, спорт и музику, сакупља оловке, блокове и налепнице.

Јелена Маринковић, Краљице Катарине 82, 11030 Београд – 14 година, воли музику, моду и путовања, навија за Црвену звезду.

Катарина Кунтић, Моше Пијаде 25/6, 15300 Лозница – 14 година, воли музику, спорт и путовања, сакупља налепнице и оловке.

Мира Убавић, Краљице Катарине 72, 11030 Београд – 14 година, воли животиње, дружење и музику, навија за Партизан.

Андреја Драговић, Владике Симеона Кончаревића 2Б (3–13), 59300 Книн – 11 година, сакупља значке, гумице и украсна писма.

Милена Васић, Милетине буне 65, 37000 Крушевац – 13 година, сакупља све и свашта, одговара свима.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

БРОЈ 2134

YU ISSN 0032-339X

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА" 11001 Београд, Македонска 29

Главни и одговорни уредник Зефирино Граси

Помоћник главног уредника Славољуб Кецић

Уредник стрипа Мирјана Маринковић

Ликовно графички уредник Соња Јашовић

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Олга Вукадиновић, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Миленко Тодоровић и Бранислава Црномарковић.

ТЕХНИЧКА РЕДАКЦИЈА:
Душан Глушац, Радоје Савић, Зоран Петканић и Радана Весовић

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић

Редакција „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК" Македонска 29, 11001 Београд, Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761, претплата: 328-776. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Маркетинг агенција: Македонска 31/I, телефон 320-645. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-603-24875, уз обавезну назнаку НИП „Политика" – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ОБАВЕШТЕЊЕ ПРЕТПЛАТНИЦИМА

Обавештавамо претплатнике који врше претплату за иностранство, да НИП „Политика" убудуће искључиво прима претплату преко „EXIMPO" – AG, Bernstr. – West 64, CH – 5034 SUHR Schweiz. Тел. 41/64/310470 и 41/64/310471. Fax 41/64/310472, на конто:
NEUE AARGAUER BANK, AARAU, Bahnhofstr. 49, CH – 5001 AARAU, Schweiz, Конто број: 21.4957.057.6

Годишњу претплату на лист не примамо

ПОЛУГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:

САД	USD 35.–
СР НЕМАЧКА	DEM 89.–
ШВЕДСКА	SEK 374.–
ФРАНЦУСКА	FRF 211.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF 70.–

Трошкови АВИО превоза плаћају се посебно, независно од претплатне цене листа.

Директор
др Живорад Миновић

ИМПРЕСУМ (ЈАВНИ ПОДАЦИ О ЛИСТУ) ШТАМПАН СТАМПА, ШТАМПАЊА ПО ЗАКОНУ ОБАВЕЗНО ОЗНАЧАВАЊА ИЗДАВАЧА И УРЕДНИКА, ОДГОВОРНИХ ЗА САДРЖАЈ ЧАСОПИСА

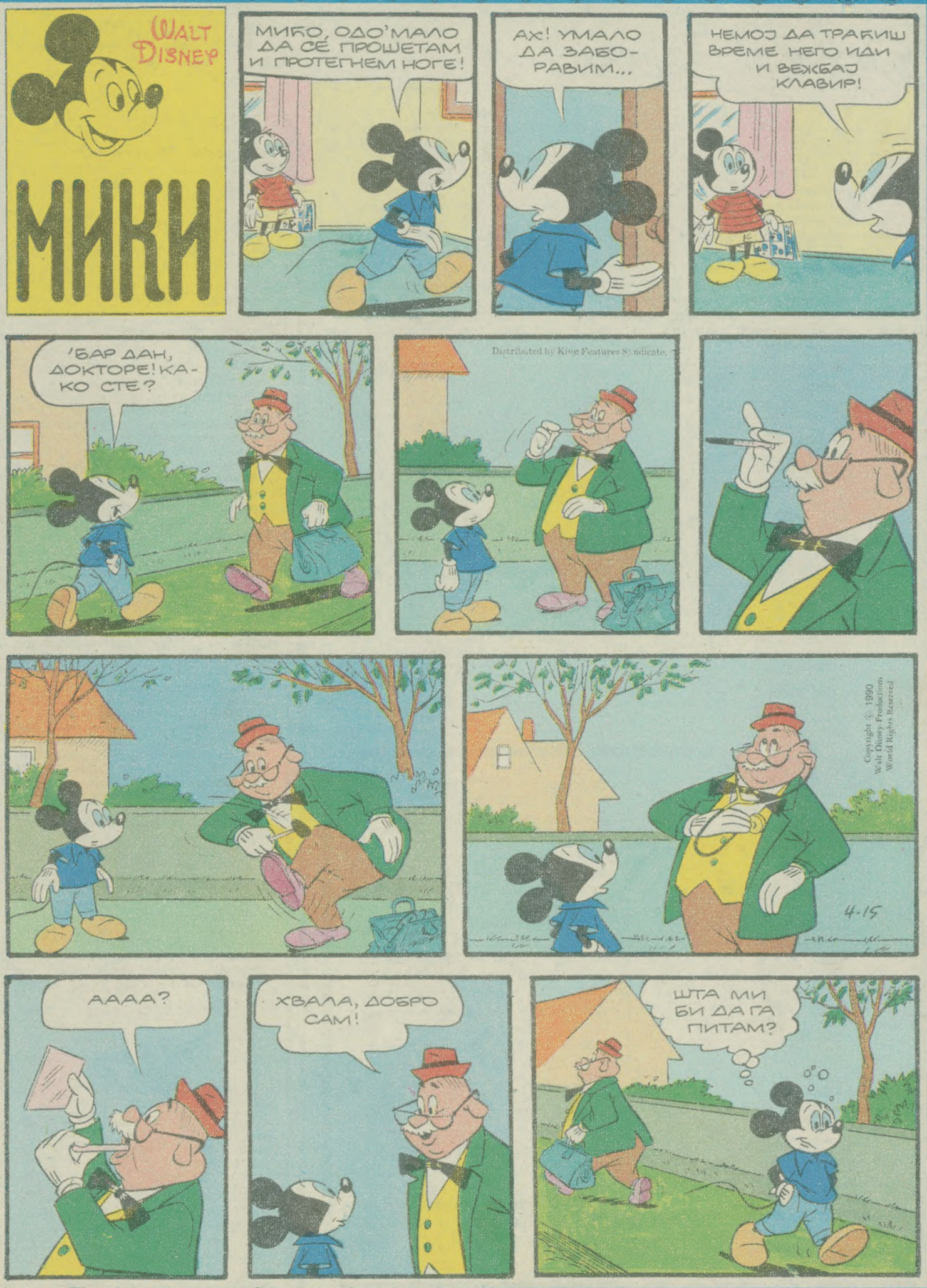
WALT DISNEY
МИКИ
МИЋО, ОДО'МАЛО ДА СЕ ПРОШЕТАМ И ПРОТЕГНЕМ НОГЕ!
АХ! УМАЛО ДА ЗАБОРАВИМ...
НЕМОЈ ДА ТРАЋИШ ВРЕМЕ НЕГО ИДИ И ВЕЖБАЈ КЛАВИР!
'БАР ДАН, ДОКТОРЕ! КАКО СТЕ?
Distributed by King Features Syndicate.
Copyright © 1990 Walt Disney Productions World Rights Reserved
4-15
ААААА?
ХВАЛА, ДОБРО САМ!
ШТА МИ БИ ДА ГА ПИТАМ?